Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 153

Ljubljana, petek 1. julija 1927

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—, za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 30. junija.

Zopet so se pojavile vesti o pogajanjih, ki se vrše med Turčijo in našo kraljevino v svrho, da se sklene med obema državama prijateljska pogodba.

Te vrste vesti niso nove. Pojavile so se že večkrat, napovedujoč pogajanja za sklenitev zveze med našo in turško državo. Doslej nimamo zadostnih argumentov, ki bi nas uverili, da se bodo napovedi to pot uresničile, dasiravno se zanje sedaj navajajo zanesljivejši viri.

Vprašanje prijateljske ali celo zavezniške pogodbe med Jugoslavijo in Turčijo otvarja zelo važno poglavje naše vnanje politike. Prav ta izredna važnost problema je vzrok, da se uvodoma označene vesti ponavljajo že tako dolgo in s toliko trdovratnostjo.

Naša kraljevina, ali točneje: njena predhodnca Srbija, je od l. 1912. do 1913 brez direktnih meja s Turčijo. Od te dobe turška država za našo ni prihajala več neposredno v poštev. Še bolj se je zmanjšala važnost Turčije l. 1918., ko je Turčija izgubila vse vnanje dežele in ostala omejena na predel Male Azije in zapadne Armenije. Osobito se je izpodnesel pomen Turčije za nas, ko je Grčija dobila zapadno obalo Male Azije ter vzhodno Trakijo in ko je morala Turčija zapustiti celo ožine s Carigradom. Povratek Turčije v Smirno, osobito pa v Carigrad, na Galipoli ter v Vzhodno Trakijo, pa je pomen Turčije za balkansko politiko zopet povečal.

Dandanes prihaja Turčija za našo kraljevino v poštev v dovolj izdatni meri, dasi nimamo z njo nikjer skupne meje niti ne prihajamo z njo v direktne politične stike. Ali kljub temu je turška republika za nas važna in postaja celo važnejša.

Prvič prihaja za nas v poštev kot soseda Grčije. Grška je sicer resignirala na smirensko obalo s tem, da je naselila v Evropi maloazijske begunce. Ali kljub temu ostanejo odnošaji do Turčije eno najvažnejših vnanjepolitičnih problemov Grčije, tako radi Carigrada ter tamkajšnjega patrijarhata in stotisočev Grkov, kakor kot neposreden sosed in trgovsko-gospodarskega razmerja med pomorsko in kontinentalno državo. Po tej poti postane tedaj nam kot sosedom Grčije, s katero imamo za bodoče urediti še mnoge zelo važne probleme, Turčija indirektnim potom važna soseda.

Podobno je z Bolgarijo, ki je ostala v Trakiji sosed turški republiki in ki je navezana za pomorski promet na pot skozi ožine.

Celo Rumunija ima radi prehoda skozi Bospor in Dardanele direktne stike s Turčijo.

Vse navedene tri balkanske naše sosede so za nas prvovrstne važnosti in ker imajo vse dovolj važne zadeve s Turčijo, je ta tem večjega pomena tudi za nas. Njihovi odnošaji z Angoro bodo našli vedno odmev v naši vnanji politiki.

No, in naposled nas obrača na Turčijo naša ljuba zapadna soseda, Italija. Ta je že parkrat pokazala, da je in ostane nasprotnica Turčije, je objavila že ponovno svoje aspiracije do nekih predelov maloazijskega turškega teritorija. Zato je Angora že ponovno pokazala svojo voljo pridružiti se balkanskih nasprotnikom Italije, to se pravi onim državam, ki jih je tudi v živo zadel imperijalizem fašističnega Rima. Razni diplomatski predstavitelji turške republike so ponovno izrazili svoje želje, napraviti z nami aranžma, ki naj bi zagotovil skupno obrambo naše in turške države pred ekspanzivnimi in imperialističnimi težnjami sodobne Italije. Angora je celo razglasila svoje začudenje nad tem, da njeni pozivi tako dolgo ne najdejo primernega odziva v Jugoslaviji.

Če je kdo, so bili Turki naši stoletni sovražniki. Če bi bila merodajna samo tradicija, bi med nami in Turčijo ne mogli nastati nikdar prijateljski odnošaji, kaj šele zavezniški. Toda Turki so postali za nas preteklost in ako nas stvarni interesi silijo na prijateljstvo in zavezništvo z njimi, za nas pač tradicija ne bo nepremostljiva ovira. Praktična politika nas uči sprejeti v kombinacije vse države, ki nam jih ponudi stvarna situacija in potreba, ki ne izbira po tradiciji, marveč po drugih, močnejših interesih.

Italijanske intrige v albanskem sporu

Albanija še vedno ni izpolnila svojih obveznosti, ker jo podpira fašistična Italija. — Naša vlada pripravlja protestno noto, v kateri bo zahtevala svobodne roke

Beograd, 30. junija, p. V diplomatskih krogih je zavladala danes nervoznost, ker iz Tirane še vedno ni nikakega poročila, da je Albanija ugodila predlogu velesil glede likvidacije jugoslovensko-albanskega spora. V zvezi s tem so posetili danes zunanjega ministra dr. Marinkovića češkoslovaški, nemški, turški, italijanski, francoski in angleški poslanik.

Vaš dopisnik se je razgovarjal z nemškim poslanikom g. Olshausenom, ki ni zakrival svojega začudenja, da še vedno ni dospelo poročilo o izpustitvi aretiranega dragomana. Ko se je vračal italijanski poslanik general Bodrero iz zunanjega ministrstva, ga je vaš dopisnik vprašal, ali je njegov poset pri zunanjem ministru v zvezi z obnovo direktnih pogajanj med Beogradom in Rimom. G. Bodrero ni hotel podati o tem precizne izjave ter je samo naglasil, da pišejo o tem vsi listi.

Z druge strani pa se izve, da je zunanji minister dr. Marinković ob priliki razgovora z italijanskim poslanikom protestiral proti postopanju albanske vlade, ki zavlačuje likvidacijo spora in ki še vedno ni izpustila iz zaporov aretiranega Gjuraškovića. Dr. Marinković je stavil generalu Bodreru kot zastopniku albanskih interesov v Jugoslaviji energično zahtevo, naj sporoči albanski vladi, da bo naša vlada vsled takega postopanja Albanije prisiljena podvzeti druge korake, če Albanija ne bo v najkrajšem času zadostila prevzetim obvezam.

Kakor se izve v večernih urah, namerava naša vlada razen tega poslati francoski, angleški, italijanski in nemški vladi noto, v kateri bo naglasila, da je sprejela predlog velesil za kompromisno rešitev jugoslovensko - albanskega spora in s tem dala dovoljni dokaz o svojih miroljubnih namerah. Albanska vlada je istočasno pristala na predlog velesil, a do danes še vedno ni izpolnila prevzetih obveznosti. V noti bo naša vlada zahtevala od velesil, naj prisilijo Albanijo, da izvrši obveznosti, ki jih je prevzela s pristankom na predlog velesil ob priliki skupne demarše, v nasprotnem slučaju pa naj dajo velesile Jugoslaviji svobodne roke, da sama s primernimi ukrepi zaščiti svoje interese. Ta nota bo po vsej verjetnosti odposlana jutri zvečer, če do tega časa še vedno ne bo nikakih poročil iz Tirane. Ko je zunanji minister dr. Marinković ob 10. zvečer zapuščal svoj kabinet, je izjavil novinarjem, da še vedno nima nikakega obvestila iz Tirane.

V političnih krogih se postopanje naše vlade v splošnem odobrava in tudi diplomatski krogi uvidevajo potrebo energičnejše akcije proti Albaniji. Vedno bolj prevladuje prepričanje, da je zopet Italija posegla vmes s svojimi diplomatskimi intrigami, da bi na ta način preprečila zbližanje med Albanijo in Jugoslavijo in si tako zasigurala večji vpliv na Balkanu. Izgleda pa, da velesile takega vmešavanja ne bodo mirno trpele in ne izključuje se možnost skupne intervencije zapadnih velesil v Rimu.

Albanski odnošaji z našo državo

v luči albanskega finančnega ministra, ki opravlja obenem posle zunanjega ministrstva. — Mussolini albanski vzor. — Kočljiv položaj tiranske vlade

Rim, 30. junija. l. Posebni poročevalec «Giornale d'Italia» v Tirani je imel razgovor z albanskim finančnim in zunanjim ministrom, Feizi begom Alizotijem, ki mu je dal važne izjave o albanski politiki z ozirom na konflikt med Albanijo in Jugoslavijo. Upam, je dejal minister, da po preklicu ofenzivne note, katero je tiranski vladi dostavil odpravnik poslov Šuvakčević, ne bo nastopilo nič takega, kar bi vnovič utegnilo motiti odnošaje med obema državama. Gjuraškovič bo izpuščen iz zapora. Potreben bo torej samo materijalen čas, da se povrne minister Jeftić, ki vodi jugoslovensko poslaništvo v Tirani, na svoje mesto. V dneh incidenta je bil Jeftić na dopustu v Beogradu.

Albanija je hotela v zadnjem konfliktu samo čuvati svoje pravice in dokazati, da je suverena država. Njena vlada je jasno povedala, da ima dobre namene in da je koncilijantnega duha ter se je radi tega uklonila zahtevam evropskega in svojega lastnega miru.

V ostalem, je dejal Alizoti, je Albanija hvaležna Italiji, ki ji je bila vedno na razpolago z nasveti. Italija je Albaniji vedno svetovala zmernost ter je vedno iskala primernih sredstev za vzpostavitev odnošajev s kraljevino SHS. Tudi preliminarni koraki v imenu štirih evropskih velesil so bili storjeni na inicijativo Italije. Albanci nimamo vzroka, da bi se grizli z Jugoslavijo. Smo sosedje ter imamo možnosti za življenje v dobrih odnošajih in ne smemo pozabiti, da je par sto tisočev Albancev jugoslovenskih državljanov, ki bi imeli od politične napetosti med obema državama samo škodo. Albanija more slediti samo pota svoje stare politike, katere si bo skušala ustvariti, poleg tega pa si bo skušala ustvariti nove zveze.

Na dopisnikovo vprašanje, kaj pravi k vestem o premikanju vojaških čet v okolici Debra, Bitolja ter Prespanskega in Ohridskega jezera, je izjavil minister, da ne veruje v to, da bi imelo to premikanje namen vojaških sovražnosti. Ko je pripomnil dopisnik, da je Jugoslavija hotela s svojimi četami Albanijo ustrašiti in povzročiti padec albanske vlade, je ponovil Alizoti, da Jugoslavija ni imela namena vpasti v albanski teritorij.

Odnošaji med Albanijo in ostalimi državami, je nadaljeval Alizoti, so izvrstni. Odnošaji z Italijo so taki, da ne morejo biti bolji. Mnogi se čudijo, ko vidijo, da je Albanija tak zvezana z Italijo. To je sporazum med dvema narodoma, ki se ni sklenil šele včeraj. Ta sporazum je posledica tradicij, gospodarskih in moralnih koristi. Jadransko morje nas veže in sem prepričan, da se bodo odnošaji med Italijo in Albanijo vedno bolj intenzivno poglabljali. Baš Mussolini je pravi in najboljši prijatelj Albanije. On s svojim osebnim vplivom posreduje, da bi pojasnil in odstranil ovire ter bi Albaniji kolikor mogoče pomagal.

Albanija v zvezi z Italijo zelo napreduje. Italijanski Duce je v Albaniji silno priljubljen. Albanski politiki ga poznajo dobro in ga visoko cenijo. Mussolini je izreden človek, ki ve kaj dela in ki vedno dobro dela. Njegova volja je nezlomljiva, njegova pest pa vedno pripravljena.

Borba med raznimi vladnimi skupinami

Po tri radikalne liste. — Sklicanje ožjega glavnega odbora NRS. — Seja muslimanskega kluba potekla brez rezultata. — Rivaliteta med marinkovićevci in davidovićevci

Beograd, 30. junija. p. Borba med vlado in glavnim odborom radikalne stranke, v katerem so sedaj sami pašićevci, se nadaljuje in postaja od dne do dne ostrejša. Osredotočuje se pred vsem na postavljanje kandidatur. Vukičevićevci postavljajo kandidatne liste brez ozira na pašićevce in na glavni odbor, ti pa s svoje strani brez ozira na vladne radikale. Ker se tudi uzunovićevci ne morejo sporazumeti ne s pašićevci ne z vlado, bodo skoro v vseh okrožjih, ki pridejo za radikale v poštev, postavljene po tri, ponekod pa še celo po več radikalnih kandidatnih list.

Vukičević določa vse važnejše kandidature osebno in kliče zaporedoma k sebi politike, ki pridejo v poštev za kandidate. Ne posvetuje se o tem niti z najožjimi prijatelji, ki ž njegovim postopanjem sicer niso zadovoljni, a si iz strahu, da ne bi tudi sami izpadli, ne upajo protestirati. Danes popoldne je g. Vukičević dalj časa govoril telefonično s kraljem na Bledu.

Za soboto je sklicana seja ožjega glavnega odbora radikalske stranke. Na dnevnem redu so razprave o odnošajih do vlade, o kandidaturah in o volilnem proglasu, ki ga nameravajo pašićevci izdati proti vladi. Sejo bo vodil Aca Stanojević, ki je že danes dospel v Beograd in se posvetoval s člani izvršilnega odbora NRS.

Danes popoldne se je vršila tudi seja muslimanskega poslanskega kluba. Poslanci, ki so prispeli iz svojih volilnih okrožij, so se pritoževali nad policijskimi nasilji, katerim so baje izpostavljeni muslimani v Bosni in Hercegovini, čeprav je njihova stranka zasto pana v vladi. Pritožili so se zlasti, da gosp. Vukičević ni izpolnil svojih obljub, da bo odstranil iz politične službe one radikale, ki so se preveč politično eksponirali. Do kakih konkretnih sklepov na seji ni prišlo, pač pa se bo sredi julija sestala v Sarajevu pokrajinska konferenca JMO, ki bo morala razčistiti tudi odnošaje do vlade, oziroma njenega predsednika.

Slične težkoče kakor med radikali se v manjšem obsegu pojavljajo tudi med demokrati, kjer Marinkovićeva in Davidovićeva skupina tekmujeta, katera bo spravila na kandidatne liste več svojih ljudi. Ker je včasih sporazum nemogoč, bodo v mnogih okrož jih nastopile tudi po dve demokratski listi.

Diplomati se seliio iz Beograda na Bled

Beograd, 30. junija. r. Prihodnje dni odpotuje večina diplomatičnih zastopnikov na Bled, kjer bodo preživeli poletje. Svoj odhod motivirajo tuji diplomati z neznosno vročino, ki pritiska v prestolici in z dejstvom, da se na Bledu nahaja kralj. Prihodnje dni zapuste Beograd češkoslovaški, nemški, italijanski, ameriški, madžarski, rumunski in turški poslanik, kasneje se jim pridruži še poljski poslanik.

Italijanska lira

Rim, 30. junija. (pa.) Finančni minister Volpi je izjavil, da bo vlada stabilizirala liro v razmerju 90 lir za angleški funt in da so vse inozemske spekulacije na porast lire obsojene na neuspeh.

Potrjen proračun sarajevske oblastne skuoščine

Sarajevo, 30. junija. n. Oblastni odbor je danes sprejel obvestilo, da je finančni minister odobril proračun sarajevske oblasti v iznosu 3,705.000 Din. Črtal pa je vse doklade na državno trošarino na vino in žganje.

Neugoden študijski rezultat v Novem Sadu

Novi Sad, 30. junija. d. Na tukajšnji gimnaziji je izmed 900 dijakov končalo šolsko leto z nezadostnim uspehom 350. Izredno visoki odstotek učnega neuspeha je posledica večnih izprememb v učiteljskem zboru.

Byrd priletel v Evropo

Tik pred Parizom pa je izginil!

Vsled nenadne megle je morala «America» najbrže pristati v severni Franciji, ali pa je zgrešila smer in leti v severno Nemčijo

Pariz, 1. julija. t. (Ob 1. uri.) **Zveze z ameriškim letalom «America» so prekinjene. O ameriških letalcih ni ne duha ne sluha. Oblasti so izdale vsem letalskim postajam v severni Franciji, naj vrše na letališčih strogo izvidno službo in naj prožijo ameriškim letalcem, ako bi se pojavili, vsakršno pomoč.**

Pariz, 1. julija. t. (Ob tričetrt na 1.) **Na podlagi dosedanjih poročil o Byrdovem prihodu v Evropo se smatra, da so ameriški letalci zašli proti severu in da so morda pristali na kakem osamljenem kraju severne Francije.**

Dunaj, 30. junija. t. (Ob 1 in četrt.) **Po nepotrjeni vesti iz Berlina se javlja, da so opazili četrt pred 1 neko tuje letalo nad Hamburgom. Sodi se, da je to letalo ameriškega polkovnika Byrda, ki je zašlo proti severni Nemčiji.**

Pariz, 30. junija. t. Na podlagi poročil in naznanil, ki so zvečer prispela v Pariz, se je pričakovalo prihod ameriških letalcev za pol 12. uro. Med prebivalstvom je zavladalo za prihod Byrdovega letala «America» ogromno zanimanje. Mesto se je pripravljalo da ponovi navdušen sprejem in ovacije, ki jih je priredil svoječasnemu prihodu junaka Lindbergha.

Pred redakcijami velikih dnevnikov so se zbirale večtisočglave množice, ki so zaman čakale na vesti o prihodu Byrda v Pariz. **O polnoči, ko so izostale vsake nadaljnje vesti o prihodu ameriških letalcev, se je polastila pariškega občinstva, ki je bdelo na ulicah, ogromna panika. Nad severno Francijo se je vlegla gosta megla z drobnim dežjem. Meteorološke postaje poročajo v večjih atmosferskih izpremembah, kar naj bi opravičevalo, da so izostale vsake vesti z Byrdovega brezžičnega aparata.**

Dunaj, 30.. junija. t. Nemške in avstrijske letalske oblasti so izdale vsem letališčem ukaz, naj podvojijo izvidno službo in naj razsvetle vsa letališča za slučaj, da priplove ameriško letalo polkovnika Byrda. Po dosedanjih poročilih iz Pariza je gotovo, da Byrd tekom noči ne bo mogel pristati v Parizu, kakor je bilo predvideno.

Na berlinskem letališču v Staackenu, kakor tudi na dunajskem letališču v Aspernu so bile izdane stroge naredbe za slučaj, da prispejo ameriški letalci. Letališča bodo vso noč močno razsvetljena.

Pariz, 30. junija (pa.) V brezžični brzojavki, ki je bila sprejeta ob 12.15 se poroča, da leti Byrd v gosti megli. V brzojavki od 13.25 pravi Byrd, da je v megli 1000 čevljev visoko in da je zelo mrzlo.

Pariz, 30 junija (be.) Brezžična brzojavka, prejeta od Byrda ob 2.32 pravi, da ne vidijo letalci ne morja ne celine, ker je nebo pokrito z gostimi oblaki.

Pariz, 30. junija (pa.) Byrd naznanja pomorski letalski bazi v Cherbourgu, da je 35 milj severno Landsenda in da bo preletel Cherbourg najbrže ob 19.30.

Pariz, 30. junija (be.) Byrd je preletel ob 4.39 popoldne Lizard v Angliji.

Pariz, 30. junija (pa.) Ob 20.30 je preletel Byrd mesto Brest.

Pariz, 30. junija (be.) Ob 21.19 je Byrd preletel St. Brieux.

Pariz, 30. junija s. O dosedanjem Byrdovem poletu so dospele nastopne vesti: Byrdov polet čez Atlantski ocean je bil otežkočen po neugodnih vremenskih razmerah, megli in močnem dežju. Ob 2.21 zjutraj je parnik »Doric« na severni širini 49° 15' in zapadni dolžini 44° 10' ujel brezžično brzojavko, da je letalo »America« oddaljeno od te točke približno 50 milj. Parnik »Berlin« javlja iz 48° 15' severne širine in 25° 15' zapadne dolžine, da se je na tej točki čulo brnenje motorja, letala samega pa ni bilo mogoče videti. Vest parnika »Berlin« potrjuje brezžična brzojavka parnika »Pariz«, ki je videl letalo ob 9.15. Belfast javlja ob 12.30, da so radioaparati v Belanci na severni obali Irske ujeli signale, ki so postajali vedno bolj jasni. Po teh signalih se ceni oddaljenost letala na 300 milj. Ob tem času je Byrd preletel 4500 km. Cela proga znaša 6000 km. To znači na uro hitrost 173 km. Potem takem se pričakuje Byrd na letališču Le Bourget približno opolnoči.

(Do 22.30 našega časa smo redno prejemali brezžične brzojavke z Byrdovega letala. Po tem času pa so prenehale vse vesti, kar potrjuje tudi pariška brezžična postaja. Ured.)

Dr. Stresemann za mirovno politiko

Značilne izjave nemškega zunanjega ministra ob priliki izročitve Noblove nagrade v Oslu. — «Bog je ustvaril narode za napredek človeštva»

Oslo, 30. junija. Včeraj je imel nemški zunanji minister dr. Stresemann pred zbrano publiko v avli tukajšnje univerze zahvalno predavanje za lanskoletno podelitev Noblove mirovne nagrade. Predavanju je prisostvoval tudi kralj. Dr. Stresemann je obširno razpravljal o smernicah nemške zunanje politike ter med drugim naglasil, da so velesile napravile veliko napako, ko so leta 1919. odklonile sprejem Nemčije v Društvo narodov. Opozarjal je na preobrat, ki je nastal v mednarodni politiki, ko je Briand spregovoril velike in pomembne besede, da so minuli časi, ko sta se Francija in Nemčija medsebojno pobijale s topovi in strojnicami in da je končno prišla doba za medsebojno mirno tekmovanje za gospodarski in kulturni napredek sveta. V Nemčiji je naletela locarnska politika na notranje in zunanje nasprotnike, toda težave, s katerimi se mora boriti locarnska ideja, še dolgo ne opravičujejo pesimizma. V Nemčiji vlada trenutno kriza zaupanja. Razumljivo je, da v tako kratkem času še ne more roditi sadov še tako zdrava ideja. Lahko pa ugotovim, je izjavil dr. Stresemann, da je pretežna večina nemškega naroda za mir in sporazum. Notranje boje je nemški narod v glavnem že prebolel in dejstvo, da je premagal boljševizem, dokazuje, da so srednji sloji naroda zdravi in duševno čili. Locarno pomeni trajen mir na Renu in je nemogoče uporabljati v državi, ki se je odpovedala vsakemu maščevanju, bajonete.

Oslo, 30. junija (be.) Noblov komite je priredil sinoči na čast nemškemu zunanjemu ministru v Grand hotelu velik banket, katerega se je udeležilo nad 80 oseb. V svojem nagovoru je dr. Stresemann naglasil, da bo podeljevanje nagrad vodilnim državnikom različnih narodov v veliki meri pripomoglo k medsebojnemu zbližanju. Dasiravno govore navzoči najrazličnejše jezike, se vendar vsi razumejo v skupnem spoznanju, da Bog ni ustvaril narodov, da bi si medsebojno uničevali svojo kulturo, marveč, da skupno delajo za procvit in napredek človeštva. Fritjof Nansen je v svojem govoru naglasil, da predstavlja locarnska politika uspešen poskus ustvariti medsebojno politično zaupanje.

Sovjetske represalije

Protest angleških delavcev. — Odgovor Rykova. — Justifikacije se nadaljujejo

Moskva, 30. junija. d. Angleška delavska stranka in angleška neodvisna delavska stranka sta poslali predsedniku Sveta ljudskih komisarjev Rykovu brzojavko, v kateri ga prosita, naj ustavi justifikacije, izrečene brez rednega sodnega postopanja. V brzojavki se naglaša, da te justifikacije zelo otežujejo njihovo borbo zoper protirusko politiko angleške vlade. V odgovoru na to brzojavko, izjavlja Rykov, da so v inozemskem tisku razširjene neresničnosti in popolnoma napačne vesti. Obsodbe odgovarjajo formalno sodbam izjemnih prekih sodišč meščanskih držav. Razlika je le v tem, da kaznuje sovjetska Rusija protirevolucijonarje, dočim obsojajo meščanske države revolucijonarne delavce. V sedanjem položaju je energični nastop sovjetske vlade neizogiben. Rykov izraža upanje, da javno mnenje ne bo sledilo politiki provokacije in pripravljanja nove vojne, ki jo zasleduje angleška vlada.

Berlin, 30. junija. d. Vse kaže, da bo prvo desetletje obstoja sovjetske republike zaključilo z novim valom političnih umorov. Notranje in zunanjepolitični dogodki zadnjega časa ne dopuščajo upanja, da bi se razmere v Evropi razvile v smeri, ki bi bila tudi za bodoči razvoj Evrope zaželjena. Upravičena je bojazen, da bodo represalije, ki jih forsirajo nasprotniki sovjetske Rusije, vodile še k poostreni uporabi terorističnih sredstev s strani moskovskih vladodržcev. Po poročilih tukajšnjih listov, nadaljuje sovjetska policija z aretacijami in justifikacije so zopet na dnevnem redu. «Vossische Zeitung» naglaša, da so vesti iz Rusije v zadnjem času zelo pomanjkljive, kar priča o tem, da je v Rusiji zopet na delu stroga cenzura. Vse kaže, da hoče sovjetska vlada zadnje dogodke v zunanji politiki izkoristiti v borbi zoper opozicijo, kar dokazuje tudi predlog na izključitev Zinovjeva in Trockega.

Moskva, 30. junija. (be.) Vojno sodišče v Žitomirju v Voliniji je obsodilo dva Poljaka zaradi vohunstva na smrt. Obdolžena sta, da sta bila v službi poljskega generalnega štaba. Smrtna kazen je bila takoj po razglasitvi razsodbe izvršena.

Številke govore!

Stranka cerkvenega in verskega terorja piše o «nasilju volitev». Težke slutnje «Slovenca», ker ga je strah pred SDS

»Slovenec« je objavil za Vidovdan uvodnik »V veseli boj«, ki je prava sramota za kulturni nivo klerikalnih podeželskih agitatorjev, katerim je namenjen. Vse v tem uvodniku je zgrajeno na laži in neresnici. Naj navedemo le temeljno trditev, ki se glasi:

»Vse dosedanje volitve je SDS vodila izza zelene ministrske mize, pri vsakih volitvah je izvajala pritisk, ki je bil toliko hujši, kolikor hujši je bil odpor proti njeni brezvestni in umazani politiki.«

Predvsem glede »zelene ministrske mize«: Vsa javnost je priča, da je šla SDS januarja meseca v obiastne volitve ob strogi, skoro dveletni opoziciji v volilni boj in da je ta boj vodila kot strogo opozicijonalna stranka. Baš kot taka pa se je na teh volitvah tako afirmirala, da je edina izmed slovenskih strank napredovala, dočim je SLS, ki je bila tedaj z eno nogo že v vladi, grozansko nazadovala izza skupščinskih volitev l. 1925. Le razdvojenosti naprednih strank se ima SLS zahvaliti, da ni že pri januarskih volitvah doživela nepopravljiv debakl.

Statistika januarskih volitev dokazuje, da je prejela SLS v Sloveniji (v zvezi z Nemci, nemškutarji in radikali) okoli 96.000 glasov, dočim je ta pisana družba dobila pri skupščinskih volitvah l .1925 okoli 111.000 glasov ter torej **nazadovala za 15.000 glasov.** SDS je postala v zvezi z NSS pri zadnjih volitvah druga najmočnejša stranka v Sloveniji, ki je dobila čez 25.000 glasov. V Ljubljani je dosegla skoraj absolutno večino nad vsemi drugimi strankami, v skupščinskih volilnih okrožjih Ljubljana-Novo mesto in Celje-Maribor pa nadkrijujejo njeni glasovi glasove, ki so jih dobili skupaj SKS, Radić in njihovi disidenti. V volilnem okrožju Ljubljana-Novo mesto je dobila 10.172 glasov, SKS v zvezi z radičevci pa 9.746 glasov. V mariborskem skupščinskem volilnem okrožju je dobila 12.427 glasov, Hartner, SKS, Radić in njihovi disidenti pa 10.984. Izid volitev je bil za njo tak, da bi ji manjkalo — ako bi se vršile skupščinske volitve mesto oblastnih — v volilnem okrožju Ljubljana-Novo mesto le nekaj sto glasov za dosego drugega mandata, v mariborskem volilnem okraju pa še manj sto glasov za dosego tretjega mandata. To so fakta, ki jih nobeno klerikalno omalovaževanje SDS ter njene zaveznice NSS ne more spraviti s sveta.

Pri vsem tem pa treba upoštevati, da so bili ti glasovi dobljeni po dveletni opoziciji ter v opoziciji, ko je bil vladni pritisk zelo hud. K temu terorju pa je treba dodati še cerkveni in verski teror, ki ga je klerikalna stranka izvajala na deželi. Danes je celi Sloveniji jasno kot beli dan, da bi vsake volitve v Sloveniji pokosile SLS ter jo kratko in malo črtale iz seznama slovenskih strank, da ta stranka ne zlorablja cerkvene organizacije, da tej stranki ta organizacija ni poslušna, z drugimi besedami, da SLS gre v volilno borbo brez cerkvene pomoči, brez knezoškofijskega diktata. Napredne stranke so svoje glasove dobile na temelju idej, ki jih propovedujejo, SLS pa na povelje politikujočih duhovnov, ki zlorabljajo verski in cerkveni ter dušno pastirski položaj. Stranka, ki izpostavlja monštrance o volitvah, stranka, ki pripoveduje najvnim kmetom o hudičkih in zlobcih nad naprednimi žarami ter o božjem blagoslovu nad klerikalnimi skrinjicami, taka stranka si upa pisariti o volilnem terorju ter ga podtikati poštenim idejnim strankam!

Razumemo vpričo gornjih številk »Slovenčevo« demagoško pisavo, ker je ta pisava izraz težkih slutenj ki, navdajajo vodstvo SLS. Kaj bo sedaj po dvomesečnem vladanju SLS v Beogradu. Ako je SLS že januarja meseca nazadovala, kaj bo sedaj po strahovitem finančnem izdajstvu SLS v Beogradu, po uvedbi novih davkov, po briljantni zaščiti črnogorskih princev.

»Slovenec« ter od klerikalcev plačano časopisje naj le naprej piše o SDS, kakor da bi je več ne bilo. To je stara klerikalna taktika, da pred volitvami polagajo najbolj opasne nasprotnike SLS v grob, po volitvah pa vale s svojih ramen vso politično odgovornost baš na iste »politične mrtvece«. Tokrat se razlikuje klerikalna gonja samo po tem, da ima najeto še jato političnih desperadov ki priporočajo onega, kdor plača, vedno pa one, ki bi radi osvobodili Slovence klerikalne nadvlade. Čim manj ti »napredni« dezerterji v političnem življenju pomenijo, tem bolj široka usta imajo za zgagarsko kričanje. Da onemogočimo nadaljno demagogijo klerikalcev in klerikaluhov v tem pogledu, smo navedli nekaj številk zadnjih volitev, da bo tudi povsem jasno, da klerikalci vprizarjajo svojo gonjo proti SDS samo radi neizmernega strahu pred njo in pred drugimi naprednimi strankami, ki pravilno spoznavajo škodljivost in opasnost klerikalizma.

Obračun z SLS pri občinskih volitvah

Tudi selo se probuja. — Nazadovanje glasov SLS na celi črti. Krepko prodiranje naprednjakov

V Krtini

je dobila lista SDS 3 odbornike, lista SLS 2 odbornika, lista SKS 2 odbornika.

V Dobu

pri Domžalah je dobila lista SDS 50 glasov, dočim so ostali klerikalci daleč zadaj.

Rovte

bile vložene tri liste, od teh dve naši. Gospodarska žiberška lista (naša) 59 glasov, Gospodarska rovtarska lista (naša) 55 glasov, lista SLS 179 glasov. Napram zadnjim volitvam je SLS nazadovala za 54 glasov, SDS pa napredovala za 54 glasov. Dosedaj v tej občini napredni glasovi sploh niso mogli do veljave.

Hotederšica

je imela dve listi. Prva Napredno delavska kmečka zveza (SDS in SKS) 92 glasov in 6 odbornikov, druga SLS 55 glasov in 3 odbornike. Napredni glasovi so napredovali za 21 glasov, dočim so klerikalni padli za 16 glasov.

Št. Lenard pri Laškem

je dobila Napredna lista združena SDS in SKS 6 mandatov, dočim je dobila SLS 3 mandate.

V občini Jurkloštor

je dobila SDS 8 mandatov, SLS pa 17. Lista SKS je bila razveljavljena radi potvorjenih podpisov. Da se to ni zgodilo, bi bila občina prešla popolnoma v napredne roke.

Zaključek Pribičevićeve turneje po Bosni

Sarajevo, 30. junija. Na Vidovdan je imel Svetozar Pribićević shode v Rogatici, v Višegradu in na Sokolcu. V svojih govorih je kritiziral vlado in radikalno stranko, ki sta obe brez programa in ne vesta, kaj hočeti. V največji stiski je prišla radikalom pomoč od davidovićevcev, ki rešujejo življenje svojim najhujšim nasprotnikom.

Obširno je Pribićević razpravljal tudi o problemu verskih in plemenskih strank, ker je to vprašanje zlasti v Bosni zelo pereče. Povdarjal je, da SDS ni proti nobeni konfesiji ali cerkvi, odklanjati pa mora verske stranke in zato tudi muslimansko.

Včeraj se je Pribićević vrnil v Sarajevo, kjer so mu priredili somišljeniki pred hotelom »Evropa« velike manifestacije. Pribićević se je zahvalil v kratkem govoru z balkona.

Novi komisar zagrebške mestne občine

Zagreb, 30. junija. r. Ker je dr. Anton Goglia definitivno odklonil prevzem ponujenega mu komisarijata na zagrebški občini, je moral veliki župan poiskati drugo osebo. Veliki župan se je v to svrho sporazumel z arh. Heinzlom, ki je včeraj odpotoval v Gastein na zdravljenje. Za komisarja bo postavljen banski svetnik Mladen Uzorinac. Veliki župan je že odpotoval v Beograd, da izposluje njegovo imenovanje. Predsednik vlade je danes pristal na to imenovanje in podpisal tozadevni sklep notranjega ministrstva.

Obsojen italijanski agent

Šibenik, 30. junija. n. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je danes vršila razprava proti italijanskemu optantu Minottiju Veranti. Veranti je po Dalmaciji nabiral naše ljudi za italijansko vojsko in delal propagando za priključitev Dalmacije k Italiji. Pri njem so našli dokumente, iz katerih je razvidno, da je dobival denarna sredstva, in sicer zelo visoke vsote za to propagando od nekega italijanskega konzula v Dalmaciji. Veranti je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe, po prestani kazni pa bo izgnan iz države.

Postavljanje kandidatov

Beograd, 30. junija p. Nocoj se je vršila seja izvršilnega odbora SDS, na kateri se je vršila izključno le razprava o kandidaturah. Izvršilni odbor je odobril vse do sedaj od sreskih in oblastnih organizacij predlagane kandidature.

Split, 30 junija n. Danes se je vršila v Splitu konferenca delegatov SDS iz severne Dalmacije, na kateri se je vršila razprava o kandidaturah za skupščinske volitve. Za nosilca liste je bil soglasno določen zopet poslanec dr. Prvislav Grisogono, sreske kandidate pa bodo določile poedine sreske organizacije.

Sarajevo, 30. junija n. Okrožni odbor radikalne stranke v Sarajevu je imel danes sejo, na kateri je razpravljal o kandidaturah za skupščinske volitve. Po daljši debati je bil postavljen za nosilca radikalne liste v sarajevski oblasti dr. Milan Srškić, za kandidata v sarajevskem srezu pa minister dr. Andrić.

Beograd. 30 junija p. Iz Kragujevca je dospela deputacija radikalne stranke, ki je posetila ministra pravde dr. Subotića in mu predlagala, naj prevzame kandidaturo v Kragujevcu proti bivšemu ministru dr. Koliću, katerega kandidirajo pašićevci.

Aretiran pohotnež

Osijek, 30. junija. d. Policija je aretirala prodajalca sladoleda Ahmeda Muhamerovića iz Maćedonije, ki je posilil 6 deklic v starosti 7 do 12 let. Dajal jim je sladoled in jih na ta način zvabil v svoje stanovanje, kjer jih je posilil.

Velike nevihte v Italiji

Milan, 30. junija. s. Velike nevihte so v okolici Biele v zadnjih dneh napravile velikansko škodo, ki se ceni na 20 milijonov lir.

Upor kitajskih kulijev

Newyork, 30. junija. be. Na parniku Rotterdam je prišlo do upora kitajskih kulijev, ker jim poveljnik ladje ni hotel dovoliti dopusta. 400 kulijev se je oborožilo z britvami, noži, sekirami in drugim sličnim orodjem ter izsililo izkrcanje. Na prošnjo poveljnika ladje je policija po daljšem boju prisilila upornike k predaji in pokorščini. 50 kulijev je bilo aretiranih, ostali pa so se nato zopet vrnili na delo.

Dr. Gosar, SLS in davek na ročno delo

SLS je pod strašno obtožbo, da je podaljšala in celo proširila davek na ročno delo, potem ko je vso kampanjo za oblastne volitve še januarja letos vodila pod prisego, da se da prej ubiti, kakor da bi za tak davek glasovala. G. Gosar se sedaj pere.

Pri tem priznava, da se je finančni minister odločil znižati vsaj nekatera najhujša davčna bremena. Čemu SLS ni predlagala, da se ukine ali zniža davek na ročno delo?

Edini izgovor ubogemu Gosarju je vprašanje, kdaj se je g. dr. Žerjavu posrečilo znižati davek na ročno delo. G. Gosar je pozabil na popravek, ki ga je moral prinesti »Slovenec«, da je namreč dr. Žerjav bil tisti, ki je sprečeval uvedbo ročnega davka ves čas, dokler je bil minister.

Položaj vlade marca 1927 je bil tak, da je bila navezana na glasove SLS. Če je SLS zahtevala znižanje ali ukinjenje davka na ročno delo, je vlada ali padla, ali pa se je morala ukloniti. SLS pa niti zahtevala nič. Pač pa so vojvodinski bogati davkoplačevalci dosegli neke ugodnosti. Obenem pa so gg. Gosar in Pušenjak ter vsa SLS pristali, da se od 1. aprila davek na ročno delo pobira tudi od državnih in samoupravnih delavcev. Z drugimi besedami, SLS je davek na ročno delo razširila. To ji bodo hvaležni delavci po železnicah, v Velenju in pri občinskih podjetjih, zlasti v Ljubljani in Mariboru! In to tista SLS, ki je pri zadnjih volitvah dobila najmanj 20.000 delavskih kroglic.

Rudarji v Velenju pošljejo baje zahvalno deputacijo g. Pušenjaku, mestni delavci v Ljubljani in železničarji pa gg. Gosarju in Žebotu.

Politične beležke

Narodni poslanec dr. Pivko v rogaškem okraju

V **Žetalah pri Rogatcu** se je vršil v sredo 29. junija največji shod, kar jih je doslej imela SDS v tem okraju. Res je, da ima krajevna organizacija SDS blizu 100 članov, ki so že ob zadnjih volitvah pokazali izvrstno disciplino, toda tudi drugi možje, bivši Radićevi pristaši in pristaši SLS, so hoteli slišati našega poslanca dr. Pivka. Zborovanje se je vršilo na travniku pred podružnično cerkvijo Marije Tolažnice od 7. do 9. dopoldne in mu je prisostvovalo dobrih 300 mož in tudi precej ženskega sveta. Gospod poslanec je prejel splošno odobravanje in niti med bivšimi nasprotniki, ki so vedeli pred zborovanjem marsikaj povedati o demokratih in njihovih slabostih, se ni javil niti eden, ki bi mogel zmanjšati mogočen vpliv poslančevega govora. Govorniki, ki so se oglasili h kratki besedi, so izrazili samo pohvalo. Po zborovanju se je vršil sestanek odbornikov in uglednih posestnikov pri g. Svenšeku, predsedniku krajevne organizacije v Žetalah. Popoldne se je vršil sestanek našega članstva v **Rogatcu** pri g. Marincu, kjer je poročal gosp. Pivko, nakar se je določil program za delo pri volitvah.

«Katoliško» poročanje

Glasilo SLS od dne do dne prinaša lažnjiva poročila o občinskih volitvah. Te dni čitamo v «Slovencu», da je SDS strahovito «poražena» v Jurkloštru, in da je tam SDS dobila samo 64 glasov, SLS pa 141. Stanje pri oblastnih volitvah 25. januarja je bilo: SLS 129, SKS 82, ZDS 4, SDS 6, Bernot 2. Zdaj pa je bila lista SKS par dni pred volitvami razveljavljena, vsled česar se je večina SKS volitev vzdržala, lista SDS je dobila 8 mandatov, SLS pa 17. Skupščinske volitve bodo zopet pokazale napredno moč v Jurkloštru. V občini Sv. Lenart sta bili združeni SDS in ŠKS in sta dobili 79 glasov (6 mandatov), napram 49 glasovom SLS (3). Januarja je SLS tu imela še 66 glasov proti 42 naprednim. Kot dokaz propadanja SDS slednjič «Slovenec» navaja — Laško.

Oblastni hipotekarni zavod

Klerikalci in Nemci so sklenili likvidirati kmetijsko hranilnico v korist «oblastnega hipotekarnega zavoda», ki ga hoče osnovati ljubljanska oblast. Potrebe po takem zavodu ni. Kakšen je posel med SLS in Nemci za to kost, še ni za javnost. A ker so klerikalci sami objavili sklepe občnega zbora Kranjske hranilnice predno je stvar dovršena, jih moramo zabeležiti tudi mi. Likvidacija Kranjske hranilnice naj se izvrši v obliki, da novi zavod prevzame njena aktiva in pasiva.

«Proti dinastiji»

Pod tem naslovom proglaša glasilo SLS našo kritiko postopanja SLS prilikom nenadnega sklepa skupščine v korist bivšim članom dinastije Njeguš - Petrović za nasprotno «vladarski hiši in proti vladarju». Pregledali smo dotične notice in nismo našli ni z eno besedo ni direktno, ni indirektno omenjene ali le dotaknjene ni osebe vladarja ni kojega člana kraljevega doma. Mi si odločno prepovedujemo od strani SLS vsak pouk v tem ziru. «Slovenčev» alarm je prosta denuncijacija, kakor jo je ta stranka itak od nekdaj vajena. Svojo in vladino odgovornost za silno nerodni in nepravilni postopek prilikom reševanja tega predmeta hoče SLS, kakor se vidi iz denuncijantskega članka, skriti za «vladarsko hišo». «Slovenec» je namreč čisto nepoklican dostavil denuncijaciji nekake **svoje «motive», ki so taki, da jih radi njihove žaljive zlobnosti ne maramo ponatisniti, a so očividno tendencijozno zlagani. Napad na «Jutro» je samo figovo pero, pod katerim je glasilo SLS spustilo v svet svojo lažnivo informacijo.** «Slovenec» dostavlja, da so tako pojasnili stvar skoro vsi listi v državi. Temu nasproti moramo konštatirati, da so se skoro si listi v državi in enoglasen sklep zetske oblastne skupščine izjavili, kakor mi, motive pa, ki jih je s prozorno tendenco izmislila SLS, čitamo prvič v «Slovencu».

Amerika proti angleškim razorožitvenim predlogom

Vedno večja nasprotja med Anglijo, Ameriko in Japonsko glede razorožitvene akcije na morju

Washington, 30. junija. d. Vlada je podala ostro izjavo proti angleškim predlogom razorožitveni konferenci. Ameriški krogi vidijo v tem predlogu proti Zedinjenim državam naperjeno ost ter naglašajo, da zasleduje Anglija s tem predlogom razveljavljenje na washingtonski konferenci priznane ravnopravnosti med Ameriko in Anglijo. Zedinjene države zastopajo stališče, da o tem predlogu sploh ni mogoče niti razpravljati, ker bi praktična izvedba pomenila znatno premoč Anglije nad Ameriko. Že sedaj ima največja ameriška bojna ladja samo 32.600 ton, dočim ima Anglija več bojnih ladij po 35.000 ton. Ameriška vlada je dala svoji delegaciji v Ženevi navodila, naj se angleškemu predlogu z vsemi sredstvi upre, zlasti še, ker je itak za leto 1931. predvidena revizija washingtonskega sporazuma.

Ženeva, 30. junija. (lo.) Tehnični odbor razorožitvene konference je razpravljal o vprašanju križark. Ameriška in japonska delegacija sta prosili za odlog, da moreta proučiti vpliv teh predlogov na njih mornarico. Anglija je pripravljena v slučaju sprejetja njenih predlogov, ohraniti razmerje 5 : 5 : 3 glede križark s topovi od 8 palcev in razpravljati z Ameriko in Japonsko glede števila te vrste vojnih ladij, katere bi ga vsaka od treh držav potrebovala. Anglija meni, da osempalčne križarke zadostujejo v zvezi z velikimi bojnimi ladjami za vojne operacije.

London, 30. junija. (lo.) «Times» pišejo, da so angleški razorožitveni predlogi glede velikih vojnih ladij in križark zelo dalekosežni in da bodo omogočili državam velike prihranke. Namen teh predlogov je popolnoma praktičnega značaja. Cilj razorožitvene konference, ki jo je sklical Coolidge, je, da se doseže čim večja razorožitev na morju.

De Valera za popolno neodvisnost Irske

Pesimistične izjave irskega voditelja o položaju. — De Valera za Mussolinijeva načela

London. 30. junija l. Kakor znano, De Valera in 44 njegovih tovarišev, ki so bili izvoljeni pri zadnjih irskih volitvah, noče priseči po določbah angleških zakonov. Ob otvoritvi parlamenta je vseh 45 poslancev skušalo nastopiti brez tradicijonalne prisege. Angleške oblasti so zato nastopile proti navedenim poslancem s silo. Na ta način se bo nadaljevala v irski zbornici lanska situacija, ko je parlament zboroval samo v navzočnosti ene tretjine izvoljenih irskih poslancev.

De Valera je izjavil novinarjem, da mir Ircev napram Angležem ni nič drugega kot prevara in revščina. Irska je nemirna, prebivalstvo se krči, brezposelnost pa narašča. De Valera smatra, da ima Irska pravico živeti po svojih načelih in uporabiti v ta namen vsa sredstva, ki se jih lahko posluži.

De Valera je dalje izjavil, da ne priznava nobenega ukrepa sedanje angleške vlade in je dostavil, da bo zahteval od parlamenta 100 milijonov lir šterlingov za popravo škode, ki jih je povzročila Anglija na Irskem.

Na nadaljno vprašanje novinarjev, če misli De Valera, da bi bil Irski potreben kak Mussolini, je odgovoril:

Jaz nisem irski Mussolini, kljub temu, da priznavamo Irci mussolinijansko načelo navduševanja narodov po posameznikih. Na tej podlagi smo razvili akcijo med l. 1916. in 1921. Svobodo, ki jo zahtevamo, se ne da ukleniti ne v debate ne v dogovore.

Preganjanje slovanskega tiska v Italiji

Trst, 30. junija. o. Oblasti, predvsem v Trstu, so začele v zadnjem času preganjati slovanske liste in slovanski tisk v Italiji. Tako so bile v zadnjih dneh izvršene zaplembe raznih slovenskih listov. Danes sta bila zaplenjena slovenski tednik «Novice» in hrvatski list «Istarska Riječ», ki izhajata v Trstu.

Zaslužen konec fašističnega lista na Goriškem

Gorica, 30. junija. o. Tukajšnji fašistični list «La Voce dell' Isonzo» je prenehal izhajati. Mesto njega bo goriška fašistična organizacija pričela izdajati dvakrat na teden drug list z naslovom «La Vedetta dell' Isonzo», ki bo uradno glasilo stranke. Propadli dnevnik «La Voce dell' Isonzo» ni bil preveč razširjen. Kot krajevni listič ni mogel prodreti na deželo, kjer ga ljudje skoro niso poznali. Kot razne druge liste so tudi «La Voce dell' Isonzo» vsilili fašisti nekaterim slovenskim obrtnikom po deželi. Napram slovenskemu ljudstvu je list zagovarjal skrajno neprijateljstvo ter pri vsaki priliki zahteval raznarodovanje slovenskega naroda.

Kje je Daudet?

Pariz, 30. junija. s. O kraju bivanja Leona Daudeta prihajajo venomer nasprotujoče si vesti. Inozemske poročevalske agenture javljajo istočasno, da je v Švici, Belgiji in Italiji. Policija meni, da je Leon Daudet najbrže v Parizu ali pa v okolici. Tudi jo celo, da je policija že izsledila njegovo skrivališče in da se njegova aretacija pričakuje v kratkem. V okolici Pariza pregledujejo orožniki avtomobile in kontrolirajo potnike.

Fašisti se zavzemajo tudi za Korziko

Rim, 30. junija. d. «Lavoro d' Italia» objavlja uvodnik, v katerem protestira proti dislokaciji francoskih čet na Korziki. Pisec naglaša, da je bilo za časa svetovne vojne sicer potrebno, privesti v Evropo tudi afriške čete. Korzika je skozinskoz italijanska dežela in obljudena z italijanskim prebivalstvom. V Franciji sami lahko francoski narod dopušča okuženje z zamorsko raso, toda proti takemu postopanju na italijanski Korziki mora Italija najodločneje protestirati. To zahteva že ugled naroda, ki je imel za civilizacijo Evrope velike zasluge.

Reforma francoske vojske

Pariz, 29. junija. d. Na zadnji seji zbornice je bil končno sprejet zakon o reformi armade. Po daljši debati je zbornica sprejela predlog desničarskih strank, ki gre za tem, da se poostre določbe glede vojaškega službovanja. Socijalistični predlog za uvedbo enoletne vojaške službe je bil odklonjen. Pred glasovanjem o sprejemu celega zakonskega načrta je podal v imenu socijalistov poslanec Renaudel ostro izjavo, zlasti še, ker je vlada odklonila znižanje vojaškega roka. Končno je vojni minister Painlevé stavil v imenu vlade vprašanje zaupnice, **nakar je zbornica z večino glasov sprejela zakon v celoti in s tem obenem izrazila vladi zaupnico.**

Francosko-nemška trgovinska pogodba

Pariz, 30. junija. d. Po povratku predsednika nemške delegacije dr. Posseja iz Berlina se je vršila skupna seja nemške in francoske gospodarske delegacije. O seji je bil izdan komunike, glasom katerega je bil dosežen načelni sporazum o provizorični trgovinski pogodbi, ki bo izdelana še pred 15. julijem, tako da medsebojni gospodarski odnošaji ne bodo ovirani, ker preneha začasni sporazum o blagovnem prometu med Nemčijo in Francijo že s 30. junijem. Do sklenitve nove pogodbe bo začasni sporazum podaljšan do konca julija.

Prodiranje generala Čangkajška

Nepotrjene vest o porazu njegove armade.

Šanghaj, 30. junija (be.) Vesti o porazu generala Čangkajška v Šantungu doslej še niso potrjene. Nasprotno pa se zatrjuje, da nadaljujeta Feng in Čangkajšek svoj pohod proti severu. Čangtsolin je baje ponudil južnim četam premirje. Čangkajšek je stavil hankavski vladi ultimatum, v katerem zahteva, da morajo vsi sovjetski državljani, kolikor niso uslužbenci konzulatov, v 24. urah zapustiti kitajsko ozemlje. Glasom teh vesti je Borodin že v sredo zvečer odpotoval.

Šanghaj, 30. junija. (pa.) Po raznih vesteh je prodrl general Fengjusjang do Rumene reke. Čangkajšek prodira istočasno ob železnici Tientsin - Pukov proti Pekingu.

London, 30. junija. (lo.) Na zadevno interpelacijo glede političnega položaja na Kitajskem je izjavil podtajnik za zunanje zadeve, da je ostala vojaška situacija tekom zadnjih dveh tednov na Kitajskem nespremenjena. Kakor se poroča, so v teku med posameznimi voditelji pogajanja, tekom katerih je prišlo do sporazuma med generalom Čangkajškom in Fengjusjanom. Pogajanja med angleškimi konzularnimi oblastmi v Nankingu in v Hankovu so ostala na mrtvi točki. Kljub temu dejstvu opravljajo tamošnji angleški zastopniki nadalje svoja dela, v kolikor so ta v interesu angleških državljanov. Razven enega angleškega bataljona, ki je bil odposlan v Tientsin, so bile odposlane angleške čete tudi v Vejhajvej, kjer se nahaja okrevališče za bolne angleške vojake.

Chamberlain na potu skozi Pariz

Pariz, 30. junija. s. Zunanji minister Chamberlain je davi ob 7.30 dospel v Pariz ter je po enournem posetu v angleškem poslaništvu nadaljeval svojo pot v London.

Novi francoski vojaški krediti

Pariz, 30. junija. (pa.) Zbornica je odobrila v višini 160 milijonov frankov nove vojaške kredite.

Francosko-belgijski trgovinski odnošaji

Berlin, 30. junija. (be.) Francosko-belgijska trgovinska pogajanja so bila prekinjena.

Angleško-nemški letalski dogovor

London, 30. junija. (lo.) Včeraj je bila podpisana v Berlinu angleško-nemška letalska konvencija, ki urejuje polete iz ene države v drugo.

Za vse polete med Anglijo in Nemčijo so bila potrebna posamezna dovoljenja. Konvencija urejuje to zadevo na permanentni podlagi.

Zaključek manevrov italijanske mornarice

Rim, 30. junija. o. Včeraj opoldne so se zaključile velike pomorske vaje vojne mornarice. Pomorskih vaj se je udeležilo 16 velikih križark, 23 torpedovk in torpedolovcev, 22 podmornic, večje število pomožnih ladij in 81 letal.

Odgoditev reforme lordske zbornice

London, 30. junija. d. Parlamentarna frakcija delavske stranke bo stavila o reformi zgornje zbornice vprašanje zaupnice vladi. Kot odgovor nato je konservativna stranka predložila primeren spreminjevalni predlog.

London, 30. junija. (lo.) Ker so se pojavili v konservativnih krogih spodaje zbornice proti vladni reformi gornje zbornice, kakor jo je zamislil lord Cave v zadnji debati v lordski zbornici, pomisleki, je vlada sklenila, da odloži razpravo o tej reformi na prihodnje leto, z namenom, da pridobi na času za eventualne spremembe.

Naši kraji in ljudje

Mladina, v slovansko smer!

(Iz vidovdanskega govora v ljubljanski realki.)

Kresni večer. Pred mano se razprostira gladek travnik. Žive iskre se krešejo po njem: neštete kresnice se vžigajo in švigajo po sočnem zelenilu. Zdi se mi, da se vleče pred mano koščck rimske ceste, ki se je nocoj ponižala z neba na zemljo. Po bližnjih goricah objestno plapolajo poganski kresovi, živ in nepogasljiv spomin na sivo davnino. Duševno oko se mi je zastrmelo tja daleč v one meglene čase, ko je na vzhodu delal gosto senco prosluli babilonski stolp . . .

Vekovi potekajo.

Po širnih ravninah na severu od Karpatov vidim v duhu veliko družino ratarjev, poljedelcev v belih platnenih opravah, okoli stopala pa so si ovili **čreva** ubite drobnice: to so jim **črevlji.** Svoja bivališča nazivajo **slova,** to je močvirje, sebe pa Slovjane, «močvirjane».

Rodbina pa je naraščala. Bratje so se razlezli na vse strani Evrope in še preko.

Vseslavija je segla od Baltika in Jadrana po noter do Tihega oceana. Skupno ime so naši barjani ponesli v razne konce sveta: makedonski Slovani, novogorodski Sloveni, mi alpski Slovenci, baltski Slovinci, Slovaki, Slavonija, tudi Dubrovčani so se svoje dni klicali zgolj Slovene. Njih strnjeno ozemlje so le malokod pretrgali poznejši doseljenci: Ogri, Romuni. Dolge pomole na skrajnem zapadu pa je preplavil inokrvni živelj.

Spremenjene zemljepisne razmere in dotik s tujci so prinesli dokaj novih sestavin v prvotno govorico. Vendar priznavajo celo inozemski učenjaki, n. pr. slavist Meillet, da je razlika med samostojnimi slovanskimi jeziki manjša nego razlike med narečji enega ter istega romanskega govora, n. pr. francoščine. Ni čudo, če je slovaški pesnik Jan Kollár, občujoč z južnoslovanskimi dijaki, l. 1812. zaslutil «že my všickni jeden národ jsme».

Sinovi iste hiše se naredko pravdajo za svoje meje. Tako je resničen naš narodni pregovor, trdeč, da se bratje in sestre daleč narazen najbolj ljubijo. Koga naj po takem preseneti, da so se tudi poedina slovanska plemena pisano gledala zbog svojih granic? Vendar nahajamo v zgodovini dovolj skupnih složnih nastopov. Pomislimo le na nekdanje tesno prosvetno delovanje Čehov z lužiškimi Srbi in Poljaki, nadalje vpliv velikih slovanskih, osobito ruskih pisateljev in znanstvenikov na vse Slovane. Nič manj krepka književna vez je narodna pesem: srbske junaške in ruske biline itd.

Slovansko vzajemnost, to je čut in zavest o sorodnosti vseh Slovanov, in težnjo, to sorodnost dejanski uveljavljati, je pospeševalo delovanje bratov Cirila in Metoda, njuna cerkvena slovanščina. Iz tega prvega zametka vzide cerkveni književni jezik, družeč od 9. do 18. stol. večino južnih in vse vzhodne Slovane. Cerkveni razkol je razbil pričeto skupnost vseh slovanskih plemen v dva svetova ter za vselej onemogočil razvoj vseslovanskega slovstvenega jezika.

V novejšem času sta širila misel vseslovanske skupnosti med ostalimi še posebno češki jezuit Balbin in hrvatski svečenik Križanić, čigar vera je bila tolikšna, da je snoval celo skupni jezik za Vseslavijo, ki naj bi se postavila pod rusko vodstvo. Ali Križanić je moral hoditi po križevi poti, ki je držala v ječo in prognanstvo. Poznejši glasniki njegovega vzora so bili opreznejši: radi cenzure so izjavljali idealisti kot Kollár, naj bo slovanska vzajemnost «kakor tiha ovčica v življenju narodov».

Komu ni znano, da so po kosovski bitki — vprav danes obhajamo obletnico tega zlokobnega, črnega dne — Turki izrezali jezik premnogim našim prednikom na iztočnem delu današnje troedine kraljevine, če se niso slepo pokorili mongolskim mogotcem? Izrezali, ali vsaj čvrsto zavezali pa so jezik celokupnemu podjarmljenemu srbskemu narodu skoro za pet vekov. Tudi mi, najzapadnejši slovanski drobec, tudi mi smo pod neljubim gospodarjem še pred 10 leti hodili po rodnih tleh z debelo ruto na ustih. Junaštvu srbske vojske in naše vladarske hiše se moramo zahvaliti, če se danes v svobodni, svoji državi lahko javno pomenimo o vsem, kar nas teži in tišči.

Tako pa se na kratko porazgovorimo glede načrtov za slovansko bodočnost. Še leta 1824. se je Kollár vpraševal: «Kaj bo iz nas Slovanov v sto letih? Kaj bo iz Evrope?» Navdušeno prorokovanje njegovo in njegovih vrstnikov kot Dobrovsky ali naš Kopitar daleč zaostaja za tem, kar imajo vnovič osvobojeni Slovani dandanes. Zgodilo se je, česar si marsikdo med nami še v početku tega stoletja niti v sanjah ne bi bil upal priznati. V malo letih se je več preokrenilo, nego poprej v 1000 letih. To nam bodi nauk, da zaupajmo v svoje smele smotre, ki se bodo prej ali slej obistinili.

Najprej slutim z Gregorčičem «vse Slovene pod streho hiše ene», namreč Korošce in Primorce med nami. Nato razširjeno Jugoslavijo od snežnega Triglava do Črnega morja. Prvi razveseljivi stiki so se pričeli uprav letos: čuli ste o nastopu bolgarskega književnika Hristova, ki je sporočil Otonu Župančiču svoje prepričanje:

I po - vazmožno dnes se čini men —
ot Carigrad do Triest njakoj den
Simfonija da zazvuči božestvenna . . .

Poslušali ste besede njegovega rojaka, publicista dr. Mladena Kostova.. Iz meglovite daljave se mi kažejo obrisi za **Zvezo slovanskih držav!**

Na tebi je, jugoslovenska mladina, da se pripravljaš na oni veliki dan. Alj kaj morem storiti jaz v tej smeri? se vprašuje ta ali oni med vami . . . Kaj utegneš ti storiti? Najprej si usvoji Kollárjevo geslo: «Slovan sem, in karkoli je slovanskega, me vse zanima». Skrbimo najprej za kulturno zbliževanje. Vsaka stran našega življenja bodi neprestano prešinjena z mislijo na splošne slovanske koristi. Pazno in pozorno zasleduj, kaj se godi pri ostalih Slovanih. Potem imej na umu to, da boš zajemal novice čimprej iz izvirnika. Čitaj slovanska leposlovna dela. To zaslužijo v polni meri že po svoji notranji vrednosti. Za dokaz naj mimogrede omenim znamenitega angleškega romanopisca Galsworthyja, ki je pred nekaj meseci predaval v pariški Sorboni o šestih najboljših svetovnih pripovednikih: zanj so to: dva Francoza, en Anglež in trije Slovani. Polovica mojstrov je tedaj slovanskih na vsej zemlji!

Spočetka boš čital bržkone v prevodih, pozneje prebiraj slovanske novine v originalu. Obenem spoznavaj umetnost, glasbo. Kadar postaneš obrtnik, trgovec, bankir, išči predvsem spoja z našim severom in vzhodom.

Kar vas je bolj nadarjenih, se naučite še en slovanski jezik, eni češčine, drugi poljščine, tretji ruščine. Za pasivno umevanje si človek hitro prisvoji potrebno znanje. To vam bo poleg vsega prineslo možnost, da boste bolje prešinili ustroj svoje materinščine.

Če si dopisujemo s Slovani, naj si vsak v svoji rodni govorici. Predvsem pa gojimo študij ruščine, ki naj čim prej postane občevalni jezik Slovanov med seboj. Potujmo po slovanskih deželah ter iščimo stikov, posebno z zastopniki svoje stroke. Poudarjajmo vselej in povsod ono, kar druži ter edini vse razrastke slovanskega debla.

Trudimo se, da postanemo čim popolnejši, čim plemenitejši ljudje: na to so nas navajali najodličnejši slovanski veleumi, stremljenje po nravstveni usovršitvi je svojstveno slovanski psihi. Najglobljo, zares vseslovansko književno vzajemnost vidi Miloš Weingart, profesor bratislavske univerze, baš v nravstvenem poslanstvu, ki proseva iz vseh slovanskih slovstev od najstarejših dob do danes. Ponovno navedeni Kollár je že oznanjal: «Ako pokličem Slovana, naj se mi oglasi človek».

Predsednik češkoslovaške republike, Masaryk, oče modernemu pojmovanju slovanskega poslanstva, nas vabi na vsestransko slovansko sodelovanje, ki naj pripomore do svetovne skladnosti in sloge. In kadar zanamci ostvarijo naš ideal: združene slovanske države, bodo lahko mislili na **Zvezo evropskih združenih držav,** kakršno je pred stoletji predlagal Čeh Jiři Poděbradsky. V tej družabni obliki naj se potem vrši harmonično delo za prospeh in srečo človeštva. Za nas pa drži proti temu smotru določena pot, ki naj jo za sklep še enkrat poudarim:

Slovansko sodelovanje za slovansko človečanstvo! **NK.**

Jugoslov. srednješolska omladina za bratsko zbližanje z bolgarsko omladino

(IX. kongres SJSU v Ljubljani.)

Po sokolskih dnevih ima Ljubljana v gostih lepo število srednješolske omladine, ki je danes v Akademskem kolegiju otvorila svoj IX. kongres. Vodi ga predsednik Saveza jugoslovenskih srednješolskih udruženj g. Danilo Gregorič. Zastopane so vse pokrajine naše države. Kongres ima svoj posebni pomen v tem, da je tokrat na njem prvič zastopana vsa jugoslovenska srednješolska omladina.

Navdušeno je srednješolsko omladino pozdravil ravnatelj ljubljanske ženske gimnazije g. Anton Jug, ki je pokrovitelj župe srednješolcev za Slovenijo. Po ostalih pozdravih delegatov in nekaterih predstavnikov je g. Danilo Gregorič referiral o bodočem delovanju srednješolske mladine, nakar se je vršila diskusija o raznih dijaških vprašanjih.

Izredno zanimivo je bilo popoldansko zborovanje. Referiral je g. Vasilije Milić iz Bitolja o zbližanju z bolgarsko srednješolsko omladino. Po njegovem referatu je bilo sklenjeno, da SJSU pokrene akcijo za zbližanje in sodelovanje in kongres je poslal bolgarskemu ministru prosvete naslednji brzojav:

»Jugoslovenski savez srednješolcev je na svojem IX kongresu sklenil, da bratom bolgarskim srednješolcem ponudi svoje bratsko sodelovanje v prosvetnih vprašanjih, ki se tičejo obeh bratskih držav. Prosimo vas, g. minister, da jih v tem smislu pozdravite in izjavite naše bratske želje za zbližanjem in sodelovanjem.«

Prav prisrčen pozdravni brzojav so srednješolci poslali tudi kralju na Bled.

Za razveseljivo ujedinjenje jugoslovenskih srednješolcev je značilno, da je na kongres prišel tudi delegat akademskega kluba »Janušić« iz Zagreba pod čigar upravo so vsa hrvatska srednješolska društva. Ker se je zgodilo prvič, da so na kongresu zastopani tudi hrvatski dijaki, je bil delegat iz Zagreba nadvse prisrčno pozdravljen. Po kratkem njegovem nagovoru je kongres soglasno osvojil želje kluba »Janušića«, da SJSU stopi v neposredne zveze z vsemi srednješolskimi društvi na Hrvatskem.

Kralj in delavec Jaka v Tržiču

Tržič, 30. junija

Na Vidovdan dopoldne je Tržič doživel visok poset. Z avtomobilom se je pripeljal v naš kraj Nj. Vel. kralj Aleksander. Ker je cesta čez Bistrico v Begunje za vozovni promet radi popravljanja škarpe zaprta, se je moral kralj preko Podbrezja vrniti nazaj proti Bledu. Na mestu, kjer se popravlja škarpa, so delavci hoteli takoj pripraviti zasilni most, da bi kralj lahko z avtom pasiral Bistrico. Toda delavec Jaka, ki je stal tam blizu, je Nj. Vel. kralju prostodušno in lepo pojasnil:

»Gospod kralj, tukajle se pa ne boste mogli peljati« . .

Kralj je seveda razumel dobrodušni ton delavčevega pojasnila in je smehljaje odvrnil:

»Dobro, dobro! Istina, bolje, da ostajem zdrav.«

Po teh besedah je kralj dal avto obrniti in se je vrnil proti Tržiču, kjer so gospodične, ki so bile ravno na trgu, obsule avto s cvetjem.

Naslednji dan, na Petrovo, je bila kraljevska dvojica zopet na Bistrici. Narod ju je navdušeno pozdravljal.

Napad bolgarskih komitašev na Slovenca

Iz Izvora v Juž. Srbiji nam pišejo: Dne 18. junija ob 21. ponoči so bolgarski komitaši izvršili napad na oddelek finančne kontrole v Izvoru. Vrgli so na stražarnico okrog 40 komitaških bomb italijanske prevenijence z označko »5 s.« Kot žrtev bolgarskega napada je padel slovenski rojak Alfonz Pagon, preglednik fin kontrole, starešina oddelka v Izvoru. Ostali organi finančnega oddelka so takoj z orožjem v rokah v popolni prisotnosti duha stopili v borbo s komitaši ter začeli energično streljati. Vodili so borbo vso noč. Padel je eden izmed komitašev, a več drugih je moralo biti težje ranjenih, kar se je lahko sklepalo po krvavih sledovih.

Pokojni Alfonz Pagon je bil rodom iz ljubljanske okolice, star je bil 38 let in je radi svoje vestnosti in hrabrosti užival splošno spoštovanje. Njegov pogreb se je vršil ob veliki udeležbi tukajšnjega uradništva, častnikov in prebivalstva mesteca Bosiljgrada.

Gasilski jubilej v Mostah

V nedeljo bo proslavilo prostovoljno gasilno društvo v Mostah 30letnico svojega obstoja. Obenem praznuje tudi načelnik tega društva g Fran Zupan 25letnico udejstvovanja.

G. Zupan je bil rojen l. 1873. v Gorici Pred 30 leti se je naselil v naši občini, ter se je že v mladostnih letih posvetil narodnemu in dobrodelnemu delu. Gasilskemu društvu načeluje že dvajset let. Kljub sivi glavi se še vedno z mladeniško požrtvovalnostjo udejstvuje pri raznih društvih. Je predsednik pevskega društva v Mostah in Samopomoči, podnačelnik Ljubljanske gasilske župe in odbornik Sokola, čigar soustanovitelj je bil.

S ponosom ga lahko prištevamo med one redke narodne in napredne korenine, ki po prevratu niso opustili dela, ampak ga s ponosom nadaljujejo Naj bo njegovo vztrajno delo vzor vsem naprednim občanom. Njemu pa ob priliki častne 25letnice čestitamo in želimo še mnogo uspehov v požrtvovalnosti za javni blagor.

Prazniki v planinah

Opazovanja solnčnega mrka. — Čuden ponesrečenec.

Kakor skoro vsako nedeljo in praznik, se je tudi za Vidovdan in Petrovo pripravljal dež. Toda v zagašanju na nedavno zagotovilo SPD, ki je v novinah pojasnilo, da letos dežuje samo v dolini, je za oba praznika res odšlo precej izletnikov na Gorenjsko. Nekoliko skeptični so bili še Zagrebčani, ki so večinoma v ponedeljek zvečer romali v gorenjsko skalnato stran in v vlakih skrbno povpraševali ljubljanske izletnike za strokovnjaško mnenje, kako bo z vremenom. Po stari navadi so seveda ljubljanski izletniki delili tolažbo, da se vreme mora vnesti in da bodo po dežju nastopili najlepši dnevi. In kakor nalašč, so tokrat — uganili!

Čez noč od ponedeljka na torek je res še precej močno deževalo, proti jutru je nastal celo hud vihar, padlo je malo sodre, po vrhovih pa je lahno zasnežilo. Letos menda ne bo meseca brez novega snega.

Nenavaden prizor so uživali planinci v sredo zjutraj Prave turiste je kakor običajno izvabilo iz koč žarenje vrhov. Tudi tokrat so zgodaj vstali in opazovali krasno jutranjo zarjo. Njihovo presenečenje pa je bilo nemalo, ko je okrog 6 zjutraj kar hipno omedlela jutranja rdečica. Posebno lepo se je dal naravni pojav gledati iz Hudih hlevov s planine pri Vojščici. Izletniki, ki so se divili žareči Martuljkovi skupini, so se ob obledenju solnca začudeno povpraševali, kaj naj pomeni ta nenadna senčna izpremenba jutranjih barv. Nikomur pač ni prišlo na misel, da je mrknilo solnce. Bilo je, kakor da gledamo skozi rmenkasto steklo, pač vse drugače, kakor če solnce zakrijejo meglice Šele ko smo se povrnili v dolino in pripovedovali o čudnem jutranjem pojavu, smo bili opozorjeni na solnčni mrk.

Lahko rečemo, da je z minulima praznikoma, ki sta prinesla lepo vreme, nastopila prava turistovska sezona. Na planinah je zelo živahno, ker so tekom minulega tedna prignali planšarji tja gori živino. Zopet v planinski tišini veselo zvonkljajo zvonci, po tratah dehte opojne murke po prodih se tu pa tam že razgrinjajo rdeče preproge sleča ali prodovca in po pečinah se že belijo prve gorske zvezdice, baršunaste mehkoliste planinke.

Med planinarji, ki so za minula dva praznika krenili v Kamniške planine, se je v ponedeljek zvečer razširila novica o prvi letošnji nesreči. V spremstvu svojega tovariša se je bil zagrebški turist P. odpravil na Skuto V smeri proti Žlebu, kjer so široka snežišča, je P. zašel. Na Okrešlju so pričakovali njegov prihod do 18. zvečer, nakar so začeli vsi obupavati. Na kakšno rešilno akcijo ni bilo misliti, ker so bili vsi turisti utrujeni in premočeni do kože, ker je brila silna burja, pomešana s sodro in dežjem.

Turist P. je torej ledeno mrzlo noč od ponedeljka na torek sam samcat prebil nekje na prostem in se je proti jutru dvignil na pot ter po izredno čudnem naključju dospel — v Kamniško Bistrico. Kdor pozna to smer, si lahko predstavlja, da je P. s tem napravil svojevrsten planinski rekord. V Bistriški koči ni nikogar obvestil, da je on tisti pogrešani Zagrebčan In tako se je zgodilo, da je v sredo zjutraj odšla iz Bistriške koče rešilna ekspedicija v gore, da za vsako ceno poišče vsaj njegovo mrtvo truplo, dočim je »ponesrečenec« v istem času živ in zdrav spal spanje pravičnega v taisti koči v Kamniški Bistrici.

Nov katekizem

Narodni poslanec dr. Pivko je na shodu v Žetalah dne 29. junija poročal o novih točkah katekizma, o katerih pa dvomimo, ali so že potrjene od višjih oblasti. Poročal je namreč, kako se je vršil javni izpit iz verouka v cerkvi pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini dne 21. junija. Ob navzočnosti približno 300 šolskih otrok, kakih 40 staršev, večjega števila duhovnikov in domačih učiteljev je stavil kaplan Tomaž Ulaga deci naslednja vprašanja. »Kateri časopisi so prepovedani časopisi?«

Deklica je naglo, gladko odgovorila, kakor je bila seveda že v šoli naučena: »Prepovedan je nemško pisan časopis »Volksstimme.«

Drugo vprašanje: »Kateri časopisi so slabi časopisi?«

Deklica se je naglo, kratko in dobro naučeno odrezala: »Slabi časopisi so »Jutro«, »Domovina«, »Kmetski list« . . .

Mnogo smeha je tudi vzbudila opazka narodnega poslanca, kako si je ta gospod upal nazvati katoliškega škofa Učelinija. Škof Učelini je namreč član Sokolstva. Na neko opazko, zakaj naši duhovniki Sokolu nasprotujejo, ko so vendar mnogi katoliški duhovniki in celo poedini škofje člani Sokola, je rekel gospod koplan: »Med 12 apostoli je bil tudi eden — Iskarijot . .«

Požigalec v Poljanski dolini

Poljane, 29. junija

V nedeljo zvečer okrog 23. je pričel goreti hlev posestnice vdove Franje Bizjakove (p. d. pri Petelinu) v Srednji vasi pri Poljanah. To je sosednja hiša, kjer je bil pred mesecem dni isto tako zažgan hlev. Kakor pred mesecem pri Ingliču, je tudi tokrat zanetila zlobna roka, ki je obakrat prej zagrozila s požarom potom grozilnega pisma, ki so ga našli podtaknjenega na oknu.

Pri požaru je bila takoj na mestu brizgalna poljanskega gasilnega društva in so domačini ogenj zadrževali, dokler nista prispeli požarni brambi iz Poljan in Gorenje vasi. Z energičnim gašenjem je bil požar v par urah zadušen. Pogorela je streha s podstrešjem, živino so pravočasno rešili. Sreča je bila, da posušena krma še ni bila spravljena na hlev. Vdova Bizjakova, ki ji je vojna vzela moža, ima večjo družino in je bila primerno zavarovana.

Ponovni požar tekom enega meseca zasluži vso pozornost varnostnih organov, ker je še več drugim kmetom zagroženo od požigalca. Pismo pravi med drugim, da je treba »banke uničiti«. Razumljivo, da prebivalci Poljanske doline živijo v velikem strahu pred neznanim zločincem ali slaboumnežem.

Velika strelska tekma v Mariboru

Maribor, 30. junija

Na Vidovdan in Petrovo je priredila na vojaškem strelišču neumorna sekcija Slovenskega lovskega društva v Mariboru tekmovalno streljanje v velikem stilu, kakor ga še ni bilo v naši državi. Poleg običajnega streljanja s kroglo na krožno tarčo in srnjaka ter na leteče lončene golobe smo imeli letos tudi streljanje s kroglo na izginjajočega srnjaka, lisico in ruševca, s šibrami pa veliko in malo brakado, pri kateri je imel vsak strelec priliko, da je streljal na zajce, lisico, fazana in goloba.

Pokroviteljstvo tekme je prevzel naš najvišji strelec Nj. Vel. kralj sam, ki je s tem svojim činom zopet pokazal svojo najvišjo naklonjenost plemenitemu lovu.

Poleg izrednega števila lovcev se je tekme udeležila tudi naša vojska in sicer oficirji, kakor tudi moštvo.

Tekmo je otvoril načelnik sekcije primarij dr. Robič z nagovorom, v katerem je naglašal pomen tekme za lov kakor tudi za splošnost ter pozdravil odposlanca g. ministra za šume in rudnike g. višjega insp. Vojka Koprivnika iz Beograda, izražajoč mu iskreno zahvalo na g. ministra za vso podporo, ki jo izkazuje lovstvu. G. višji inspektor mu je odgovoril, da ga prav posebno veseli, da more prisostvovati kot odposlanec jugoslovenskega ministra tako lepi prireditvi v svojem rojstnem mestu na Vidovdan, na katerega je naš narod pokazal svoje najvišje junaštvo in viteštvo.

Tekma sama je potekla izredno živahno, vrstil se je strelec za strelcem, z vseh stojišč je odmevalo v prekrasno naravo, proti zelenemu Pohorju, od koder so nam pedpedikale prepelice, nas pozdravljale jerebice s sosednjega travnika in slišali smo celo začudenje kralja naših polj — pisanega fazana. Bil je pravi lovski praznik v naravi.

Po končani tekmi se je vršil sestanek v hotelu Meran, kjer so se razglasili rezultati tekem in razdelila številna krasna darila srečnim zmagovalcem. Na tem sestanku so se lovci mariborske oblasti zahvalili tudi neumornemu načelniku mariborske sekcije SLD primariju dr Robiču, navdušenemu lovcu, prvemu strelcu in požrtvovalnemu gojitelju čistokrvnih psov, potem majorju v p. Sparowitzu, ki je vso prireditev aranžiral po evropskem vzorcu, ter tajniku prof Schaupu, ki je tedne in tedne žrtvoval ne samo podnevi, marveč tudi ponoči, da je zmogel ogromno delo. Enaka hvala gre seveda celotnemu strelskemu odseku, ki je z vnemo in razumevanjem podpiral suremljenja imenovanih.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera:

Petek, 1.: Zaprto.
Sobota, 2.: «Orlov». Gostuje g. Majhenič. D
Nedelja, 3.: «Carmen». Gostuje g. Gospodinov. Izv.
Pondeljek, 4.: Zaprto.
Torek, 5.: «Madame Butterfly». Gostuje g. Darian. A.

Gospa Žaludova in gosp. Knittl ostaneta v Ljubljani. Iz ljubljanske gledališke uprave smo prejeli sledeče obvestilo: Uprava Narodna gledališča v Beogradu je na vsak način hotela angažirati za beograjsko opero člane ljubljanske opere in sicer go. M. Žaludovo in višjega režiserja g. Zdenka Knittla. Ljubljanski upravi pa se je posrečilo ohraniti oba odlična umetnika tudi za nadaljnji dve sezoni ljubljanski operi.

Dva gosta-tenorista v naši operi. V nedeljo 3. julija gostuje bolgarski tenorist g. Gospodinov in sicer v operi »Carmen«, v torek 5. julija pa slovenski tenorist gosp. Darian v operi »Madame Butterfly«.

V opereti »Orlov« gostuje v soboto 2. julija član osješkega Narodnega gledališča g. Majhenič, ki je že parkrat gostoval na našem odru z izredno lepim uspehom. Gosp. Majhenič je ljubljenec ne le osješke, temveč tudi zagrebške in beograjske publike. Po ljubljanskem gostovanju odide g. Majhenič na gostovanje v dunajski Bürgertheater.

Mariborsko gledališče je zaključilo letošnjo sezono z noviteto Shakespeareovo komedijo «Kar hočete», katero so igrali prošli petek in soboto. Obe predstavi sta bili dobro obiskani in tudi igralsko zadovoljivi. Gledališče se je potrudilo z lepo opremo igralcev in scenarjev tako, da je vladala pri obeh predstavah ubranost in dobro razpoloženje. Nekateri predstavitelji ulog so se znatno dvignil nad povprečnost. — Sliši se, da akcija za ohranitev mariborske opere po zaslugi predsednika Gledališkega odbora g. oblastnega poslanca Grčarja tako napreduje, da je obstoj opere že tudi za prihodnjo sezono mogoč in verjeten. Gosp. Grčar osebno nabira abonente ter jih je zbral že lepo število. To je tudi edino pravilen način reševanja gledališke krize, ki bo mnogo več zalegel, kakor večno tarnanje v dolgovezních časopisnih člankih. Samo ob sebi pa se razume, da mora tudi uprava ukreniti svoje ter predvsem pomladiti življenje v gledališču, s tem, da odpusti nezmožno osobje in ga nadomesti s svežimi močmi.

Nov ruski balet «Rdeči mak». V Moskvi se je uprizoril pred zaključkom letošnje gledališke sezone balet «Rdeči mak», delo libretista Kurilka in skladatelja Glierja. Vsebino novega baleta tvorijo aktualne zmede na Kitajskem. Delo je v toliko novost, v kolikor je balet insceniralo več režiserjev, in sicer z dobrim uspehom. Naslovno ulogo je plesala baletka Hölzerjeva, ki je dosegla velik uspeh. Glasba Glierja, ki hodi po potih Čajkovskega, je srednjevrstno - korektna.

Tenorist Šimenc bo pel prihodnjo sezono deloma v Zagrebu, deloma v Beogradu, ostane pa še zanaprej član zagrebške opere.

Konec gledališke sezone v Zagrebu. Narodno gledališče v Zagrebu je zaključilo svojo sezono 1926./27. v četrtek s Kálmanovo opereto «Grofica Marica». Nekatere nove predstave, ki so bile že pripravljene za izvedbo, so odložene na jesen. Nova sezona se otvori dne 1. avgusta. Takoj v začetku pride v operi na vrsto Šafranek - Kavićeva «Medvedgrajska kraljica». Dramsko gledališče se otvori s Kosorjevo dramo «Sprava», potem pa se uprizori Langerjeva «Periferija»

Nov predsednik Hrvatske Matice v Zagrebu. Dne 29. junija se je vršila v Zagrebu letošnja glavna skupščina Hrvatske Matice. Dosedanji predsednik ustanove dr. Drag. Domjanić je bil imenovan za častnega člana, za novega predsednika pa je bil izvoljen prof. dr. Albert Bazala.

V Charpentierovi «Luizi» bo pel v soboto, dne 2. julija v beograjski operi tenorist Josip Rijavec, ki se s to predstavo poslovi od prestolniške publike ter odide za stalno v Berlin.

Odtrgajte malenkost

od svojih dohodkov, da si kupite, dokler je še čas, srečko državne razredne loterije, ki Vam more pripomoči do blagostanja. Prvo žrebanje se vrši že 7. julija. Do tega dne si morete nakupiti srečke v

Oglasnem oddelku „Jutra“ v Prešernovi ulici štev. 4

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana.

Domače vesti

*** Za drugo polletje smo priložili zadnje dni položnice vsem cenj. naročnikom, katerim je naročnina potekla. Prosimo jih, da jo obnove z vplačilom že prve dni meseca julija radi delovnega reda v upravi lista. Morebitne zaostanke je poravnati hkrati. Ob nastopu drugega polletja vabimo vse prijatelje lista, ki niso še sami nanj naročeni, da stopijo v krog naših stalnih naročnikov. List iz prve roke nudi naročniku le večje veselje. Naročnina ostane ista, za tuzemstvo celoletno 300 Din, polletno 150 Din, četrtletno 75 Din, mesečno 25 Din; za inozemstvo mesečno 40 Din.**

Upravništvo «Jutra»

*

* **Kralj boter 13. sinu.** Upokojenemu cestarju Mateju Tomiču v Podgajcih se je nedavno rodil trinajsti sin Peter. Kralj se je odzval Tomićevi prošnji ter je po svojem delegatu kumoval malemu Petru. Matej ima 15 otrok — trinajst sinov in dve hčeri.

* **Promocija.** Včeraj je na zagrebški univerzi promoviral za doktorja prava g. Tine Pavlič, diplomirani pravnik. Novemu doktorju naše iskrene čestitke.

* **Diplomiral** je 24. t. m. na beograjski univerzi tehnične fakultete g. Marjan Sajovic, sin gosp. Franc Ks. Sajovica iz Kranja, za strojnega inženjerja.

* **Izpremembe v državni službi.** Poštni uradnik Fran Kocbek je na lastno prošnjo iz Črne pri Prevaljah premeščen k poštnemu uradu v Somboru. Upokojena sta s 30. junijem 1927. Leopold Faganel, jetniški paznik pri deželnem sodišču v Ljubljani, in Franc Urek, višji paznik pri moški kaznilnici v Mariboru

* **Novi poročniki naše vojne mornarice.** Kakor smo v »Jutru« že omenili, so bili letošnji absolventi pomorske vojne akademije v Dubrovniku na Vidovdan na slavnosten način imenovani za poručnike korvete V pondeljek popoldne je doplovila v dubrovniško luko skupina minonoscev in torpedovk, šolska ladja »Vila Velebita« ter križarka »Dalmacija«, na kateri se je izvršil svečani akt. Kot kraljev delegat je prispel v Dubrovnik viceadmiral Prica. Od osmih do desetih se je vršil svečan «pomen» za padle mornarje; križarka »Dalmacija« je v počaščenje padlih oddala 21 topovskih strelov. Po končani svečanosti so se narednики-gojenci z vojaško godbo na čelu vrnili v poslopje akademije, kjer je komandant šole kapetan bojnega broda Mladič prečital kraljev ukaz o imenovanju, nakar so novi poročniki korvete oblekli oficirske uniforme ter se podali na križarko »Dalmacija«, kjer je bil zbran profesorski zbor akademije ter zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Po patrijotičnem govoru komandanta Mladiča je viceadmiral Prica najboljšemu gojencu akademije Dušanu Banoviću iz Karlovca izročil častno sabljo kot dar kralja Aleksandra. Zaključujoč svečani akt je viceadmiral čestital novoimenovanim poročnikom povdarjajoč, da mlade oficirje čaka v bodočnosti težka, a častna naloga. Ob 1. popoldne se je vršil na »Dalmaciji« svečan banket, pozneje pa v akademiji poslovilni večer.

* **Absolventom viš. ped. šole.** G. minister za prosveto je odredil z dne 21. junija t. l. pod brojem O. N. Br. 40.364, da mora vsak slušatelj II. letnika viš. ped. šole v Beogradu in v Zagrebu, ki hoče po dovršenih študijah službovati na meščanskih šolah v Sloveniji, vložiti prošnjo pri prosvet. odd. v Ljubljani ali v Mariboru najkasneje do 31. julija 1927. V prošnji naj se navede strokovna skupina, ter šola, kjer bi prosilec želel biti nameščen. Prošnji se naj priloži poslednja ocena o službovanju. Prošnje se lahko vložijo istočasno v ljubljanski in mariborski oblasti. Službo bo treba nastopiti takoj po položenem diplomskem izpitu.

* **Smrtna kosa. V Ljubljani,** na Vidovdanski cesti 24 je včeraj umrla ugledna gospa Marija Černe. Dosegla je starost 80 let. Pogreb bo jutri ob 17. — V Novem mestu je v sredo umrl, zadet od kapi, dimnikarski mojster in hišni posestnik g. Fran Henigman. Dosegel je strost 63 let. Lani se je po 23 letnem bivanju v Ameriki vrnil v domovino, kjer ga je zdaj dohitela nenadna smrt. Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Selitev premeščenih učiteljev.** Ministrstvo je izdalo vsem učiteljem, ki so premeščeni na drugo šolo, nalog, naj se presele v počitnicah, da bodo 1. septembra že v novem kraju nastopili službo

* **Stoletnica rojstva Božidarja Raiča.** Ker poteče letos sto let od Raičevega rojstva, se vzida v njegovo rojstno hišo spominska plošča. V ta namen se je pri Sv. Tomažu pri Ormožu ustanovil odbor, ki je v sporazumu z zgodovinskim društvom v Mariboru vzel akcijo v roke. Pispevkov je došlo od Raičevih čestilcev blizu 2000 Din. Odkritje plošče bo 24. julija.

* **Kongres «Profesorskega društva» na Cetinju** se vrši v dneh od 9. do 12. julija. Ministrstvo saobračaja ni dovolilo nikakega posebnega popusta, temveč se vozi vsak na svojo uradniško legitimacijo. Na parobrodih je dovolila »Jadranska Plovitba« 75%, »Dobrovačka Plovidba« pa 50% popust. Tovariši, ki se nameravajo udeležiti kongresa, naj to javijo pismeno ljubljanski sekciji. Izkaznice se dobe pri pododborih.

* **Višji tečaj za poštne pripravnike.** Po odloku ministra pošte in brzojava se bo v budžetnem letu 1927-28. ne glede na določila čl. 10. pravilnika o sprejemanju in strokovnem izobraževanju uradniških pripravnikov poštno - brzojavne stroke otvoril višji tečaj za pripravnike I. in II. kategorije vseh poštnih direkcij pri ministrstvu pošte in brzojava.

* **Otvoritev telefonskega prometa Kranj-Dunaj.** Nedavno je bil otvorjen telefonski promet med Kranjem in Dunajem. Promet ni omejen na določene ure in se vrši preko Ljubljane. Pristojbina za naveden pogovor je 3 zlate franke ali 38 dinarjev, za navadno pozivnico pa 11 Din.

* **Razpis natečaja.** Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti Gradac v Belokrajini. Jamčevina 1000 Din. Letni prejemki: redna plača 9000 Din, doklada (50 odstotkov redne plače) 4500 Din. za telegraf 240 Din, za prenašanje pošte 2000 Din, za selsko dostavo 6240 Din. Prošnje s prilogami naj se vlagajo na poštno ravnateljstvo v Ljubljani do 5. julija 1927. Med prilogami mora biti tudi potrdilo. krajevne oblasti, da ima prosilec zagotovljene prostore za pošto kakor določa čl. 16 pravilnika o pogodbenih državnih poštah.

* **Gozdarsko osobje.** Pišejo nam: Veliki župan mariborske oblasti je izdal hvalevredno naredbo v svrho preprečenja čezmernega izkoriščanja gozdov v gornjegrajskem okraju in sicer ob Dreti, Zg. Savinji in Lučnici. Pustošenje gozdov omogoča prehitro odtekanje padavin in čezmerno naraščanje glavnih pritokov Savinje, kar povzroča povodnji v spodnjem delu Savinje in uničevanje kmetijskih posestev. Nadzorovanje gozdov vrši gozdarsko osobje politične uprave, čigar službeni okoliš je bil itak že dosedaj prevelik. S tekočim prorač. letom pa se je črtalo za Slovenijo okrog 10 mest šum. osebja namesto, da bi se v ogroženih krajih potrebno osebje pomnožilo. Za vršenje izredne, z večjimi stroški zvezane naporne zunanje službe je to osebje prejemalo sramotno nizek mesečni potovalni pavšal od 200 do 300 Din. Ta pavšal je s 1. aprilom 1927 izostal, tako da mora gozdarsko osebje pri svoji mizerni plači potovati na svoje stroške! Gozdarsko osebje bo gotovo vse storilo za procvit in bodočnost naših gozdov, toda to je mogoče le, ako se kompetentne oblasti zavzamejo da se gozdarskemu osebju preskrbi primeren potovalni pavšal ter s pravilnikom predvidena in že odobrena deputatna drva, ki pa se do danes žal le osobju v Sloveniji še niso nakazala.

Ob priliki obiska

velesejma ima vsakdo priliko, da se preskrbi z fino obleko, ki jih bo ves čas veleseima odprodajala za vsako sprejemljivo ceno tvrdka

FRAN LUKIČ, Pred škofijo 19.

* **Poplavljenci bodo oproščeni davkov.** Na temelju finančnega zakona za leto 1927-28. morajo vložiti davkoplačevalci, ki so bili leta 1925. in 1926. prizadeti po poplavi, na pristojno finančno upravo prošnje glede oprostitve od davkov. Davkoplačevalci se lahko proti sklepu finančne uprave pritožijo.

Za promenado

sivi ali drap **189·-**

„VOIKA“

* **Tečaj »Brezalkoholne produkcije«** se vrši dne 4. julija, na kar opozarjamo vse interesente. Kdor se ga želi udeležiti, naj to čimpreje prijavi »Brezalkoholni produkciji« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

* **Samomor sodnega svetnika.** V Zagrebu je sodni svetnik Josip Neumann iz Bihača skočil s prvega nadstropja neke hiše v Ilici na asfaltni hodnik ter se težko poškodoval. Čin je izvršil v duševni depresiji. Prepeljali so ga v bolnico, vendar ga zdravniki niso mogli ohraniti pri življenju.

Naj bo v tovarni ali pisarni,
vsakdo lahko ti danes priseže,
da se pri delu »Clio«-limonada
kot okrepčilo najbolj prileže.

* **Srečolov na Rožniku.** Vse one, ki so obljubili, da poklonijo društvu za zgradbo sokolskih domov na Viču, v Šiški in v Trnovem darila in dobitke za srečolov ob priliki kresovanja na Rožniku dne 3. julija prosimo, da jih izvolijo nemudoma nakazati na naslov, ki so ga prejeli od nabiralcev.

* **Državni nameščenci** dobijo pri tvrdki »VOIKA« nasproti Mestnemu domu znane »Voika«-čevlje na obroke. 980

* **Pri bolečinah hemeroidov.** telesnem zaprtju, natrgovanju črevesa, abscesih, krvavitvah debelega črevesa, siljenju na vodo bolečinah v križu, tesnobi v prsih, močnem utripanju srca, omotičnosti nam prinaša raba prirodne grenčice »Franc-Josef« vedno prijetno olajšanje, večkrat pa tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni dajo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer piti po pol kupice vode »Franz-Josef«. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

* **Volno, bombaž** za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

* **Čudežne zdravilne uspehe** dosežete pri revmatizmu, krčih, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri zapnenju žil, motenju preosnove, ostarelosti, kron. kožnih boleznih, svoje telo okrepčate in pomladite, ako napravite kuro v starodavnem radioemanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36—38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. sept. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo Pošta, telegraf in telefon. 142

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7. 95

* **Najbolje uvedeni, prvovrstni švedski pisalni stroj »Halda«** bo letos prvič razstavila na ljubljanskem velesejmu tvrdka Ant Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7. Razstavljeni bodo tudi 2 m visoki švedski pisalni stroji »Halda«, univerzalni računski stroji »Triumphator«, švedski barvni traki, »Kardex« in »Legatin«. Paviljon »H« št. 439—445. 984

Velika izbira

raznega perila, modnih, bluz, oblek, kopalnih oblek, nogavic, kravat itd. se dobi po priznano nizkih cenah pri tvrdki

IGN. ŽARGI, Ljubljana.
Sv. Petra cesta.

L. Vilhar
urar

se je preselil z Dunajske ceste

na Sv. Petra cesto št. 36

Iz Ljubljane

u— **Po sokolskih praznikih.** Včeraj se je Ljubljana zopet izpraznila. Mesto je dobilo svoje običajno lice. Izginile so zastave in ulice nudijo zopet navadno sliko. Vlaki so na Petrovo ponoči odpeljali na stotine sokolske mladine. Pač pa je veliko naših južnih bratov izrabilo priliko, da so si včeraj ogledali gorenjske lepote: Bled, Bohinj itd. Na Bled so se včeraj dopoldne odpeljali tudi zastopniki češkoslovaške sokolske družine ter bodo tam prosili za avdijenco pri Nj. Vel. kralju. Starosta poljskega Sokolstva grof dr. Zamoyski se je snoči odpeljal v družbi svoje nečakinje v Split in si ogleda dalmatinsko riviero. Ruski gostje so se s starosto dr. Vergunom tudi odpeljali tekom dopoldneva na svoje domove. Pri nas je ostalo le nekaj zastopnic češkoslovaških Sokolic, ki pa pred povratkom v domovino tudi še obiščejo Dalmacijo.

u— **Prestolonaslednik na abstinentskem kongresu.** Beograjska »Politika« poroča, da prispe najbrž na abstinentski kongres v Ljubljani prestolonaslednik Petar.

u— **Skavti!** Zadnji sestanek pred odhodom na Krk je v petek dne 1. julija ob 10. na realki. Udeleženci plačajo 341 Din za štiri tedne z vožnjo tja in nazaj za vlak in parnik. Bodite pripravljeni!

u— **Mobilna antialkoholna razstava** antialkoholne šole pri mestnem središču, obsegajoča preko 50 slik, bo otvorjena na realki v soboto, 2. julija od 11.—16. ure, v nedeljo 3. julija od 14.—16. ure in ponedeljek dne 4. julija od 10.—13. ure.

u— **Gozdovniki!** Danes 1. julija ob 2. uri popoldne sestanek v Narodnem domu, pritličje, desno. Pridite vsi in točno! Razgovor o taborenju in udeležbi pri kongresu Saveza trezvene mladeži. Naj nihče ne manjka! — Beli Srnjak.

u— **Promenadni koncerti** s sijajnimi točkami bodo za časa velesejma ob nedeljah na velesejmu. Program bo pravočasno objavljen.

u— **Za družbo sv. Cirila in Metoda.** V spomin svojemu hišnemu gospodarju pokojnemu g. Josipu Zidarju je družina velikega župana g. dr. Baltiča poklonila družbi sv. Cirila in Metoda znesek 200 Din. Znesek je na razpolago v našem uredništvu.

u— **Savez trezne mladine.** Danes ob 14. v gozdovniški sobi v Narodnem domu sestanek vseh onih, ki bi hoteli sodelovati pri reditelјskem odboru.

u— **Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon«.** V petek zvečer moški zbor, po vaji odborova seja.

u— **Sokolsko kresovanje na Rožniku.** Opozarjamo narod. občinstvo na nedeljsko kresno veselico in večerni kres na Rožniku. Društva za zgradbo sokolskih domov v Šiški, na Viču in v Trnovem so pripravljalna dela za to veliko zabavno prireditev dokončala. Nabrani so številni lepi dobitki za srečolov, ki se vrši tekom popoldanskega dela kresovanja. Istotako je preskrbljeno vse potrebno za ostale zabavne točke Zvečer se bo zažgal ob bajni umetni razsvetljavi velik kres. Ob zvokih dveh godb, plesnem rajanju in prijetni zabavi bodo mogli posetniki uživati lepoto romantičnega kresnega večera na našem idiličnem senčnem Rožniku. Zato v nedeljo 3. julija vsi na Rožnik!

u— **Veliki župan dr. Vodopivec** bo danes v petek službeno odsoten in torej ne bo sprejemal strank.

u— **Na drž. trgovski akademiji v Ljubljani** se je vršil končni izpit pod predsedstvom g. nadzornika Mihaela Presla v dneh od 9. do 27. junija, katerega je polagalo 26 kandidatov oz. kandidatinj. Izpit so naredili: Božič Božidar (z odliko), Bregar Ivan, Breti Špela (z odliko), Čebohin Dušan, Jošt Ivan, Kavčič Anica, Klasinc Viktor, Krevel Boris, Mahorčič Evgen, Oklobdžija Mileva, Perhavc Alojzij, Pesek Stanko, Svetina Melita, Šega Franc, Špeletič Avgust, Šturm Zvonimir, Velepič Maksa, Zalar Slavko. Izpit so prestali: z odliko 2 (1), s prav dobrim uspehom 4 (1), z dobrim 9 (1) in z zadostnim 3 (2). Na tri mesece reprobiranih je bilo 8 (2).

u— **Policijska ura za časa velesejma.** V območju mestne občine ljubljanske bodo za čas velesejma odprte vse gostilne in restavracije do ene ure, kavarne v Ljubljani do tretje ure z omejitvijo, da se po drugi uri nes mejo več točiti alkoholne pijače, restavracije, gostilne, kavarne in okrepčevalnice v ograjenem prostoru sejmišča do ene ure.

V nedeljo vsi na popoldansko in večerno kresovanje na Rožniku

u— **Prodaja orožja.** Dne 15. julija 1927. ob 9. uri se bo prodajalo v porotni dvorani deželnega sodišča v Ljubljani zapadlo orožje in sicer samo zdražiteljem, ki so v posesti orožnega lista.

u— **Nenadna smrt.** Na Petrovo okrog 17. se je pred vhodom v javno bolnico ustavil avtomobil, iz katerega sta dvignila mož in žena 14 letno deklico, očividno popolnoma oslabelo. Prenesla sta jo v vežo, v namenu da jo prijavita in oddasta v zdravljenje. Posestnik Ignac Marinc iz Rovt pri Logatcu in njegova žena sta hčerko držala v rokah, nenadoma pa je ta dahnila nerazumljivo besedo, nagnila glavico in — umrla. Nemudoma poklicana dežurna zdravnica dr. Praprotnikova je obvestila o slučaju policijo, nakar so po komisij. ogledu zamogli užaloščeni starši odpeljati truplo z avtomobilom nazaj v domačo vas. Dekletce je umrlo tako nenadoma na posledicah vnetja slepiča in trebušne mrene.

u— **Star grešnik pod ključem.** Na peronu glavnega kolodvora se je v torek ponoči sumljivo smukal okrog potnikov, spečih zunaj na klopeh, neznan moški. Slednjič je prisedel k nekemu delavcu in mu v naglici na prav spreten način ukradel listnico z 223 Din gotovine ter srebrno dozo. Po storjenem dejanju se je brzo umaknil na cesto ter jo, kar so ga nesle noge, hitro rezal po Kolodvorski ulici. Vendar pa so nekateri opazovalci pravočasno opazili v njem tatu in opozorili stražnika, ki je hitel za njim in ga prijel. Na stražnici so spoznali v aretovancu že znanega nevarnega uzmoviča in nepridiprava 30 letnega Otmarja K., ki bo sedaj pač zopet za daljšo dobo spravljen med štirimi stenami.

u— **Policijska kronika.** Policiji so bili od srede na četrtek prijavljeni naslednji primeri: 1 popadljiv pes, 1 prestopek prekupčevanja življenjskih potrebščin, 1 poskušen samomor, 1 nenavadna smrt, 1 nenadna oslabelost, 2 prestopka obrtnega reda in 3 prestopki cestnega policijskega reda. Aretacija je bila izvršena 1 in sicer radi pijanosti.

Kravate, ovratnike, naramnice, ženske in moške nogavice dobite po solidnih cenah pri

FRANCU PAVLINU, Gradišče 3.

u— **Aškerčeva klet,** nasproti Tehnične srednje šole se priporoča vsem prijateljem dobre kapljice. Prostori udobno urejeni in prijetno hladni. Mizla jedila prve vrste na razpolago. Ne bo Vam žal, ako se o tem sami prepričate. 929

u— **T. K. D. Atena** (lahkoatletski odsek) otvori tečaj za dečke od 10. leta dalje na lastnem igrišču v Tivoliju pod vodstvom strokovnjaka. Članarina mesečno Din 20. — Vpisovanje vsako sredo in petek od 18. do 19. ure. 982

Iz Maribora

a—**Vse so pisali poslanci!** Kakor smo poročali, mariborski in okoliški klerikalci prav radi žalijo svoje nasprotnike po časopisih, čeprav oni sami vlagajo za vsako malenkost tožbe. Kadar pa se jih prime za ušesa, krivci nočejo prevzeti odgovornosti, ampak bi se radi še vedno skrivali za hrbet poslanske imunitete v prepričanju, da velja tiskovni zakon samo za neklerikalce. Posebno značilno so pokazali gg. klerikalci svojo krščansko moralo v znanem procesu Sokola proti Kleklovim »Novinam«, kjer je urednik katehet Jerič sklenil poravnavo, preklical, da so umaknili proti njemu tožbo, a že naslednje »Novine« župnika in bivšega poslanca Klekla so obnovile neresnico, da je Sokol brezverski. Ko je JSS radi tega vložil novo tožbo proti uredniku »Novin« pa so naenkrat izjavili, pri uredništvu katoliškega lista, da je pisal članek poslanec Klekl, ki seveda upa biti zopet izvoljen in obsodbi uiti že radi imunitete. Obenem je nastopil Klekl po zastopniku dr. Brelcu zopet obširen dokaz resnice, da je Sokol res brezverski, kar utemeljuje med drugim s tem, da gre baje Sokol pri pogrebih v sprevodu pred križem. V drugih tožbah proti mariborskim katoliškim listom sta zopet prevzela odgovornost kot pisca bivša poslanca Žebot in Pušenjak. Upamo pa, da se klerikalcem tudi ta načrt ne bo posrečil in bo sodišče dalo tudi njim okusiti sladkost tiskovnega zakona, kakor jo morajo čutiti vse ostali državljani, ki pridejo pred tiskovno sodišče. Ravno radi tega so zakonodajci prepovedali z novim tiskovnim zakonom odgovorno uredništvo po imunih poslancih, da preprečijo izigravanje imunitete z žalitvami potom tiska.

a— **Povišanje v generala.** Že v včerajšnjem poročilu o odkritju spomenika smo poročali, da je spomenik odkril komandant mesta general Spasić. Ravno včeraj je namreč dospela vest, da je g. polkovnik Dimitrije Spasić povišan v generala. Vest o povišanju je vzbudila splošno zadovoljstvo. G. Spasić je že sedem let v Mariboru in si je s svojim zanimanjem za naša nacijonalna in kulturna vprašanja pridobil splošne simpatije. Zato mu k povišanju iskreno čestitamo in želimo, da bi ostal še dolgo let med nami!

a— **Diplomski izpit** je po komaj štiriletnem visokošolskem študiju položil g. inž. Iskren Pipuš, sin znanega mariborskega narodnjaka odvetnika g. dr. Pipuša. Iskreno čestitamo!

a— **Nov odvetnik v Mariboru.** Pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani je položil odvetniški izpit g. dr. Jože Bergoč, odvetniški kandidat v Mariboru. G. dr. Bergoč je primorski rojak in izredno agilen nacijonalni delavec. Zlasti se udejstvuje pri narodnem železničarskem glasbenem društvu »Drava«, pa tudi v drugih narodnih organizacijah je eden najmarljivejših delavcev.

a— **Še en nemški odvetnik v Mariboru.** Odvetniški izpit pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani je napravil g. dr. Edmund Kuppnik, odvetniški koncipient pri dr. Mühleisnu v Mariboru. Tudi dr. Kupnik namerava ostati v Mariboru in otvoriti svojo odvetniško pisarno.

a— **Koncert akademskega pevskega zbora ljubljanske univerze.** Kakor smo že poročali, pride v pondeljek 4. julija v Maribor naš najnovejši pevski zbor. Šteje 56 izbranih pevcev, samih akademikov. Razpolaga s samimi mladimi, svežimi grli, kar daje zboru posebno barvitost in sočnost. Dirigira profesor konservatorija g. Marolt naštudirani program obsega med drugim tudi originalne najnovejše skladbe. Visok umetniški nivo zbora sam zasluži vso pozornost naše javnosti, posebej pa še moramo naglasiti, da odhaja društvo meseca julija na koncertno turnejo v Srbijo in Bolgarijo in zasluži toliko bolj čim večji odziv s strani občinstva. Ker je ta kulturna akcija združena z velikimi stroški, apeliramo na našo javnost, da seže po vstopnicah, ki jih bodo prihodnje dni raznašali študenti sami.

a— **Prosvetni odbor Delavske zbornice.** Te dni se je osnoval tudi v Mariboru prosvetni odbor Delavske zbornice, ki si je zbral za predsednika prof. Ivana Pavaja. V odboru pa so še: za Svobodo ravnatelj »Ljudske tiskarne« Jože Ošlak, za Slovansko čitalnico knjigovodja Lojze Doležal, za društvo zasebnih nameščencev pisarniški ravnatelj Dragotin Giltšvert, za krščanske socijalce tajnik Semenič in Sattler. Odbor ima nalogo voditi prosvetne posle pri mariborski podružnici Delavske zbornice ter bo zlasti organiziral predavanja za delavstvo, knjižico in ostalo prosvetno delo. Želimo novi organizaciji na prosvetnem polju čim več uspehov.

a— **Riziko dela.** Včeraj se je ponesrečil v Freundovi tovarni usnja, 25 letni delavec Franc Omerzu. Z levo roko je prišel v stroj ki mu je odtrgal mezinec ter zmečkal še dva druga prsta. Prepeljali so ga v bolnico Nesreče v industrijskih podjetjih se v zadnjem času v Mariboru in okolici neprestano množe.

a— **Srečke drž. razr. loterije** predaja in razpošilja B. Naglič, Maribor, glavna pošta.

a— **Gospodarsko in politično društvo za magdalenski okraj v Mariboru** ima svojo sejo v soboto dne 2. julija 1927 ob 20. uri v gostilni »Friedau« na Tržaški cesti. — Odbor.

Iz Celja

e— **Celjske občinske volitve.** Kakor čujemo, je bilo zaradi raznih nerednosti zoper veljavnost obč. volitev in razdelitev občinskih mandatov vloženih tekom osmih dni po izvršeni volitvi več prizivov.

e— **Občinska davščina na vozila.** Zupanstvo celjske okoliške občine razglaša naredbo velikega župana mariborske oblasti z dne 3. maja 1927, s katero se dovoljuje pobirati okoliški občini za koledarsko leto 1927 občinska davščina na vozila. Podrobnejši podatki so razvidni iz nabitega razglasa.

e— **Poroka.** V Petrovčah pri Celju se je poročil v torek, dne 28. t. m. g. Fran Zavc, uradnik pri železniški direkciji v Ljubljani z gdč. Pavlo Leonovo iz znane stare Leonove rodbine v Celju. Bilo srečno!

e— **Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico.** Gremij trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celju in njegovi bližnji in daljni okolici, da uraduje referent zbornice v torek 5. julija t. l. od 8. do 12. dopoldne v ravnateljski sobi Prevozne družbe, d. d. (poslopje carinarnice) v Celju, Savinjsko nabrežje. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet o zadevah, katere zastopa zbornica, se vljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

e— **Ciril-Metodov kres na Starem gradu.** V pondeljek zvečer se bo žgal na Starem gradu običajni kres. Narodno občinstvo in prijatelji CMD se vabijo, da pohite ta večer na Stari grad. V torek dopoldne pa bo cvetlični dan za šolsko družbo CM.

e— **Razne vesti.** Pred kavarno Evropo na kralja Petra cesti je bil najden zlat prstan, ki ga dobi lastnik na policiji. — G. Adolfu Urbančiču, mesarju v Celju je neznan zlikovec ukradel dvokolo, ki ga je pustil na Aškerčevi ulici pred Južnoštajersko hranilnico. Kolo je črno pleskano, zadnji plašč je rdeč, en ročaj manjka, na drugem je napis »Gams« št. kolesa je 16.7006. Vrednost 1500 Din. — Aretiran je bil Alojzij Zgonc ključavničarski pomočnik iz Viča pri Ljubljani, ker se je povrnil vzlic prepovedi bivanja v mariborski oblasti.

e— **Nesreča.** Elizabeta Čuješ, iz Šmarja pri Jelšah, gluhonema, se je hotela ogniti v vhodu na Dečkovem trgu št. 6., kjer se vršijo razne adaptacije. Stopila je na stopnico ki vodi v klet, a pri tem spodrsnila in padla ter si zlomila levo nogo v stegnu. Ostala je v domači oskrbi pri g. Rajšterju.

e— **Dnevni koncert** bo za časa letoviščarske sezije v Celju vsak večer v hotelu Balkan od 20. do 3. zjutraj. Igral bo priznani Borissutov jazz-band.

V nedeljo 3. julija ob 18. uri
na igrišču S. K. Ilirije
drž. prvenstvo v nogometu
Subotičko Atletsko i Nogometno društvo
Sand : Ilirija
Ob vsakem vremenu Ob vsakem vremenu

Iz Tržiča

č— *Vidovdanska akademija*, ki jo je priredila deška in dekliška meščanska šola v pondeljek zvečer v šolski telovadnici, je uspela v vsakem oziru prav dobro. Posebno učinkovita je bila pozdravna živa slika z nagovorom dveh učencev, dalje telovadna točka deklic in pa petje malih maturantov. Igra «Lepotna roža», pastirska zgodba v maju, je bila izvrstno naštudirana in jo je občinstvo sprejelo s pravim navdušenjem. To igro je prevedla iz angleščine gdč. Štamcarjeva, priobčena pa je v ameriškem glasilu «Podmladka». Z gmotnim uspehom so Podmladkarji zadovoljni: eno četrtino dobi njihovo okrevališče na morju.

č— *Šolsko leto* se je na tržiških osnovnih in meščanskih šolah končalo na Vidovdan. Mladina se je udeležila službe božje za pokojne borce-junake, nakar so se vršile po šolah proslave z razdelitvijo izpričeval. Uspehi so letos posebno na meščanski šoli prav zadovoljivi. Z uspehom je šolo dovršilo 78 odst., ponavljalnih izpitov je 13 odstotkov, padlo pa je 9 odst.

č— *Minule praznike* je bilo v Tržiču polno turistov po vseh bližnjih in daljnih izletnih točkah. Lepo vreme je pokazalo svojo moč, solnce je pripekalo, da je bilo zvečer veselje gledati zagorele obraze izletnikov, ki so se zadovoljno vračali na svoje domove.

č— *V Lomu* so na Petrovo blagoslovili gasilci novo, enovprežno brizgalno, izdelek Strojnih tovarn v Ljubljani. Kumovala je ga. baronica Born. Sodelovala je gasilska godba iz Škofje Loke. Tržičani so se slavja udeležili v častnem številu, plesati pa ni smel nihče, ker «so gospod župnik prepovedali».

Iz Novega mesta

n— *Pritožbo proti občinskim volitvam* v Novem mestu je vložila Udrmanova skupina, za katero se je podpisal g. Erbežnik. V pritožbi navaja več slučajev, ki naj bi dokazali nepravilno postopanje Gospodarske stranke, napredujoče na njen račun. Iz te moke pa seveda ne more biti kruha.

n— *Reklamacijsko postopanje.* Za volitve v narodno skupščino je bilo vloženih okoli 70 reklamacij. Večino teh je izvedla SDS po svojem predsedniku prof. Seidlu.

n— *Izid mature na gimnaziji.* Od 22 kandidatov trije niso bili pripuščeni k maturi, eden je bil reprobiran za celo leto, štirje pa imajo ponavljalne izpite čez dva meseca. Tako je prejelo maturitetno spričevalo le 14 kandidatov.

Iz Litije

i— *Vojaški nabori.* Za Litijo in vse bližnje občine so se začeli vojaški nabori. Komisija, ki jo je poslala komanda vojnega okruga iz Celja, posluje v Sokolskem domu. Želeti je, da fantje naborniki s treznostjo in dostojnim vedenjem pokažejo svojo kulturo.

i— *Za rezervne oficirje.* K raportu, ki ga je odredil komandant vojnega okruga se imajo javiti vsi gg. rez. oficirji. Kdor je že prejel uniformo iz zaloge Udruženja se ima javiti v njej. Raport se vrši jutri, v četrtek 30. t. m. po zaključenem pregledu vojaških novincev.

i— *Službena vest.* Dosedanji starešina finančne kontrole, g. Dušan Turajlić je premeščen v Virovitico. Na njegovo mesto je pozvan od istotam in v istem činu g. Franc Blatnik.

i— *Lepo uspela prireditev.* Narodna strokovna zveza je priredila v nedeljo na vrtu g. Šribarja svojo letno veselico. Čisti dobiček je šel v korist brezposelnih in bolnih tovarišev. Agilnost odbora je žela splošno zadovoljnost posetnikov. Prireditev se je obnesla dobro v vsakem pogledu. Številna udeležba je pokazala, da ima naše delavstvo simpatije na vseh straneh in da vsa javnost spremlja z zadovoljstvom njihov pokret v korist trpečim tovarišem.

i— *Poprava mostu.* Upravnik mostu je začel z zamenjavo obrabljenih mostnic. Saj je bil graški del res potreben poprave. Vozniki se opozarjajo na počasno vožnjo, dokler traja poprava.

i— *Pomagalo je.* «Jutro» je prineslo v prejšnji nedeljski številki članek radi odškodnine po požaru prizadetemu Drnovšku iz Save pri Litiji. Kakor že javljeno je Drnovšku p. d. Stamfarju zažgala iskra iz lokomotive več poslopij, tako da je bil Drnovšek precej občutno prizadet. Par dni po priobčitvi našega članka je prišla na kraj nesreče komisija in je začela z delom za poravnavo. Želimo, da se vsa zadeva pospeši in da se Stamfarju povrne nastala škoda.

i— *Škrlatinka.* Na škrlatinki, ki se je pojavila na Frtici, ni obolel nobeden izmed otrok g. davčnega upravitelja Madroniča. Bolezen se je pojavila samo v bližini. Obolelega dečka so oddali v ljubljansko bolnico in tako ni nobene nevarnosti več za okužbo.

i— *Kuharski tečaj.* Pri poročilu o zaključku kuharskega tečaja, ki ga je vodila graška SDS nam je pomotoma izostalo ime voditeljice. Tečaj je vodila v splošno zadovoljstvo gdč. Zora Hitijeva, učiteljica ljubljanskega liceja.

i— *Iz tajništva SPD.* Kdor še želi izmed članov SPD legitimacijo za polovično vožnjo po železnici, naj odda svojo planinsko izkaznico pri društvenem tajniku učitelju Župančiču. Istotam se oddajajo nove izkaznice, ki upravičujejo do raznih ugodnosti po planinskih kočah. Vse one pa, ki dolgujejo letošnjo članarino, prosimo, da jo poravnajo čim preje. Člane iz Zagorja in bližnje okolice pa obveščamo, da se lahko obrnejo na društvenega podpredsednika g. učitelja Koprivo iz Zagorja.

i— *Zaradi nevarnih groženj pod ključ.* Na Brezjah pri Sv. Križu stanuje bivši posestnik Anton Kotar. Nekdaj je imel lepo posestvo, pa mu je bilo vse razprodano. Te dni bi se imel vseliti na Kotarjevo posestvo novi lastnik. Dokler ni dražba sodno potrjena, je bil postavljen novi lastnik za prisilnega upravnika. Kotar je temu večkrat grozil, da rajši vse zažge, kakor da bi kdo drugi na njegovem živel. Ker so prihajale na pristojno oblast vedne pritožbe, in ker se je bližal dan, ko se bi Kotar moral izseliti, se je bilo bati, da Kotar izvrši nevarno grožnjo. Sosedje so živeli pred Kotarjem v večnem strahu. Zato je oblast odredila aretacijo. V torek so svetokriški orožniki pripeljali Kotarja v litijske zapore. Aretiranec se je obnašal tudi med potjo zelo uporno, v celico so ga morali potisniti kar s silo.

Iz Trbovelj

t— *H kresu sv. Cirila in Metoda.* Kmalu bo napočil dan, ko bo ves slovanski svet praznoval dan narodnih apostolov sv. Cirila in Metoda. Po celi naši mili domovini bodo plapolali na predvečer tega dne kresovi na čast velikima bratoma. Tudi nad Trbovljami na Hodjevem hribu (Spitzberg) bo v pondeljek zaplapolal mogočen kres, ki naj priča, da ne bo v naših srcih nikdar zamrla tista ljubezen in tisti nauki, ki sta nam jih vsadila v srca solunska brata. Zato vsi tisti, katerim Vam je mila materina govorica, katero sta nas prva učila nikdar pozabljena moža, pohitite v pondeljek na Hodjev hrib in radujte se s starim borcem za Ciril-Metodove ideje, z g. K. Gorjupom, ki že dolga desetletja prižiga kresove na čast sv. Cirilu in Metodu. — Ženska in moška podružnica CMD.

t— *Upokojitve rudarjev.* Po dr. Žerjavovem pravilniku sta upokojena v Hrastniku kopač Franc Šantej, 45 let star, z mesečno pokojnino 621 Din in Miha Groznik, sluga v rudniškem konsumu, 68 let, z mesečno pokojnino 1000 Din. Kakor je znano, je po novem pravilniku, ki ima stopiti v veljavo, mnogo slabše poskrbljeno za pokojnine.

t— *Cesto iz Hrastnika* preko Studencev na vrh Ojstro in proti Trbovljam so pričeli temeljito popravljati. Bil je že skrajni čas, ker je ta cesta edina, ki prihaja v poštev za komunikacijo med Hrastnikom in Trbovljami.

t— *Gasilski odsek Klek* priredi to nedeljo vrtno veselico v prostorih gostilne Žagarja. Čisti dobiček je namenjen za nakup gasilskega orodja.

Nesreče ne praznujejo

Torek je bil dan nesreč, ampak ne toliko pouličnih, kakor je bilo to glede na izredno živahni promet, ki je vladal povsod, skoro pričakovati. V splošni gneči, ki je vladala po vseh prometnejših ulicah, je prišlo le do karambolov med kolesarji, motociklisti, ali lažjimi vozovi, vendar je vse poteklo brez pomembnejših posledic. Da ni prišlo do hujšega, se je zahvaliti previdnosti in discipliniranosti pasantov in pa energičnemu nastopanju varnostnih organov.

Smrt je v torek dohitela v službi 60letnega prejemnika užitninskega zakupa v Šiški Andreja Škrjanca. Okrog 2. popoldne je prišlo med njim in neko stranko do hudega prepira. Škrjanc se je tako razburil, da ga je mahoma popadla slabost. Nenadno se je zgrudil: zadela ga je kap in je preminul na licu mesta. Pokojnik je opravljal svojo službo že nad 30 let.

V Pollakovi tovarni je v torek popoldne pri montiranju nekega stroja padlo težko breme na 28letnega delavca Janeza Šetino ter mu zdrobilo roko in ga poškodovalo na nogi. Še huje pa je isti stroj poškodoval 32letnega strojnika Frana Moroto: zmečkal mu je noge in roke ter mu prizadejal še notranje poškodbe. Oba ponesrečenca so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico.

V Strojnih tovarnah in livarnah je padel dopoldne 18letnemu delavcu Francu Smoletu na levo nogo velik kos železa ter mu jo zmečkal. Tudi po njega je prišel rešilni avto, ki ga je odpeljal v bolnico. Dalje se je v torek zjutraj pri telovadnem nastopu na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola ponesrečil vrli telovadec Fran Dekleva. Padel je po nesreči z droga in si zlomil roko. Njega je prepeljal v bolnico takoj g. Stane Vidmar v svojem avtomobilu.

V bolnico so v torek dopoldne prepeljali tudi hlapca pri posestniku Josipu Matjanu v Vižmarjih, Venceslava Jenka, ki je padel z drevesa pri nabiranju lipovega cvetja in si zlomil nogo, obenem pa dobil težke notranje poškodbe.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 30. junija 1927. Višina barometra 308.8 m

Kraj (opazovanje)	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana (dvorec)	7.	762·8	15·0	76	NW 1	0		
	14.	759·9	22·1	42	SW 5	0		
	21.	759·7	20·6	51	SW 5	10		
Maribor	8.	761·8	19·0	72	mirno	0		
Zagreb		762·2	20·0	74	S 2	0		
Beograd		762·1	23·0	59	mirno	0		
Sarajevo		762·5	21·0	61	mirno	0		
Skoplje		762·3	26·0	46	mirno	0		
Split	7.	762·2	23·0	68	mirno	0		
Dubrovnik		761·7	25·0	55	E 2	1		
Praha		761·0	14·0	—	mirno	2		

Solnce vzhaja ob 4.15, zahaja ob 19.51, luna vzhaja ob 4.30, zahaja ob 21.45.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 27.6 C, najnižja 11.4 C.

Dunajska vremenska napoved za petek: Najbrže še jasno in nekoliko topleje, vzhodni vetrovi.

Tržaška vremenska napoved za petek: Lahni vetrovi z raznih strani; nebo večinoma jasno; temperatura od 18 do 28 stopinj; morje mirno.

Gospodarstvo

Padanje cen na svetovnem žitnem trgu

Zaradi ugodnejših izgledov žetve.

Še v mesecu maju so se splošno čule pritožbe, da bo letošnja svetovna žetev zelo slaba, toda sedaj tik pred žetvijo, odnosno že v žetvi, se je izkazalo, da je bil pesimizem prečrn. Rezultati žetve ozimne pšenice, ki se te dni vrši v **Zedinjenih državah**, so prav povoljni. Kakor je podoba, tudi kakovost ne bo zaostajala za lansko. Enako so ugodna poročila o stanju posevkov iz **Kanade**, kjer na zmanjšani obdelani površini pričakujejo večji žitni pridelek od lanskega. Kolikor toliko zadovoljiva so tudi poročila iz evropskih držav. V **Nemčiji** se bo zaradi hladnega pomladnega vremena žetev zakasnila za tri do štiri tedne. V vzhodnoevropskih državah je stanje žitnih polj povoljnejše. Kar se pšenice tiče, pričakujejo v **Madžarski** prekosrednji, v **Jugoslaviji** prilično povoljen pridelek. V **Rumuniji** bo tako po količini kakor kakovosti srednjedober pridelek, v **Franciji** so taksacije znatno ugodnejše kakor lani, ko je bila letina zelo slaba, v **Italiji** žetev ne bo presegala lanskega pridelka, v **Astriji** je stanje pšenice ugodno. V splošnem bo po sedanjih cenitvah pridelek pšenice v Evropi prilično tako ugoden, kakor lansko leto, morda malo manjši. pridelek rži pa bo gotovo malo zaostajal.

Letošnja svetovna žetev ne bo popolnoma dosegla lanskih rezultatov, kljub temu pa bo znatnejše boljša, kakor se je pomladi napovedovala. To je prišlo v veliki meri do izraza na ameriških žitnih borzah, kjer je okrog dva tedna vladala izrazita mlačna tendenca. Zlasti minuli teden so padle cene pšenici in rži, predvsem staremu blagu, po katerem skoro ni več povpraševanja, ker vse čaka na novo blago. Padanje cen se je zadnje dni nenadoma zopet ustavilo in se je rž celo okrepila.

Položaj na ameriških borzah je vplival tudi na evropska tržišča, kjer so enako popustili tečaji. Tekom zadnjih 14 dni se je n. pr. na dunajski blagovni borzi pocenila domača pšenica za okrog 4.50 (za 9.6 odstotka), madžarska Tisa za okrog 5 in rž za okrog 5 šilingov, dočim je cena turščici ostala nespremenjena. Na novosadski blagovni borzi pa se je v istem času pocenila pšenica za okrog 25 dinarjev (za 7.8 odstotka), dočim je ostala turščica tudi na novosadski borzi skoro nespremenjena.

Veliko ulogo igra pri razvoju cen ruska žetev, odkoder so poročila o stanju posevkov običajno nezanesljiva, tako da se nikdar ne ve za pravo stanje. Ako bodo rezultati ruske žetve ugodni, se bo slabljenje žitnih cen nedvomno nadaljevalo.

Stanje hmeljskih nasadov doma in v inozemstvu

(Poročilo Hmeljarskega društva v Žalcu.)

Žalec (Savinjska dolina), 28. junija. Od našega zadnjega poročila se je stanje hmeljskih nasadov zopet izboljšalo. To se vidi posebno v pozno obrezanih nasadih, v katerih je začetkoma zaostajala rastlina v razvoju. Dne 25. junija je toča po nekaterih občinah povzročila nekaj škode. Razvoj peronospore ni več tako očiten kakor poprej, vendar se dnevi ne smejo hvaliti pred večerom in je tudi glede peronospore počakati, kakšne posledice bo še povzročal ta neljubi gost v naših hmeljskih nasadih. Vlage bi imela zemlja sedaj dovolj; potrebovali bi še solnčno in mirno vreme. V tukajšnji Hmeljarni lani izvršeno obširno razširjenje skladiščnih prostorov se je pokazalo kot nezadostno; zaradi tega se je poleg stare Hmeljarne sezidala nova, ki bo vsestransko ustrezala vsem zahtevam hmeljske trgovine.

Žatec (Češkoslovaška), 25. junija. Stanje hmeljskih nasadov je vobče tudi zanaprej neenako. Krilatih in nekrilatih uši je prejkoslej najti, vendar se nahajajo v nekaterih občinah v tolikih množinah, da so se hmeljarji poprijeli obrambnih sredstev. **Zadnje dni se na hmelju opazuje nekaj novega. V nekaterih vrtovih se namreč vidi, da se panogni konci sušijo in da postajajo škrlupasti. Drugoletni nasadi so skoro povsod prav slabi.** Cene od 2900 do 3600 Kč za 50 kg (okrog 98 do 122 Dn za 1 kg).

Belgija. Peperinhe: Dobro do prav dobro. Alost: Precej dobro do dobro. Tu in tam uši in peronospora. Neenako stanje.

Francija. Burgund: Neenako stanje. Alzacija: Zadovoljivo, neenako stanje. Tu in tam peronospora in uši.

Anglija. Kent in Sussex: Neenako stanje. Deloma je rastlina zelo zaostala v razvoju. Mnogo uši. Stanje srednje in manj kakor srednje.

Amerika. Normalno stanje.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (30. junija). P š e n i c a: baška, 75/76 kg, okolica Sombor, 2 %, 4 vagoni 287.5; baška, 76 kg, 2 %, 3 vagoni 285 — 290. T u r š č i c a: baška, 8 vagonov 170 — 172.40. M o k a: baška «0», 4 vagoni 437.5. O t r o b i: sremski, 1 vagon 165. Tendenca neizpremenjena.

Dunajska borza za kmetijske produkte (28. junija.) Poročila o čvrstejši tendenci na prekomorskih tržiščih niso ostala brez vpliva na tendenco dunajskega tržišča. Nekoliko večje zanimanje vlada za novo blago, dočim notira staro blago neizpremenjeno. Oves pa je vendarle popustil za 50 grošev. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine: p š e n i c a: domača 39.5 do 40.25, madžarska Tisa (79/80 kg) 44.5 — 45; r ž: domača 36 — 36.5, madžarska 37.50 do 37.75; o v e s: domači 35 — 36, madžarski 35 — 35.5, rumunski 34 — 34.5; t u r š č i c a: 24.5 — 25.5 šilinga.

= **Program otvoritve Ljubljanskega velesejma.** Otvoritev VII. mednarodnega velesejma v Ljubljani se bo vršila v soboto, 2. t. m. ob pol 10. dopoldne. Po pozdravnih besedah predsednika g. Bonača bo otvoril prisotni minister za trgovino in industrijo g. dr. Mehmed Spaho kot častni predsednik velesejem. Nato bo ogled razstavnega blaga v naslednjem redu: paviljon «E», «F», češkoslovaški paviljon, «G», «H» in «J», nadalje ogled higijenske razstave v paviljonu «L» in umetnostne razstave v paviljonu «K». Nato si bodo povabljeni odlični gostje ogledali še predmete, razstavljene na prostem. Da se otvoritev ne bo zavlekla, se vljudno naproša vsa odlična vabljena gospoda, da dospe pravočasno k otvoritvi. Od pol 11. dopoldne naprej pa poslujejo že vse velesejmske blagajne in je vstop splošno dostopen vsemu občinstvu. Razstavljalce naprošamo, da so vsaj do 9. zjutraj na sejmišču.

= **Predavanje o možnosti našega izvoza v Egipt.** Dne 22. junija t. l. se je vršila v Beogradu konferenca predstavnikov trgovine in industrije, na kateri je naš odpravnik poslov v Kairu dr. Jovan D u č i ć predaval o trgovinskih prilikah v Egiptu in o možnosti našega izvoza v to deželo. Dr. Dučić je obravnaval svojo temo s takim razumevanjem, da je žel živahno odobravanje. Javnost je zlasti odobravala, da je na tej konferenci prvikrat stopil aktiven diplomat v neposredne stike z gospodarskimi predstavniki. Beograjski «Trgovinski Glasnik» je temu dogodku posvetil uvoden članek, ki pravilno konštatira: «Če se bo praksa, ki je s tem započeta, v bodoče nadaljevala tako, da bodo naši diplomatski in zlasti naši konzularni zastopniki v inozemstvu perijodično in redno prikajovali domačim gospodarskim delavcem ekonomske prilike in trgovanske pogoje države, v kateri nas zastopajo, smo uverjeni, da bomo od tega imeli v moralnem in stvarnem pogledu daleko večje koristi, nego jih imamo sedaj.» Dr. Dučić je prišel v Zagreb, kjer bo predaval o problemu našega izvoza v Egipt. Zveza industrijcev za Slovenijo ga je naprosila, naj pride tudi v Ljubljano in naj naše interesente informira o možnostih izvozne trgovine na egipteska tržišča. Pravkar smo obveščeni, da se bo dr. Dučić odzval temu vabilu in se udeležil otvoritve Ljubljanskega velesejma. V soboto ali prihodnji pondeljek bo dr. Dučić imel predavanje, na katero že sedaj opozarjamo vse one, ki se zanimajo za pospeševanje našega izvoza. Čas in kraj predavanja bomo še priobčili.

= **Vprašanje znižanja cene sladkorju.** Kakor smo pred dnevi poročali, je naš sladkorni kartel navzlic ogromnemu padcu cen na svetovnem tržišču sladkorja znižal cene posameznim vrstam sladkorja le za 15 par pri kilogramu. Iz Zagreba poročajo, da vlada v tamošnjih krogih detajlistov in konsumentov veliko ogorčenje zaradi visoke cene sladkorja kakor tudi zaradi monopolnega stališča zagrebških veletrgovcev s sladkorjem, ki s svoje strani še niso znižali cene niti za omenjenih 15 par. Ker ima Sveopća kreditna banka kot zastopnica sladkornega kartela v Zagrebu svoje skladišče sladkorja, smatrajo detajlisti, da je posredovanje veletrgovcev nepotrebno, ker to posredovanje samo znatno podražuje sladkor. Veletrgovci zaslužijo baje pri kg sladkorja 0.80—1 Din, dočim morejo zaslužiti detajlisti le do 20 par pri kg. Sladkor bi se lahko pocenil za najmanj 80 par pri kg, ko bi se prodaja sladkorja detajlistom tako organizirala, da bi odpadli nepotrebni posredovalni dobički onih šest zagrebških veletrgovcev. Zagrebško društvo trgovcev z živili in z mešanim blagom je sklicalo posebno sejo, na kateri se bo razpravljalo o tej zadevi.

= **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. t. m. ponudbe glede dobave raznih cevi in kalibriranih verig. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 5. julija pri direkciji državnega rudnika v Zabukovci pri Celju glede oddaje gradbe mestne tehtnice; 14. t. m. pri 39. pešpolku v Celju glede dobave živil (sladkor, zdrob, mast, fižol, testenine, ječmen, kis, čaj); 19. t. m. pri ekonomskem odelenju direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave livarskega koksa; 20. t. m. glede dobave raznih mehkih desk ter glede dobave sidola, snažilne paste «Globus», kristalne sode, sveč, parafina, grafita, smirkovega prahu, denaturiranega špirita, krede za pisanje, stenja itd. — Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

= **Seja upravnega odbora Narodne banke.** Na seji upravnega odbora Narodne banke, ki se je vršila 29. junija t. l., je bilo odobreno večje število sezijskih kreditov. Upravni odbor je sprejel na znanje dogovor med Narodno banko in beograjsko občino glede zamenjave dolarjev v dinarje. Beograjska občina je dala Narodni banki na razpolago celotni izkupiček štirimilijonskega dolarskega posojila; Narodna banka pa bo beograjski občini dala po potrebi na razpolago potrebne vsote v dinarjih po dnevnem kurzu.

= **Jeklarna v Guštanju - Ravnah se spremeni v delniško družbo.** Minister za trgovino in industrijo je dovolil, da smeta ustanoviti Vincenc Jurij Thurn-Valsassina in Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani delniško družbo pod imenom «Fabrika čelika Djordja grofa Thurnskog u Ravnama, d. d.» s sedežem v Guštanju - Ravnah. Osnovna delniška glavnica znaša 14 milijonov Din. Družbi je namen pridobiti jeklarno v Guštanju - Ravnah, kovačnico v Mežici in premogovnik na Holmcu ter nadaljevati in povečati te obrate.

= **Dva konkurza.** Konkurz je razglašen o imovini Franca Renierja, trgovca v Podčetrtku (roki: 14. julija, 1. septembra in 14. septembra), in o imovini Franca Cvilaka, svečarja in medičarja v Slovenski Bistrici (roki: 2. julija, 4. avgusta in 18. avgusta).

= **Znižanje carin v Nemčiji — uspeh svetovne gospodarske konference.** Glede na sklepe svetovne gospodarske konference, ki je priporočala vsem državam, da po možnosti znižajo carine, je nemška vlada pozvala državni gospodarski svet, da takoj preišče možnost znižanja posameznih carinskotarifnih postavk. Nemška vlada pa bo s svoje strani stopila v stike s pogodbenimi državami v svrho pogajanj za obojestransko znižanje pogodbenih carinskih tarif. Izgledi za svoječasno nameravano povišanje agrarnih carin so padli na minimum.

Borze

30. junija.

LJUBLJANA. V r e d n o t e: investicijsko 84.5—0, Vojna škoda 342—343, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195—197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 98 — 100 (98), Prašteđiona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Vevče 138 — 0, Stavbna 5 — 65, Šešir 104 — 0. — B l a g o: Tendenca za les mlačna, za deželne pridelke neizpremenjena. Zaključena 2 vagona lesa.

ZAGREB. Pri majhnem prometu se je Vojna škoda trgovala po neizpremenjenih tečajih. Na aranžma kakor tudi kasa je bila zaključena po 341.50. — Deviza na Italijo je dalje popustila. V Curihu je opoldne notirala 28.68 denar, v Zagrebu pa se je trgovala po 311 — 313.50. Notirale so d e v i z e: Dunaj 800 — 803, Berlin 1348.5—1351.5, Italija 312.128 — 314.128, London 276 do 276.8, Newyork 56.70 — 56.90, Pariz 221.93 do 223.93, Praga 168.20 — 169, Curih 1093.5 do 1096.5; e f e k t i: bančni: Hrvatska 27.5 do 35, Eskomptna 93 — 94, Ljubljanska kreditna 155—0, Poljo 15 — 15.25, Kreditna 93 do 94, Hipo 58 — 58.75, Jugo 90 — 92, Medjunarodna 62.5 — 67.5, Obrtna 40 — 43, Prašteđiona 850 — 855; industrijski: Našice Union 1600 — 1750, Gutman 265 — 280, Slaveks 100 — 105, Slavonija 19 — 20, Drava 575 — 580, Šećerana Osijek 500 — 510, Vagon 41 — 45, Union Osijek 300 — 310, Vevče 138 — 147.5, Isis 46 — 49, Trbovlje 460 — 470; državni: investicijsko 84 — 84.5, agrarne 49—50.5, Vojna škoda aranžma 342 do 342.5, kasa 342 — 342.5, za julij 343.5 do 344.5, za avgust 345 — 346.5.

BEOGRAD. D e v i z e: Pariz 222.3—224.3, Newyork 56.68 — 56.88, Italija 315.31 do 317.31, Dunaj 799.75 — 802.75, Budimpešta 992 — 995, Berlin 1347.5 — 1350.5, Bruselj 791.5 — 794.5, Bukarešta 33.75 — 34.75, Atene 76.75 — 77.25, Sofija 40.75 — 41.25.

CURIH. D e v i z e: Beograd 9.13, Berlin 123.09, Newyork 519.50, London 25.225, Pariz 20.345, Milan 28.675, Praga 15.38, Budimpešta 90.50, Bukarešta 3.10, Sofija 3.75, Varšava 58, Dunaj 73.10.

TRST. D e v i z e: Beograd 31.35 — 32.05, Dunaj 250 — 260, Praga 53.30 — 53.60, Pariz 70.75 — 71.25, London 87.90 — 88.20, Newyork 18.250 — 18.1250, Curih 346—350, Budimpešta 309.25 — 319.25, Bukarešta 10.50 do 11.

DUNAJ. D e v i z e: Beograd 12.46875 do 12.50875, Berlin 168.12 — 168.62, Budimpešta 123.62 — 123.92, Bukarešta 4.28 — 4.30, London 34.4475 — 34.5475, Milan 39.35 do 39.45, Newyork 709.15 — 711.75, Pariz 27.7650 — 27.8650, Praga 21.0050—21.0850, Sofija 5.11 — 5.15, Varšava 79.16 — 79.44, Curih 136.55 — 137.05.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 7.147, v Berlinu 59.125.

Iz življenja in sveta

Einstein in aktualni problemi

Angleški novinar James B. Whranton je imel priliko razgovarjati se 20 minut s prof. Einsteinom, tvorcem relativitetne teorije. Sprejet je bil le z veliko protekcijo. Peljali so ga takoj v Einsteinovo delovno sobo, ki je bila vsa zakajena.

Medtem ko si je novinar ogledoval pisalno mizo, polno geometričnih risb, ter knjige, ki so stale na policah ob steni, je vstopil Einstein v sobo. Einstein dela vtis človeka, ki se je vse svoje življenje boril z velikimi skrbmi. Malomarno je pozdravil posetnika, si izbral pipo z dolgo cevjo, jo napolnil s tobakom ter jo prižgal.

Obiskovalec je bil v zadregi, kako naj začne razgovor. Za uvod je vprašal, v kakšni zvezi je relativitetna teorija z vsakdanjim življenjem. Einstein je odvrnil: «Ta teorija nima nobene zveze z življenjem vsakdanjega človeka.»

Naslednje vprašanje je veljalo kinematografu. Einstein je izjavil, da veruje v bodočnost živih slik, ker prinaša to gibanje barvitost v enostransko in monotono življenje ljudi.

O ekspresijonizmu meni Einstein, da kaže izrazito izpremembo psihologije ljudi po vojni. Vzrok temu tiči v brezupnosti današnjih žalostnih dni; človek se je umaknil v samega sebe in ekspresijonizem je simbol tega povratka k samemu sebi ter hoče prenesti nekoliko tolažbe v nadomestilo za trpljenje v vnanjem življenju.

Ker je Einstein velik ljubitelj glasbe, mu je novinar stavil tudi par tozadevnih vprašanj. Glasba, je dejal dr. Einstein, je mnogo subtilnejša od besednega izraza. Ona je objektivacija našega doživljanja. To izjavo je skušal razmnožiti z naslednjimi konkretnimi besedami: Človek je obdan od življenja, kakor je plavalec, ki skoči v morje, obdan od vode. Človek ne more videti življenja, ker se ga pretesno drži. Muzika pa ga dvigne na površino ter ga vodi do jasnejših spoznanj. V ostalem pa ne smatra Einstein muzike samo za zadevo čustva, ampak predvsem za zadevo idejnega sveta.

Zelo zanimivi so Einsteinovi nazori o življenski filozofiji altruizma. Najboljše, kar lahko nudi življenje, je srečen obraz, pravi prijatelj Einsteina Moszkowski. Einstein tolmači ta svoj nazor takole: Če ima človek semo en cilj v življenju, in če predstavlja ta cilj njegovo srečo, je izključeno, da bi mogel biti srečen. Nihče ne sme segati po sreči zavoljo samega sebe. Največja radost je videti druge ljudi srečne.

V sklepnem razgovoru je prof. Einstein izjavil, da je pacifist in da je prepričan o nujnosti miru vsaj za Evropo. Če ne bo Evropa zasledovala mirovnih tendenc, mora propasti.

Nobenega odgovora ni dal prof. Einstein na vprašanje, kam jadra sodobno človeštvo. Izjavil je, da se bavi samo s sigurnimi stvarmi, na vprašanje, ki ga mu je stavil novinar, pa ni mogoče odgovoriti s sigurnostjo matematika.

Koliko je zaslužil Lindbergh

Iz Amerike poročajo, da je zaslužil Lindbergh s svojim poletom iz Newyorka v Pariz 400.000 dolarjev. 25.000 dolarjev je dobil kot nagrado za polet, 100.000 dolarjev so mu plačali za članke o prekomorski vožnji, 100.000 dolarjev je prejel na račun knjige «O poletu», katero šele sedaj piše, 100.000 dolajev pa za predavanja, ki jih bo imel v Ameriki. Poleg tega so mu že plačali 75.000 dolarjev na račun njegovih časti in naslovov, katere je dobil po povratku iz Evrope v Ameriko.

Vreme v juliju

Za mesec julij napovedujejo astronomi ugodno vreme. Po normalnih astrometeoroloških znamenjih sodeč, bo letošnji julij pravi poletni mesec z veliko vročino in s številnimi nevihtami. Visoka temperatura bo prevladovala od začetka do konca, izvzemši dva dneva (dne 9. in 10. julija). Padavine bomo imeli 9., 15. in 16. julija, dne 25. in 27. julija pa se nam obetajo velike nevihte. Kakor torej kaže, bo letošnji julij dober predvsem za tiste, ki si morejo v njem privoščiti dopust in se lahko izroče v oskrbo vodi, da jih oplakne, in solncu, da jih prežge.

Samska kuga

Število zakonov nazaduje po vsem svetu, istočasno pa naraščajo ločitve. V Ameriki in Evropi pride zdaj povprečno ena ločitev na štiri nove zakone. To pomeni, da traja povprečno nov zakon 4 leta! Podatki izvirajo iz velemest kot Chicago, Berlin, Pariz.) Zakonsko življenje propada. Zato narašča število nezakonskih otrok. V Monakovem je doseglo število nezakonskega naraščaja že 27.8 vseh porodov, v južnoameriških republikah, Mehiki in Panami pa je že davno prekoračilo polovico in znaša danes 60 do 68 odst., to se pravi, da prideta na tri novorojenčke dva nezakonska otroka.

Dolgo šolanje in iskanje službe je pomaknilo starostno mejo mladih zakoncev pri moških do 28. leta, pri ženskah pa vsaj do 24. leta. So pa ljudje, ki sploh prezirajo zakonski stan. V prvi vrsti velja to za samostojne ženske. Do 25 odst. deklet, na Francoskem pa celo 40 odst. si služi kruh, da se izogne revščini, ki je zavladala v povojnih letih. Skoro polovica oženjenih delavk sploh noče otrok, ali pa si jih ne more privoščiti.

V Rusiji pride danes na tisoč ljudi, starih nad 15 let, 358 neoženjenih, oziroma neomoženih ljudi, 364 v Franciji, 458 v Nemčiji, 527 v Švici, 520 na Švedskem in po 614 na Irskem. Razmere v premožnih in revnih deželah so si povsod približno enake. Skoro polovica odrastlega prebivalstva živi izven zakona. Poroke, če se sploh sklepajo, se sklepajo zelo pozno. Velike važnosti so pri sklepanju zakonov tudi poklici.

Na prvem mestu so tudi tukaj kmetje. 85 odst. poljedelskega prebivalstva se poroči že pred 30. letom, ker zahtevajo tako interesi posestva. Nasprotno pa pojema veselje do zakonskega življenja med zdravniki trgovci in obrtniki. Samo 24 odst. profesorjev se oženi pred 30. letom. Med kmeti, ki so že prekoračili 40. leto življenja, je naštel popisovalni urad Zveze narodov samo 3 odst. samcev, med profesorji iste starosti pa jih je bilo 16 odst.

«Samska kuga» torej še vedno narašča in je največja pri težavnih duševnih poklicih. Že med starimi učenjaki in filozofi je bilo dosti samcev. Naj sledijo imena: Kant, D'Allembert, Descartes, Galilei, Newton, Leibnitz, Nietzsche. Tudi med pisatelji je bilo mnogo samcev: Swift, Tasso, Maupassant, Baudelaire, Verlaine, Grillparzer, Schopenhauer, Gogolj, Lermontov, Gončarov, Flaubert itd. Med slikarji najdemo samce Rafaela, Michelangela in Boticellija, med glasbeniki pa Beethovna, Schuberta, Brahmsa, Čajkovskega in druge.

Zaprta vrata

Pred vojno je bila Anglija edina država, ki ni zahtevala nobenih listin od tujcev. Človek šele sedaj vidi, kako je bilo to pametno in pripravno. To je bila stara tradicija. Od časov kraljice Elizabete dalje so nudile Albionske belkaste skale varno zavetišče vsem političnim in verskim preganjancem. Angliji ni bilo treba, da se kesa radi te gostoljubnosti. T. Rodgers pripoveduje v »Zgodovini angleške obrti«, da so prinesli flamski podjetniki, ki so pobegnili pred inkvizicijo vojvode Albe v Anglijo, zaslužek tisočem in tisočem ljudi. Poleg tkalske umetnosti so prinesli tudi nove verske in sociialne nazore. Ti begunci so imeli velik vpliv na razvoj Anglije. Njihovi pomoči se imajo Angleži zahvaliti, da so kmalu postali nevarni tekmeci v svetovni trgovini. Slične dobre posledice je imel za Anglijo izgon Hugenotov iz Francije. Katoliška zaslepljenost je obogatila London z novimi tehniškimi sredstvi. Šele l. 1902. so pričeli angleški delavci protestirati proti tujcem, ki so jim odjedali zaslužek. Toda i takrat ni hotela Anglija uveljaviti in uvesti obveznih potnih listov za inozemce. Šele vojna je izpremenila razmere.

Preko noči so se uveljavili tudi na Angleškem potni listi, vizum in stroga policijska kontrola v obmorskih mestih. Vojni zakon iz l. 1919. se je neprestano podaljševal ter postal slednjič na predlog lorda Daisbourgha stalna odredba. Zdaj smejo v Angliio samo turisti in trgovci. Že dijaki imajo težkoče. Delavci in drugi pa se nahajajo naravnost pred zaprtimi vrati. »Vsak tujec, ki si služi kruh v Angliji, ga odieda domačinu«. Naj so Poljaki, Čehi, Jugoslovani, Nemci in Italijani še tako skromni in delavni, je treba meio zapreti, pravijo Angleži. Sicer bodo poplavili Anglijo stotisoči gostov iz vzhodne Evrope, kjer je življenje težje in dražje. Ugovori opozicije so ostali v parlamentu brez useha, čeprav se je zelo naglašala tradicija angleške gostoljubnosti. Toda ni treba misliti, da je nova politika delo konservativcev, med katere spada lord Daisbourgh. Tudi delavski poslanci so bili med zaščitniki angleške prepovedi za Kitaice. Zato so izginile iz Londona rumenopolte moške perice, ki bi sicer kmalu izpodrinile bele konkurentinje s svojo točnostjo, solidnosti in cenami. Delavski kabinet v Queenslandu v Avstraliji je odredil poleg ustavitve novega dotoka tudi popolni izgon vseh Kanakov (Tihooceanskih otočanov). aKnaki, dobri mornarji in služabniki so se pritožili na kralja. Pisali so mu, da bodo umrli od lakote v domovini, kamor jih pošljejo in katere niso nikoli videli (na tisoče Kanakov je namreč bilo rojenih v Queenslandu). Kralj seveda ni mogel ničesar ukreniti, ker ne sme kršiti ustave. Politika zaprtih vrat, katero izvajajo tako konservativci kakor socijalisti kaže, kako daleč je še pot človeštva do vesoljnega bratstva. Te besede se govore le dokler tekmujejo »inozemski bratje« z drugimi ljudmi. Govorniki pa utihnejo in prekličejo svoje izjave takoj, ko se pojavi konkurenca inozemskih delavcev.

Trimotorno letalo «America»,
s katerim je snoči ameriški kapetan Byrd priletel iz Newyorka v Pariz. V ospredju posadka: *Byrd* (na levi), vodja ekspedicije, *Noville* (v sredi), vodja navigacijske službe, in pilot *Bert Acosta*. (Poročila o poročilu glej na prvi strani!)

Preskrbite mi ženo, naj stane kar hoče!

obupno kliče milijonski dedič **BUSTER KEATON**

Smeh, vriskanje in krohotanje spremljajo vse scene tega imenitnega velefilma. *Najboljši komik sveta, sijajni BUSTER KEATON*, znan pod imenom «Človek, ki se nikoli ne smeje» slavi v tem velefilmu triumfalni uspeh in pobija vse dosedaj predvajane burke in veseloigre, kakor tudi vse ostale komike sveta. — Izvrstna zabava in obilo smeha Vas čaka ob: 4., pol 8. in 9.

Telefon 2124 — Elitni Kino Matica — Telefon 2124

Ne razstavljamo letos na velesejmu

zato pa bomo v lastnih lokalih, Dvorni trg štev 2, razstavili našo zalogo najmodernejših moških in damskih oblačil, ter jih prodajali ves čas sejma po izredno znižanih cenah.

DRAGO *SCHWAB*, LJUBLJANA.

Izvor solnčne energije

O izvoru energije našega solnca in zvezd stalnic se je že mnogo pisalo. Stvar je tudi v resnici zelo zanimiva. Pomisliti velja, da neprestano izžariva v obliki toplote sleherni kvadratni centimeter solnčne površine energijo, ki bi mogla poganjati motor z 9 konjskimi silami! Lahko si torej predstavljamo, kako neskončno velika je energija, ki jo dan za dnem, leto za letom oddaja naše solnce! Njegov premer meri prilično poldrugi milijon km. Površina solnca znaša torej okroglo 7 bilijonov kvadratnih kilometrov (= 4 × 3.14 × 750.000² kvadratnih kilometrov). Ker ima en kvadratni kilometer 10 milijard cm², izžariva torej 1 km² 90 milijard konjskih sil, in celotna solnčna površina 630 tisoč trilijonov konjskih sil, t. j. nad pol kvadrilijona, ali v številkah:

630.000 „000.000.000.000.000 HP

Odkod vsa ta energija, ki jo, kakor uči geologija, oddaja solnce v vsemir že nešteto stotin milijonov let?

Če bi bilo solnce iz samega radija, bi si ta problem nekako še razlagali, ali potem bi morala solnčna energija že v nekaterih tisočletjih docela skopneti. Takisto nepovoljne so razne druge teorije, kakor n. pr., da producira solnce toploto z neprestanim krčenjem svoje prostornine, ali pa, da prispevajo k njej nešteti meteori, ki padajo z blazno brzino na solnce in se pri tem razgrejejo na več tisoč stopinj.

Najverjetnejša je hipoteza učenjaka Jeansa. Ta trdi, da se tvori toplota solnca in zvezd s tem, da se uničuje materija. Znano je, da so atomi sestavljeni — podobno kakor planetarni sistemi — iz osrednjega jedra, napolnjenega s pozitivno elektriko, okrog njega pa krožijo neskončno mali planeti, elektroni, napolnjeni z negativno elektriko. Dalje je dokazano, da izvira masa materijalnih atomov zgolj iz elektromagnetičnega gibanja elektronov okrog jedra. Z raznimi fizikalnimi pojavi, predvsem z zelo visoko temperaturo, kakor vlada na solncu, je mogoče odtrgati od atomov večino vnanjih elektronov. Ostali elektroni padejo potem v jedro, atom se električno uniči in njegova masa se razblini v nič. Ta padec elektronov v atomovo jedro pa povzroči velikansko vročino — in v tem procesu vidi Jeans izvor solnčne toplote. Energija solnca in zvezd je torej — da se metaforično izrazimo — labudji spev umirajočih atomov.

Energija, ki jo producira zgorenje ene tone premoga, je tolika, da bi lahko eno uro gnala lokomotivo brzovlaka Toda če bi mogli atome tega premoga uničiti z zgoraj navedenim procesom, bi nam tona premoga dala energijo, ki bi zadostovala, da bi ž njo vzdrževali vse jugoslovenske tvornice in poganjali vse naše stroje več tisočletij.

Da obdrži solnce svojo toploto na sedanji višini, je treba le, da se od vsakega bilijona njegovih atomov uniči vsakih pet minut eden. Po tem računu bi ostala solnčna toplota nezmanjšana še polnih 15 bilijonov let.

Oni, ki se boje, da bi nam lepega dne utegnila ugasniti solnčna luč, so torej docela neupravičeno v strahu. Mi in naši potomci imamo časa več ko dovolj, da dovršimo v miru in brezskrbno še marsikatero započeto dobro delo, pa tudi marsikatero neumnost — kazen zanjo bo prišla, ko od nas in od naših naslednikov v milijonskem rodu že davno ne bo ostalo več niti sledu.

Kako se naučim fotografirati

je ravnokar izšla v drugi popravljeni izdaji. — Dobi se v vsaki knjigarni, C na Din 10·—

Čudna osveta

Aristokratski London je zelo razburjen. Policija je vtaknila v ječo znanega modnega kavalirja barona Whilshireja, ki je povabil na izlet v avtomobilu neko mlado gospodično, znano lepotico, ki mu ni vračala ljubezni. Na osamljenem kraju je ustavil avto, privezal dekle k drevesu, lepotici raztrgal oblačila in jo namazal po golem životu s črno barvo. Nato se je odpeljal. Nesrečnica je šele več ur pozneje raztrgala z zobmi svoje vezi in pritekla po noči v bližnji kraj med ljudi, kjer so jo za silo oblekli. Policija je prijela »plemenitega« Whilshireja v njegovi graščini. Mož je moral takoj v preiskovalni zapor.

× *Prevoz ostankov Slowackega na Poljsko.* Vlak z zemskimi ostanki poljskega pesnika Slowackega je dospel v pondeljek na krakovsko postajo. Tam so ga sprejeli zastopniki varšavske vlade, poljskega sejma in senata, diplomatski zbor, zastopniki mestnih oblasti, poljskih visokih šol, oficirskega zbora ter velikanska množica občinstva. Zaro je blagoslovil metropolit knez Sapieho, na kar so rakev odpeljali v Barbakan, ostanek stare krakovske trdnjave. Pred krsto je jahal švadron konjice, za krsto pa je šla neskončna množica 60.000 ljudi. Še isto noč in naslednji dan zjutraj je obiskalo Barbakan 200.000 ljudi.

Maurice Renard:

Roman

Pobesila je lepe oči in vsa bleda zamrmrala:

Vi ste mu dober prijatelj, vam lahko povem... On ni srečen, neka čudna otožnost je vedno na njegovem obrazu. Vsa sem obupana... Ljubim ga iz vsega srca. Pravijo, da sem čedna. Tudi zastran gospodinjstva mi ne more nihče ničesar očitati. Nesreča je nemara, ker sva brez dece. Ne vem... Kaj se neki dogaja v moževi glavi? Vidite, to vprašanje me muči... Saj čutim tudi jaz kakor druge žene, ali... ne znam se izraziti in vi me ne razumete. Saj sem iskrena: skrbna žena sem, dobra sem mu, nisem nakazna, kaj ne? Toda on, on je izobražen, razumen in piše stihe..

Gotovo ste poznali malo Angelo, ki je umrla pred dvema letoma. Ne? To je bilo takrat, ko je bil Pavel še pri materi. Angela, siromašno, nekam neokretno dekletce, je stanovala nad njima. Ni bila lepa in je slutila, da ji ni več dolgo živeti. Pavla tistikrat jaz še nisem poznala. Ali Angela je služila v hiši, kjer sem bila jaz nameščena za strojepisko. Bili sva si dobri...

Nekega večera, ko sva odhajali po končanem delu, mi je dejala s svojim drobnim glasom, vsa rdeča od zadrege:

«Jeanne, nekaj bi vam zaupala. Ali bi mi hoteli storiti uslugo in obenem dobro delo? Toda ne smeli bi nikomur govoriti o tem!»

«Zakaj ne!»

«Čujte torej: hotela bi, da bi mi od časa do časa stipkali pisma, ki bi jih jaz nekomu pošiljala...»

«Brezimna pisma?»

Nasmehnila se je.

«Poslušajte me, Jeanne. Mladenič je razumen in dober, toda ne kaj lep. Zato se čuti nesrečnega. Njegovi prijatelji in tovariši so imoviti in svet jih ceni in ljubi. Zanj se ne zmeni nihče. Če bi vedel, da ga nekdo ljubi...»

Pogledala sem Angeli v oči. Razumela sem.

Ona mi je hitela pojasnjevati. Hotela je, da mladi mož zve, da ga vroče ljubi neznanka, ki se mu ne sme razodeti, ker ni več svobodna, a ki ga ima preveč rada, da bi mogla molčati še dalje.

Tako sem vse leto pisala pisma, kakor mi jih je narekovala mala Angela, in pisma so postajala vse daljša in daljša, vse bolj pogosta, pisma na lepem, dišečem, rožnatem papirju.

Pavel ni vedel, kdo mu piše. Podpisana je bila «vaša neznanka». Nisem vselej razumela, kaj mu je hotela Angela povedati, toda njena pisma so se mi zdela čudovita, in ... Ah, gospod, ne vem, kako se je zgodilo. Ko sem mu pisala tako zaljubljena pisma, sem se naposled še sama zaljubila vanj, čeprav ga niti nisem poznala. Mož, ki zna vdahniti take, tako lepe besede, mora biti velik...

In tedaj je Angela umrla. Misel, da siromak poslej ne bo več dobival pisem, ki so bila solnce njegovega življenja, ta misel mi je bila neznosna...

Da nadaljujem s pisanjem? Na to nisem smela misliti. Pri pogrebu sva se srečala. Ni se mi zdel nelep, nemara so mi ga olepšala Angelina ljubavna pisma. V njegovih očeh sem čitala, da mu ugajam. Približala sva se drug drugemu... in sva se poročila...

Ah, tisti meseci sreče! Srečna sva bila, bože!... Preveč srečna... Pavel se je zdel ves očaran. Pisma, kje so bila pisma, pozabljena! Mislil je, da so prestala zaradi mene. Nikdar ni zaslutil, da so prihajala od Angele...

Zavest, da imam Pavla, me je opajala. In nikoli, rotim se vam, nikoli se nisem domislila nesrečne Angele. Nikoli si nisem očitala, da se mu nisem razodela!...

Toda prišel je čas, ko se njegove oči niso več blestele od sreče nad mojo prisotnostjo. Opazila sem, da se je zdel časih, ko sva se pogovarjala, kakor da česa pričakuje, kakor da mu nečesa manjka... In nedavno tega... Oprostite, gospod, ne morem več. Dajte mi, da se izjočem... Nedavno tega sem ga presenetila... Zamišljen je sedel pri mizi in sanjal. In pred njim, gospod, pred njim so ležala razprostrta pisma... ona pisma, gospod!...

Sport

Ilirija : SAND (Subotica)

IV. kolo državnega prvenstva v nogometu

V nedeljo 3. t. m. se odigra predzadnje kolo državnega prvenstva. Srečajo se v *Ljubljani Ilirija in Subotičko Atletsko i Nogometno Društvo (SAND)*, v Zagrebu HAŠK in BSK, v Splitu Hajduk in SAŠK. Tekmam IV. kola je pripisovati odločilno važnost; najbrže se sicer še ne bo odločilo, kateri klub si bo letos priboril prvenstvo, pač pa bosta dva kluba neizbežno zavzela čelno pozicijo v prvenstveni tabeli ter prehitela preostalo četvorico.

Ilirija in SAND se sestaneta v nedeljo prvič tekom svojega obstoja. Moštvo subotiških Madžarov se je doslej z lepimi uspehi borilo v državnem prvenstvu; zlasti treba povdariti njegovo senzacijonalno zmago nad splitskim Hajdukom v razmerju 5 : 1. Tudi v mednarodnih srečanjih z znanimi budimpeštanskimi in dunajskimi klubi je dosegel SAND letos izredno dobre rezultate. Lanski državni prvak Gradjanski je v Beogradu podlegel SANDu z 2 : 5 povodom otvoritve novega stadiona SK Jugoslavije. Ilirijo čaka v nedeljo torej naloga, ki gotovo ni lažja, kot so bili njeni dosedanji nastopi v državnem prvenstvu. Štirinajstdnevni odmor v prvenstvenem tekmovanju bo moštvu predvidoma popolnoma vrnil elan in gibčnost in prepričani smo skoro, da uspeh potem ne bo izostal.

Radi Ljubljanskega velesejma bo tekma Ilirija : SAND gotovo še boljše obiskana kot prejšnje prvenstvene tekme. LNP bo vsled tega pričel te dni s predprodajo, da omogoči publiki udoben nakup vstopnic.

Internacionalni meeting ASK Primorje in klubski dvomatch Klagenfurter Athletiksport Club (Celovec) : ASK Primorje (Ljubljana). V nedeljo, 3. t. m. priredi ASK Primorje na lastnem igrišču, Dunajska cesta, internacijonalni meeting, pri katerem sodelujejo razven ljubljanskih atletov in atletov Aška, Haška in Marathona iz Zagreba tudi polnoštevilna elita Klagenfurter Athletiksport Cluba iz Celovca, broječa 12 tekmovalcev, ki bo merila svoje zmožnosti s polnoštevilno četo ASK Primorja v klubskem dvomatchu. Tekmuje se v tekih 100, 400, 1000 in 3000 m, stafeti 4 krat 100, skokih v daljavo in višino z zaletom in metih diska, krogle in kopja. Med celovškimi atleti srečamo same koroške rekorderje, ki so že večkrat nad vse častno zastopali svoje klubske pokrajinske, celo avstrijske drž. barve. Pri tem prednjači sprinter Haderer (100 m 11.2, 400 51.9, skok v daljavo, 620 m in skok v višino 1.64) ter metalci Barta (disk 34.66), Eschenauer (krogla 12.36) in Kremer (kopje 45.72). Ob tej priliki bo eden najboljših jugoslovenskih lahkoatletov Ferkovič (Hašk), poiskusil rušiti državni rekord v skoku ob palici, 3.30 m. Ker se nahaja baš sedaj v najboljši formi in je ob priliki sokolskih tekmovanj v Ljubljani, na Vidovdan z lahkoto preskočil 3.50, je od njega pričakovati znatno zboljšanje rekorda.

Mlada atletska garda ASK Primorja z rekorderjem dr. Perparjem na čelu se nahaja v dobri formi, vsled česar je pričakovati, da bo zunanjim tekmovalcem nudila najostrejšo konkurenco. Vodstvo kluba, zavedajoč se propagandnega značaja te prireditve je določilo zelo nizke cene; vsled tega je pričakovati, da bo sportna publika v velikem številu prisostvovala temu zanimivemu tekmovanju. Vstopnina: Sedeži 10 Din, stojišča 5 Din, dijaška stojišča 4 Din, mladinske do 14. leta 3 Din. Predprodaja vstopnic (sedeži in navadna stojišča v trafiki Sever, Selenburgova ulica.

Sodniški zbor za internacionalni meeting ASK Primorja v Ljubljani 3. julija 1927. Vrhovni sud: savezni sodniki Boranić, Sancin Danilo, Slamič L., Vindiš, Gregorič, Sancin S., prof. Čop, Oblak in delegati LLAP-a; starter za teke: Sancin Danilo; starter za skoke in mete: Sancin Savo; sodniki na cilju: prof. Čop, Oblak, geom. Černe, Letnar; časomerilci: Gorjanc, Brumat, Slamič L., Vindiš, Gregorič; sodniki za skoke in mete: Pevalek, Slamič, Vindiš, Gregorič; reditelja starta: Vončina, Korošec; sodniki na progi: svetn. Dekleva, Korošec, Baltič, Gostiša; beležnik krogov: Korošec; zapisnikarja: Saksida in Ček; oglaševalec: Čamernik; vrhovni reditelj: Kalin Danilo; zdravnika: gg. dr. Zalokar in Finkova. Sestanek sodniškega zbora in žrebanje se vrši v soboto, 2. julija ob 20.30 v damski sobi kavarne Emona.

Službeno iz LNP. Seja upravnega odbora, sklicana za danes, se preloži vsled nepredvidljivih zaprek na pondeljek, 4. t. m. ob 20.30. Lokal posebna soba kavarne «Evropa». — Tajnik I.

SK. Jadran. Danes ob 19. uri sestanek rezervnega moštva v garderobi. Vsak kdor ima stari dres z emblenom SKJ naj ga prinese seboj. Sestanek je važen radi prvenstvene tekme z ASK Primorjem in tekmovanja in treninga sploh. Tajnik.

Norvežan trener naše smučarske olimpijske vrste. Kakor čujemo, se pogaja naš zimskosportski savez z ing. Torleif Tunold Hanssenom v Kongsbergu na Norveškem, da bi ta prevzel trening naše smučarske olimpijske vrste v času od 15. nov. do sredе februarja. Hanssen je znan zimski sportnik, tekmoval je že svoječasno z našimi smučarji na Češkoslovaškem ter je kot akademik treniral tudi Čehe v Pragi.

Medmestni tenins-turnir Maribor : Ljubljana. Kakor smo že poročali se vrši 3. t. m. na igriščih SK Ilirije medmestni tenis-turnir Maribor : Ljubljana. Maribor nastopi sedaj po dolgem odmoru zopet v Ljubljani. Moštvo Maribora je sestavljeno v skoro najjačji postavi, vendar pogrešamo v njem imena kakor n. pr.: ga. dr. Krausova, g. Gašperin itd. Postava Maribora je: Hitzel, dr. Blancke, Felber, Bergant, Holzinger, Wiestaler, rezerva Leyrer. Začetek turnirja je ob 8. Vstopnina 10 Din.

Zadnje kolesarske dirke. Na praznik 29. t. m. se je vršilo I. kolo kvartalne vožnje cestnega državnega prvenstva za ljubljanski pododbor, in sicer na progi Ljubljana - Novo mesto in obratno. Start in cilj je bil na Dolenjski cesti pri 3 km. Rezultati so bili: Glavna dirka 125 km: 1. Gjorgjević Franjo 4:46.20, 2. Pokovec Anton, 3. Turk Aloizij (vsi kol. dr. «Sava» Ljubljana). — Dirka juniorjev 50 km: 1. Abulnar Franc 1:45.40, 2. Anžič Pavel, 3. Dovč Iv. Drugi termin za I. kvartal cestnega državnega prvenstva za ljublj. pododbor se vrši dne 17. julija na progi Ljubljana-Planina in obratno 100 km. Start in cilj na Tržaški cesti pri km 2.200 (gostilna Kramar). Start točno ob 6. uri zjutraj. Prijave se sprejemajo do 16. julija pri kot. savezu SHS, pododbor Ljubljana, Karlovska c. 4.

Turnir v Wimbledonu napreduje radi deževnega vremena le počasi. Tekmovanje gospodov je dospelo do semifinalov, za katera so se kvalificirali trije Francozi in en Američan. Tilden je porazil Brugnona v štirih, Cochet Huntera v petih, Borotra Timmera v štirih setih. Lacoste je Čeha Koželuha, ki je že v prvem setu padel in si pretegnil kite, z lahkoto zmagal 6 : 4, 6 : 3, 6 : 4. V damskem tekmovanju je bila senzacija: angleška «Suzana» mis Betty Nuthall je izgubila napram Joan Fry 6 : 1, 3 : 6, 4 : 6, mis Ryan pa je zmagala nad lansko svetovno prvakinjo Angležinjo Godfree 3 : 6, 6 : 4, 6 : 4. Helen Wills je dobila proti mis Peacock (Juž. Afr.) v 2 setih. Semifinale igrata mis Fry (Angl.) : mis Wills in mis Ryan (Amer.) : sen. Alvarez (Špan.). V doublu sta Lacoste : Borotra izgubila proti Crole Rees-Eames (? Angl.), Harada (Jap.)-Washbourn (Amer.) pa proti Angležinja Higgs-Lester.

Senzacija v Wimbledonu. London, 30. VI. (lo.) Danes je v semifinalu gospodov v singlu zmagal Cochet (Fr.) nad Tildenom (Am.) 2 : 6, 5 : 7, 6 : 4, 6 : 3. Borotra (Fr.) pa Lacosta (Fr.) 6 : 4, 6 : 3, 1 : 6, 1 : 6, 6 : 2. Finale se igra jutri med Borotro in Cochetom.

Sokol

Sokolske lahkoatletske tekme

Važen del sokolskih prireditev so bila lahkoatletska tekmovanja, ki so se pričela v torek ob 8. zjutraj na letnem telovadišču Sokola Ljubljana. Zanimanje za lahko atletiko se pri Sokolu stopnjuje od leta do leta, kar je razvidno že iz dejstva, da se je k lahkoatletskim tekmam prijavilo 19 vrst po 8 bratov in 30 posameznikov. Tekmovalo se je v vseh disciplinah, na startu pa so se pojavili tudi znani jugoslovenski lahkoatletiki, med temi Ferkovič, Stepišnik, Gregorka, Zupan, Žabjak, Habič, Plavšič itd., ki so obenem tudi člani naših najboljših lahkoatletskih klubov (Haška, Ilirije, Somborskega sportnega kluba i. dr.) Doseženi so bili prav dobri rezultati, med drugim je zlasti podčrtati rekordni skok brata Ferkoviča ob palici, ki znaša 3.50 m in je za 20 cm boljši od jugoslovenskega sportnega rekorda. V tekih niso bili doseženi preveč ugodni rezultati, to pa zato, ker tekališče ne odgovarja modernim zahtevam. Izidi lahkoatletskih tekem so bili nastopni:

V obveznih prostih vajah je dosegel I. mesto Sokol Ljubljana (Matica) 217.75 točk, II. mesto Zagreb I. 213.25 točk, III. mesto Sokol Ljubljana (Matica) 210.50 točk.

V posebnih tekmah pa so dosegli:

Met kopja: Plavšič Vojislav Sombor, 41.65 m; Stepišnik Mirko, Ljubljana II. 29.10 m; Stojković Branko, Sr. Mitrovica 25.27 m.

Met kladiva: Zupan Oto, Ljubljana I. 32.07 m; Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 29 m

Met diska: Lojze Vrhovec, Ljubljana 31.90 m; Zupan Oto, Ljubljana I. 30.50 m; Ferkovič Pero, Zagreb II. 28.48 m.

Skok ob palici: Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 3.50 m (Jugoslovenski sportni rekord prekošen za 20 cm); Gregorka Boris, Ljubljana 3 m; Plavšič Vojislav, Sombor 2.90 m.

Tek 100 m: Stepišnik Drago, Ljubljana II. 11.4; Plavšič Vojislav, Sombor 12.1; Pibernik Mirko, Ljubljana 12.2.

Tek 100 yds: Stepišnik Drago, Ljubljana II. 11.4; Habič Ivan, Ljubljana II. 11.6; Tončič Stanko, Karlovac 11.8.

Tek 400 m: Plavšič Vojislav, Sombor 56, Orel Vlado, Ljubljana 59.1.

Tek 800 m: Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 2 min. 25 sek.

Tek 1500 m: Pihler Josip, Sušak 5 : 4; Adanovič Nemanja, Sombor 5 : 7.6; Jurkovič Janko, Ptuj 5 : 23.2.

Troskok: Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 12.47 m, Zupan Oto, Ljubljana I. 11.23; Plavšič Vojislav, Sombor 11 m.

Skok v daljavo brez zaleta: Zupan Oto, Ljubljana I. 2.85 m; Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 2.78 m; Šik Djuro, Karlovac 2.71 m.

Skok v daljavo z zaletom: Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 6.18 m; Stepišnik Drago, Ljubljana II. 6.16 m; Plavšič Vojislav, Sombor 5.70 m.

Plezanje po vrvi 9 m: Zupan Oto, Ljubljana I. 10.6 sek.; Lubej Rajko, Ljubljana I. 11.2 sek.; Orel Vlado, Ljubljana 11.6 sek.

Met krogle 7.25 kg: Zupan Oto, Ljubljana I. 10.55 m; Ferkovič Peroslav, Zagreb II. 10.38 m; Grujič Vlado, Sombor 9.88 m.

Skok v višino brez zaleta: Avsec Dušan, Ljubljana 1.35 m, Gregorka Boris, Ljubljana, Zupan Oto, Ljubljana I., Ferkovič Peroslav, Zagreb II., Šiftar Pavel, Ljubljana po 1.30 metra.

Skok v višino z zaletom: Gregorka Boris, Ljubljana 1.65 m; Žabjak Joža, Ljubljana I. 1.60 m; Ferkovič Peroslav, Šiftar Pavel, Zupan, Vlado (Ljubljana) po 1.55 m.

Plavalne tekme na Ljubljanici.

Popoldne so se vršile na Ljubljanici plavalne tekme, čijih rezultati so naravnost izvrstni. Res je sicer, da je imela Ljubljanica nekaj toka, na drugi strani pa je podčrtati dejstvo, da je bila voda izredno mrzla. Pri plavanju so se zlasti odlikovali bratje iz Sombora, Sušaka in Karlovca, ki so odnesli vsa prva mesta, dočim so bili skoki domena Ljubljančanov. Rezultati so bili nastopni:

Plavanje 50 m: Popovič Nenad, 30 sek.; Seunig Stane, Ljubljana, 31 : 1; Lunaček Boris, Sušak 32 sek.

Plavanje 100 m: Jetič Artur, Srp. Moravice 1 : 19; Traub Ivica, Sušak, 1 : 21; Šik Djuro, Karlovac, 1 : 24.

Plavanje 200 m: Popovič Nenad, Sombor, 2 min. 40.6 sek.; Lucijanič Djuro, Karlovac 2 : 41.6.

Plavanje 500 m: Lucijanič Djuro, Karlovac 8 : 36; Adanovič Nemanja, Sombor 9 : 4.6.

Skoki v vodo, iz višine 3 m: Kordelič Srečko, Ljubljana, 54 točk; Antosiewicz Edo, Ljubljana, 52.3 točk.

NE REKLAMA

temveč kvaliteta je prinesla svetovni sloves vkuhovalnim čašam znamke

„WECK"

Zato zahtevajte pri vašem trgovcu Wecka Zratno znižanje cen! Tovarniška zaloga **Krekov trg 10/I pri tv FRUCTUS, Ljubljana** 158-a

Naši onstran granic

p— *Na trgu v Sežani* je bila cena goveji živini od 300 — 340 lir kvintal žive teže, konje boljše pasme so prodajali do 4000 lir glava

p— *Italijanski duhovniki.* K inavguraciji semenišča v Kopru je takoj spregovoril svojo besedo tržaški «Piccolo». Pravi, da bodo duhovniki, ki jih bo vzgojilo novo semenišče, popolni Italijani z globoko in sigurno nacijonalno zavestjo. Slovenski in hrvatski gojenec se pretvorita v koprskem semenišču v brezmadežnega Italijana, predno nastopita svojo duhovsko službo! «Piccolo» meni, da je domovinska ljubezen nič manj kot religija problem vere in ne morda kako formalistično izpolnjevanje zakonov in običajev. K poročilu o koprski slovesnosti dodajamo še, da je došla brzojavka kardinala Gasparrija, ki pošilja udeležencem, posebno še škofom in gojencem papeževe pozdrave in njegov blagoslov. Nadškofa iz Gorice pri slovesnosti ni bilo. Goriško semenišče je zastopal prof. Brumat. Sedaj sta v Kopru in na Reki semenišči, ki bosta vzgajali samo pristne italijanske duhovnike. Po teh se ima izvršiti zaključna italijanizacija ob Kvarneru in v Istri.

p— *V Renčah* imajo nov občinski dom. Prav lep je in italijanska gospoda se počuti dobro v njem. Slovenski davkoplačevalec se zvija pod težo vedno večjih bremen in ne ve več, kako bo plačeval ogromne davščine. Iz občinskega doma v slovenskem kraju je izgnan domač jezik in kdor ima kaj opraviti v občinskem uradu, mora prijeljati s seboj tolmača.

p— *Italijanski trgovci in obrtniki* se lepo počasi naseljujejo med Slovenci. Kjer se nudi prilika, jim gre fašistična oblast na roko, Slovencem pa se delajo stotere neprilike. V Ilirski Bistrici je otvoril te dni Italijan Marozzi trgovino s papirjem s tiskarno in knjigoveznico.

Dopisi

RAKEK. Vpisovanje v 1. in 2. razred državne meščanske šole na Rakeku se bo vršilo dne 1. septembra. Julija ne bo vpisovanja.

KAMNIK. V nedeljo, dne 3. julija priredi »Edinost« v Kamniku veliko vrtno veselico. Začetek ob 15. na vrtu restavracije Grašek (Kraut). Vstopnina prosta. Za dobro kapljico in dober prigrizek je preskrbljeno. Vsi prijatelji nepristiljene zabave vljudno vabljeni. 981

MALA NEDELJA. Narodno kulturno društvo priredi v nedelio, dne 10. julija v Društvenem domu ljudsko veselico. Vprizori se Petrović-Skrbinškova vaška šala »Vozel«. Godba, ples! Sosednja društva se blagovolijo ozirati na to prireditev ter naj v obilnem številu posetijo Malo nedeljo. 974

A. AMANN, zaloga pohištva

Prav vse pohištvo v naši zalogi po brezkonkurenčnih cenah.

Ljubljana, Dvorni trg 1, vhod v veži desno.

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic
Stari dežniki za osnove sprejemamo.

HOTEL BALKAN
v Celju, Gosposka ulica
Dnevni večerni koncert
Igra priljubljen Borissutov
Jazzband
Odprto vsak večer do 3 zjutraj.
Vedno sveže pivo in dobra vina
Solidna postrežba.

KONCERT
železničarske godbe „Sloga"
v gostilni „Keršič", Ljubljana VII.
Sobota dne 2. julija ob 8. uri zvečer.

Prvovrstno zastopstvo
mlina
išče dobro vpeljanega potnika. Javijo naj se gospodje, ki so v branži že delali in so dobro uvedeni. Ponudbe pod „Mlin" na Aloma Company. Ljubljana.

Originalne barve,
matrice (kože), voščeni papir za Gestetner cyklostil specijalni papir za razmnoževanje. se dobi najceneje pri
LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova 6/I Telefon št. 2980.

NOVOZGRAJENI
„Hotel Jugoslavija"
v Krku (otok Krk)
morsko in klimatično kopališče, tik ob morju, nudi cenjenim gostom krasno urejene sobe z veliko dvorano in teraso za sončenje.
Prvovrstna kuhinja, cena popolni oskrbi 50—55 Din dnevno. — Toplo kopališče v hotelu.
Priporoča se uprava
7054 **hotela „Jugoslavija".**

Naznanilo.

Cenj. občinstvu naznanjam, **da otvorim** v kratkem **v Mariboru, Pod mostom št. 11** v bližini drž. mostu dobro

meščansko
brezalkoholno restavracijo
z zajutrkovalnico.

Abonenti dobijo velik popust. — Razen tega nudim svojim gostom poleg jedil brezplačno dobro pijačo.

S spoštovanjem
St. Smolej, Maribor.

Perfektno strojepisko
(oz. strojepisca) s popolnim znanjem slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, po možnosti tudi srbohrvaščine, izurjeno slovensko in nemško stenografinjo, išče za takojšnji nastop tovarna na Gorenjskem (blizu Ljubljane). Ponudbe z navedbo zahtevkov in prepisi spričeval na Ogl. oddelek „Jutra" pod „Perfektna 78".

POZOR! Paviljon „F" 257—275!

Velika izbira dvokoles motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pneumatike po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popolno popravo, emajliranje, poniklja-nje, dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franko

„TRIBUNA" F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, **Ljubljana, Karlovška cesta št. 4**

Otvoritev avtomobilskih tekem
na novem največjem gorskem potu na svetu, najbogatejšem s serpentinami in vzponi
na Nürburgringu (v Nemčiji) **19. junija 1927**
MERCEDES - BENZ
kakor vedno in povsod nenadkrilijiv zmagovalec v vsaki, tudi najostrejši konkurenci.

I. tekma: startajo 30 vozil, 12 krogov, 339,6 km
prvi: **Caracciola, Berlin,** na **Mercedes-Benzu** v 3 urah, 31 min. 25 sek. Povprečna brzina na gorskem potu 96 km
drugi: **Rosenberger,** Pforzheim, na **Mercedes-Benzu**
tretji: **von Mosch,** Hannover, na **Mercedes-Benzu.**

II. tekma startalo 12 vozil, 14 krogov, 396,2 km
prvi: **Werner,** Untertürkheim, na **Mercedes-Benzu,** 2 litra, v 4. urah 17 min 07 sek. Povprečna brzina 93 na gor. potu 93 km
drugi: **Bugatti,** 22 minut kasneje.

Tekme motociklov.

Prvi zmagovalec BAUHOFER, München, na BMW 500 ccm prevozivši pot v najkrajšem času od vseh motociklistov vseh dežel, ki so startali, med njimi tudi vozila **dvakratne moči.**

Generalno zastopstvo za kraljevino SHS.
Beograd, Knez Mihajlova 52, CHRISTIAN MUSSER, Zagreb, Vrhovčeva 7.
Za Dalmacijo: **Juraj Pavlinović,** Makarska.
Za Bosno: Inž. **Adolf Pfenningberger,** Sarajevo.
Za Hercegovino **Dušan Marinković,** Mostar.
Za Novi Sad in okolico **August Bachinger** Novi Sad

MUHE — FLIT — CEPAJO!

MUHE valijo na nesnagi, žive od nesnage in prinašajo nesnago v Vaše stanovanje.

FLIT-razprševanje očisti Vašo hišo v nekoliko minutah od muh in moskitov ki nosijo bolezen. FLIT je čist in se sigurno in lako vpotrebija.

Uničite vse hišne insekte

FLIT-razprševanje uničuje stenice, ščurke in mravlje. On prodre v odprtine in razpoke kjer se mrčes skriva in redi, in uničuje insekte i njihova jajca.

Poškropite s FLIT-om Vašo obleko. FLIT ubija mole, ki razjedajo obleke. Mnogi poskusi su pokazali da FLIT ne škodi niti najnežnejšim fabrikatom.

Znanstveno preizkušeno sredstvo za pobijanje insektov

FLIT je rezultat izcrpnih raziskovanj strokovnih učenjakov in kemikov. On človeškemu zdravju nikakor ne škoduje. FLIT je zavzel mesto starih metod, ker uničuje vse insekte in sicer zelo hitro.

Kupite še danes en zavoj FLIT-a in prskalico. Dobiva se povsod.

Prodaje v Jugoslaviji jedino:
Standard Oil Company of Jugoslavia

Konkurs.

Na osnovu rešenja gospodina ministra Vojske i Mornarice Pov. Dj. broj 2303 od 21. aprila 1927. god. Konjička Podoficirska Škola u Nišu primaće 28. septembra 1927. god. pitomce iz gradjanstva in iz vojske.

Školski kurs počinje 1. oktobra 1927 godine i traje (2) dve godine.

Prijave sviju kandidata primaće se do 20. septembra 1927. godine.

Kandiati, koji žele stupiti u Konjičku Podoficirsku Školu, prijavljuje se komandantu škole, svojoručno napisanom molbom a uz molbu prilažu i svoja dokumenta. Za uslove obratiti se svojoj opštini ili žandarmerijskoj stanici. Škola se nalazi u Nišu (Niška tvrdjava).

Oni mladići čija dokumenta budu ispravna odmah se uvrščuju u red kandidata, a od svog vojnog okruga dobiće bezplatnu voznu kartu za dolazak u Niš, tako da se 28. septembra 1927. god. u 8 časova lično jave komandantu škole. U slučaju, da kandidat ne bude primljen pa pitomca, onda će takodjer dobiti bezplatnu voznu kartu za povratak svojoj kući.

Oni pitomci, koji školu uspešno svrše, imajo prava na čin oficirski.

Iz kancelarije Konjičke Podoficirske Škole u Nišu, broj 1032.

J. O. Curwood: 3

Preganjana žena

Roman.

Tisto, česar je pričakoval, se je kmalu zgodilo. To ni bil običajni hihet, občajna izmena nežnosti in prostaških šal za spuščenim zastorom. Quade se ni pokazal prvi, ni si mel velikih rok, niti ni mrdal z obličjem v izrazu zmagoslavnega utešenja. Neznanka se je pokazala prva. Odgrnila je zastor in obstala tam z obličjem plamenečim kakor ogenj; bliski so ji sršali iz sinjih oči. Quade je prihitel za njo.

»Ne delaj se užaljene, deklina,« je prigovarjal, iztezaje roko po njej. »Glej — ali ne bi bilo bolje, da se vdaš ...«

Delj ni prišel. Mož ki je stal med vrati, je vstopil in je obstal zraven ženske. Njegov glas je bil tih in miren.

»Gotovo ste se zmotili?« je vprašal.

Ozrla se je nanj — na njegov nežno oblikovani, neobičajno prikupni obraz, njegovo vitko postavo in jasno, neizpremenljivo sivino njegovih oči.

»Da, zmotila sem se — strašno sem se zmotila!«

»Saj sem vam dejal, da ni treba takoj zameriti,« je nadaljeval Quade. »Nu, glejte ...«

V roki je držal šop bankovcev. Mlada ženska ni niti slutila, da bi mogel kdo na svetu udariti tako iznenada in s tako strašnim učinkom, kakor je sivooki tujec udaril Quada. Udarec je bil sam eden, toda Quade se je po njem zvrnil kakor mrtev. Odigralo se je tako naglo, da je bila preje zunaj, nego se je osvestila, kaj se je zgodilo.

»Po naključju sem vas videl, ko ste vstopili,« ji je pojasnil z mirnim glasom. »Mislil sem si, da se najbrže motite... Slišal sem, ko ste vprašali zastran prenočišča. Ako hočete iti z menoj, vas povedem k znanim ljudem.«

»Pojdem,« je rekla, »če vam ne napravim s tem prevelike neprilike. Za ono pa — tam notri — hvala vam.«

II.

Šla sta po aleji velikih dreves, v katero je bila obrnjena vsa raznobarvna in raznolika arhitektura mesteca. Tu pa tam je kaka koča prispevala k temu, da bi zbujala celota stalnejši dojem. Neznanka se ni preveč ogledovala. Opažala je, da hodita mimo krajev, kjer stoje dolge vrste kolib, in da služijo nekatere izmed njih trgovini. Videla je napise, obetajoče fine alkoholne pijače in smotke — povsod samo »fine pijače«, ki so jih časih dovažali v tabor označene kot »dinamit«, »nasoljeno svinjino« ali »moko«. Zavedala se je, da jo vsakdo gleda, ko gresta mimo. Razločno je slišala, dve ženski in neko dekle, ki so pred enim izmed šotorov razgrinjale odeje, kako so začudeno in radovedno ugibale o njej. Ozrla se je na moža ob svoji strani. Pravilno je cenila njegovo vljudnost v tem, da ji ni ponujal znanja. V njenih očeh se je zasvetila poredna iskrica.

»Vse to mi je tuje in novo — kajpak zelo zanimivo,« je dejala. »Prišla sem, pripravljena kaj vem na kaj in zdaj najdem tole. A zakaj me tako ogledujejo? Saj nisem nikaka posebnost.«

»O, pač,« je odgovoril neprisiljeno. »Najlepša žena ste, kar so jih kdaj videli.«

Ko je tako rekel, sta se srečala z očmi. Njegov odgovor je bil spoštljiv. Ne v njegovem vedenju ne v pogledu ni bilo predrznosti. Vprašala ga je za pojasnilo in on ji ga je dal. Ustnice mlade neznanke so svojeglavo trenile; nasmehnila se je in zardela.

»Oprostite,« se je uprla. »Še malokdaj mi je šlo tako na smeh kakor to minuto. V teku zadnjih štiri in dvajset ur sem srečala vsake vrste čudne ljudi in preslišala toliko čudnih besed. Ali morda menite, da vam v tej pustinji ni treba zatajevati svojih misli?«

»Saj nisem izrazil svojih misli,« je popravil. »Rekel sem vam, kaj si mislijo oni.«

»A, tako — tedaj vas prosim odpuščanja!«

»Prosim,« je odvrnil malomarno in njegove smejave oči so jo pogledale naravnost. »Ne obotavljam se vam povedati,« je nadaljeval, »da sem največja posebnost, ki jo morete srečati med tem koncem gorovja in med morjem. Ni moja navada, da bi branil ženske. Puščam jih, naj hodijo svojo pot, in se ne vtikam v njihove posle. Toda — morda vam bo v kakem pogledu zadoščenje, če to priznam — vam sem sledil k Billovi koči zato, ker ste neobičajno lepi, in pa zato, ker bi bil rad videl pošteno igro. Vedel sem, da se motite. Vedel sem, kaj bo.«

Prešla sta konec ulice in dospela na majhno livadico, mehko kakor baršunasta preproga. Onkraj livade so stali v okrilju drevja dva ali trije šotori. Spremljevalec je krenil proti njim.

»Zdaj mislim, da sem jim to izpodnesel,« je nadaljeval s posmehljivim odtenkom v glasu. »Bilo je res dovolj drzno z moje strani, da sem vam sledil do Billove kolibe, ali mar ne? Morda bi mi to radi povedali, pa se ne morete odločiti. Sam naj govorim sebi v prilog, jelite? Pa ne morem — skoro da ne. Prav za prav sem kar jezen nase, ker sem pokazal toliko zanimanja za vas. Preživljam se s tem, da pišem knjige. John Aldous je moje ime.«

Spremljevalka je pridušeno vzkliknila in vsa osupla obstala na mestu. Čisto ponevedoma ga je prijela za roko.

»Vi ste — John Aldous — ki je spisal ‚Pošteno igro' in ‚Žene'?« je vprašala naglo dihaje.

»Da,« je dejal. Videlo se je, da ga njena osuplost zabava.

»Čitala sem te knjige — in čitala sem tudi vaše drame,« je šepetala s čudno vznemirjenim glasom. »Vi prezirate ženske!«

»Odkrito in resno.«

Globoko je vzdihnila. Njena roka se je izmaknila njegovi desnici.

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je vposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 50 par — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za šifro Din 3.—

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.— Pristojbina za šifro Din 5.—

Kam pa kam!

Trst
Restaurant »Alla Fortuna« je največje in najboljše shajališče potnikov in trgovcev. Vsaki dan sveže ribe, zmerne cene. 160

Motorna vozila

Avto
2sedežni, mali, takse prost, dobre znamke, kupim. Ponudbe s pogoji poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Avto«. 20238

Zaslužek

Na velesejmu
želi gospodična zaposlitve. Vešča je več jezikov. Na prejšnjih tukajšnjih velesejmih je bila vedno z uspehom zaposlena. Ponudbe pod »10 dni« na oglasni oddelek »Jutra«. 20294-a

2 dijakinji
sprejmeta vsakovrstna ročna dela poceni, ali pa inštrukcijo nižjih razredov gimnazije. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20303

Postranski zaslužek
nudim vsem. Pišite s prilogo znamke za 1 Din na naslov: Otrin Josip, Rovte-Logatec. 20259

Službe dobi

Vajenca
z dobro šolsko izobrazbo in oskrbo pri starših v Ljubljani, sprejmem v manufakturno trgovino. Ponudbe na poštni predal 100. 20317

Natakarico
perfektno in zmožno za serviranje in kasiranje, z znanjem slovenskega in nemškega jezika ter postrežnico za kuhinjo s stalno plačo sprejmem. Napitnine ni. Smolej, Maribor — Pod mostom št. 11. 20327

Stalno delo
in dober zaslužek dobijo delavci vseh vrst, kateri vložijo vlogo 5000 Din. — Zagotovitev na posestvo. Ponudbe na upravo »Jutra« v Mariboru pod »Zagotovitev«. 20328

Brezposelni in zaposleni
strojni ključavničarji, železostrugarji, puškarji, frezači, strojni kovači in bivši arzenalski kovinarji, kateri želijo vstopiti v vojno arzenalsko službo, naj se javijo prejemni komisiji 2., 3. in 4. julija v Mariboru, artiljerijski polk., 5. julija v Celju, artiljerijski polk, 6., 7., 8. in 9. julija v Ljubljani v Dravski artilj. delavnici. Pogoji: naše državljanstvo in zadoščena vojaška obveznost. Nameščenje je dosmrtno v zvezi s pokojnino. 8-urnik, plača se po kvalifikaciji od 40 do 100 Din. Komisija določi na licu mesta dnevnico in napoti takoj v novi arzenal. — Drž. komisija za sprejemanje delavcev v novi arzenal. 20326

Mizar. vajenca
event. z vso oskrbo sprejme Vidmar, Zg. Šiška 2. 20246

Učenko
za prikrojevanje, ki je že dobro vajena šivanja perila in spretno šiviljo za bluze in damsko konfekcijo sprejme takoj tovarna perila Genica Vojska, Ljubljana, Gosposka ul. 16. — Pogoji po dogovoru. 20248

Pošteno služkinjo
za kuhinjo in vsa domača in hišna dela sprejmem takoj na Sv. Petra cesti 79. 20302

Retoucheur
za povečave in negativ — dobi službo takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Retoucheur«. 20241

Vajenca
sprejme za kleparsko obrt s plačo Remžgar & Smerkol, Florijanska ulica št. 7 20276

Vajenca
poštenih staršev sprejme v učenje A. Fuchs, zlatar, Selenburgova ulica štev. 6. 20252

Učenca
za reprodukcijsko tehniko sprejmemo. Pogoji: Starost pod 15 let, dobro absolvirani 4 razredi gimnazije ali realke, znanje risanja, prvovrstna nadarjenost, telesno zdravje. Samo pismene ponudbe s točnim naslovom na Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani. 20271

Učenko
poštenih staršev sprejme »Volka«, Krekov trg. 20257

Brivski pomočnik
mlajši, dobra moč, se išče. Plača tedensko 200 Din. Nastop takoj! Joško Kalčič, brivec, Ribnica, Dolenjsko. 20222

Mlajšo kuharico
za fino obitelj dveh oseb sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20307

Oskrbnico
išče za manjše posestvo. Ponudbe z izpričevali pod »Marljiva« na podružnico »Jutra«, Celje 20235

Službe išče

Kot učenka
bi šlo k šivilji ali v trgovino dekle z dobro predizobrazbo. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena 308«. 20308

Stavbni tehnik
išče nameščenja. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Tehnik 309«. 20309

Izurjena šivilja
želi službo pomočnice pri boljši šivilji. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20296

Pletilja
ki razpolaga z lastnim strojem, išče službe. — Naslov pove oglas. oddelek Jutra. 20272

Starejša kuharica
želi k starejšemu, boljšemu gospodu za gospodinjo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Gospodinja 11«. 20285

Izurjena kuharica
in gospodinja, starejša, želi službe pri samostojnem gospodu. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20278

Deklica
stara 16 let, ki je dovršila 4 gimnazije, išče kaj primernega, event. tudi na deželi. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20281

Zakonski par
s trinajstletno deklico, išče službo hišnika, ali prevzame gostilno ali pekarijo na račun. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Zakonski par 666«. 20249

Pripravljam realce
za ponavljalne izpite. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Nizek honorar«. 20277

Gospodinja
ki razume vse gospodinjstvo samostojno voditi, išče mesta h kakem samskem gospodu, bodisi v pokoju ali ločenem. Prijazne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Poštenost«. 20242

Ekonom
z večletno prakso v vseh gospodarskih panogah, vojaščine prost, samec, želi spremeniti službo. Naslov pri oglasnem oddelku »Jutra« 20229

Gospodična
z dežele iz dobre hiše, trgovsko naobražena, zmožna voditi vsako trgovsko podjetje, želi mesta eventuelno tudi pri samskem gospodu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Upanje 25«. 20219

Reduciran
uslužbenec prosi kjerkoli kako službo, bodisi kot slugo, čuvaj, dostavljalec ali temu podobno. Zmožen je slovenščine, nemščine in srbohrvaščine v govoru in pisavi. Glede zaslužka je pripravljen tudi za majhno plačo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 19877

Gospodična
zmožna slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika, kakor tudi vseh pisarniških del, išče primernega posla na dom. Cenjene ponudbe z navedbo zahtev na ogl oddelek »Jutra« pod šifro »Vestna 24« 20155

Pouk

Tehničnega risarja
izvežbanega za načrte pohištva v skicah in detajlih, sprejme Umjetnička stolarija Josip Grünhut i sinovi Osijek Vinkovačka br. 3. 20262

Prodam

Stružnico
(Drehbank) za mehanikarja z orodjem proda Martin Berlan, čevljar in trg usnja na Sopčku pri Grosupljem, postaja Mlačevo 20114

Pletilni stroj
št. 8/40, znamke Pop, prodam, event. dam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20311

Fotoaparat
(Reisekamero), objektiv Antistigmat s Centralverschlusom, v dobrem stanju takoj prodam za 850 Din. Zanesljivim tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20265

Kolesarji!

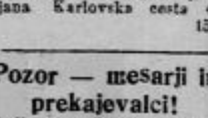

Dvokolesa v ceni zelo padla. Pneumatike Michelin, Dunlop. Ceniki franko. Prodaja na obroke F. Batjel, Ljubljana, Karlovška cesta 4. 159

Pozor — mesarji in prekajevalci!
Radi pomanjkanja prostora poceni prodam skoro nove, dobro ohranjene, kompletne stroje. To je stroj za mučkanje mesa (Guetschl), stroj za rezanje (Walf) in za nadevanje klobas. Naslov pove podružnica Jutra v Celju 20109

Čevljarski stroj
(Hohlmaschine) nov, prodam. Naslov pri podružnici »Jutra« v Mariboru 20217

Pohištvo
omare, mize, garnitura, šivalni stroj itd. naprodaj radi pomanjkanja prostora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20314

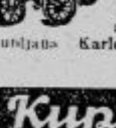

Mamice!
otroških vozičkov ...znih vzorcev prav poceni naprodaj v tovarni Tribuna Ljubljana Karlovška c. 4 159

Kupim

Otroški voziček
kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kupim takoj«. 20301

Srebrne krone
kupuje in plača dobro ... Juden, Ljubljana, Prešernova ulica 1. 23

Sadje

Maline
kupuje Lovro Schenik, Ljubljana, Knezova ulica. 20293

Posest

Majhno posestvo
pripravno za vsako obrt, prodam za 27.500 Din. — Šoštarič, čevljar mojster v Trbovljah. — Samo vsaki dan popoldan 20323

Večje posestvo
arondirano — kmečko ali graščinsko kupim v Sloveniji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Lepo posestvo 280«. 20280

Enonadstropna hiša
ob glavni cesti, za vsako obrt pripravna, pod ugodnimi pogoji takoj naprodaj. Pojasnila daje A. J. Goršič, gostilna, Ljubljana VII 20297

Trgovska hiša
v večjem kraju na deželi na Dolenjskem, na trgu zraven farne cerkve in križišča več cest, naprodaj. Hiša je enonadstropna in v prav dobrem stanju. Obstoji iz trgovskih lokalov, 8 sob in potrebnih pritiklin. Zraven so gospodarska poslopja s prostornim dvoriščem in zelenjadnim vrtom. Prodam tudi zraven spadajoče posestvo, ali samo domačijo brez posestva. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 20261

Gostilno
ali lepo posestvo kupim. Ponudbe pod »Resni kupec« na poštni predal 33 v Celju 20194

Stanovanja

Boljši šivilji
oddam lepo stanovanje z električno razsvetljavo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20263

Stanovanje
sobe, kuhinje, shrambe in vrta za zelenjavo oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20286

Mirna stranka
(1 oseba) išče majhno stanovanje sobe in kuhinje event. sobo s štedilnikom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mirna stranka 11« 19360

Sobe

Preprosto sobico
oddam takoj gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20313

Snažno sobo
v bližini kolodvora oddam takoj gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20322

Sobo
iščem za takoj v bližini Kongresnega trga. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »444« 20304

Lepo sobo
blizu pošte oddam s 15. julijem boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20306

Gospodična
išče sobico, ozir. kabinet. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Cel dan odsotna 10«. 20310

Opremljeno sobo
oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 20312

3 dijake ali dijakinje
sprejmem v celo oskrbo naproti meščanske šole. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20294

Prijazno sobico
takoj oddam. Ženske izključene. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20260

Sobo
z elektr. razsvetljavo takoj oddam v Gosposki ul. 10/I 20266

Sobo
odda 2 gospodoma Perme, Rimska cesta 6/I. 20256

Sobo
s posebnim vhodom oddam takoj solidnemu gospodu v Kapiteljski ulici 5 20268

Elegantno sobo
za 1 ali 2 gospoda, z elektriko in separiranim vhodom oddam takoj v Florijanski ulici 31/I. 20269

Prazno sobo
s souporabo kuhinje oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20274

Lepo, zračno sobo
z elektr. razsvetljavo takoj oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20279

Sobo
oddam 2 gospodoma. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20250

Sobo
oddam takoj v bližini pošte 2 gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20251

Gospoda
sprejmem kot sostanovalca. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20283

Prazno sobo
iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Soba takoj«. 20287

Gospodično
sprejmem na stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20288

Opremljeno sobo
s parketom in razgledom na cesto oddam v bližini Evrope. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20300

Sobo
s posebnim vhodom oddam v sredini mesta 2 gospodoma ali gospodičnama — Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20273

Opremljeno sobo
oddam boljšemu gospodu pri kavarni Evropa. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 20295

3 gospodje
lahko dobijo separirano sobo z vso oskrbo. Najraje sprejmem vpokojence. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20289

Gospod išče sobo
raje prazno kot opremljeno za takoj, po možnosti v bližini Turjaškega trga, na Bregu, Trnovem ali pri sv. Jakobu. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Soba 92«. 20292

Sobico
oddam gospodični s hrano in uporabo kopalnice. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 20169

Kapital

Samostojno šiviljo
veščo v izdelovanju oblek itd., z manjšim kapitalom, sprejmem kot družabnico. Ponudbe pod značko »Samostojna« na oglasni oddelek »Jutra«. 20305

Dobro idoča trgovina
išče posojilo proti menični garanciji za dobo enega leta. Plača 12 % obresti in 2 % čistega dobička. Kdor posodi dobi tudi stalno mesto. — Cenjene ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« z navedbo kapitala pod »Sijajen uspeh 60«. 20299

Kdo
mi lahko hitro proti plačilu 1000 Din preskrbi posojilo 2600 Din? Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Leto 26« 20254

27.000 Din posojila
za eno leto iščem proti visokim obrestim — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sila 27« 20255

50.000 Din
na prvovrstno poroštvo se išče za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« — pod »J. Šk.« 20225

Dopisi

Ločenec 36
Pismo leži v oglasnem oddelku »Jutra« 20616

V oglasnem oddelku »Jutra«
je dvigniti sledeča pisma: Alkoholna industrija, Akademik, Auto 27, Agilen 79, Agilen 11, A. K., Aprrat, August 100, Bodočnost 90, Briljanti, Bukova drva, Daljnogled 70, D. V., Dobra zabava, Export 99, F. G., F. K., Gorenjsko zastopstvo, Gotovo, Izum, Iskreni, Ideal, Independente, Krepak, Kredenca, Kapitalist, Karikatura I, A. Kovač, Liječnik, Lepe parcele, M. T. 35, Mirna 25, Mahrovec, Mirno, Mai 1400, Mirna familija, Najstrožja diskrecija, O. K. K. 500, Pridna 19707, Poštena 12, Poštena 32, Plačam dobro 708, Pomoč 64, Promet, Posojilo 4, Posojilo 161, Polna garancija, Plača takoj, Pomlad ljubezni, Poštene sestre, Perfektna 78, Pridna gospodinja, Radovana, Remington, Rudolf, Razvedrilo, Resno delo, Samo resna udeležba, S. S. 0, Sposobnost, Samota, Sreča 1285, Stroga molčečnost, Sreča in ljubezen, Stalen zaslužek, Sodelovanje 40.000, Šofer 90, Šiška 47, Takojšen nastop 62, Tiha sreča, Trgovska hiša z mlinom, Takoj 49, Takoj 55, Takoj 86, Takoj stanovanje, Underwood, Ugodna prilika 7, Zajamčena iznajdba, Zanesljiv 1927, Zaslužek, Za vsako obrt, Zanesljiv 55/56, Značaj in razumevanje, Št. 123, 18.800, 736, 620, 666, 19896, 500 Din, 478, 200.000. — **Brez dokazilnega listka se pisma ne izročajo. — Taksa za šifrirana pisma, ki niso v zvezi z oglasi, znaša 2 Din**

Izgubljeno

Mlad pes
črn, majhen, se je zatekel neznano kam. Pošten najditelj naj ga odda proti odškodnini na Vidovdanski cesti 1. 20315

Zlato zapestno urco
sem izgubila na Taboru 29. t. m. zvečer. Najditelj se naprosa, da jo proti dobri nagradi odda na naslov, ki ga dobi v oglasnem oddelku »Jutra«. 20267

Nemški ovčar
mlad psiček, se je zatekel neznano kam v noči od torka na sredo, na Miklošičevi cesti. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 20244

Nemški ovčar
6 tednov star pes se je v noči od 28.—29. junija zatekel iz Metelikove ul. 8. Najditelja prosim, naj ga proti nagradi odda istotam 20245

Razno

Že 8. julija
se vrši žrebanje srečk I. razreda. — Kdor še nima srečk, naj jih kupi takoj pri L. Pevalek, Židovska ulica. 20258

Od danes dalje je zaloga

slovitih „Doko" čevljev izpopolnjena. V zalogi vse vrste damskih, možkih, otroških čevljev najboljše kvalitete po brezprimerno nizkih cenah.

Vabimo vse obiskovalce velesejma na ogled in izbiro.

Trgovina „Doko" Prešernova ulica 9. dvorišče - IV. ČARMAN

AŠKERČEVA KLET

podaljšan Cojzov graben nasproti tehnične srednje šole

toči

izborna naravna ljutomerska, haloška, bizeljska in dolenjska vina.

V prijetnem, hladnem lokalu se Vam nudi hvaležen užitek. Prvovrstna mrzla kuhinja. — Za obisk se najtopleje priporočam.

ZA KOPALNO SEZIJO

A. ŠINKOVEC NASL. K. SOSS

Vsem izletnikom v Rogaško Slatino

se toplo priporoča **Antonija Ribavy** najemnica krasno ležečega **Aleksandrovega doma**

Prvovrstna kuhinja — **Pension — Restaurant**

Brez posebnega obvestila. — Mestni pogrebni zavod

†

Potrti globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da nam je naša dobra mamica, stara mamica, teta in tašča gospa

Marija Černe roj. Jelenc

dne 29. t. m. po daljši bolezni, previdena s tolažili svete vere v starosti 86 let preminula.

Pogreb blage pokojnice se vrši v petek dne 1. julija 1927 ob 5 uri pop. iz hiše žalosti Vidovdanska c. 24 na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani 30. junija 1927

Ivana Černe hči, **Ivan Černe** sin

Vsi ostali sorodniki.

Urejuje dr. Josip Birsa. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.